ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

БРОЈ 1350

6 динара

11.11.1977. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXVIII

КОМПЛЕТАН СТРИП
ФЛАШ ГОРДОН

★ Догађај са наше границе, стр. 8

Муке с Теслом у ТВ серији, str. 20-21

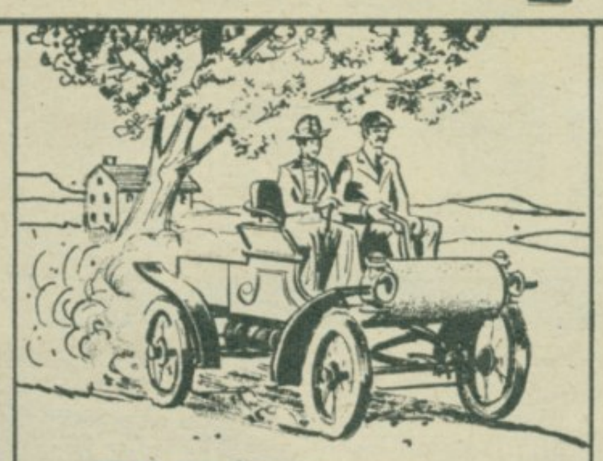
Ripley

Веровали или не!

ЖЕНЕ

Које су биле у служби америчке владе под условима одређеним законом из 1864. године добијале су само **трећину плате** од оне коју су на **истом радном месту добијали мушкарци.**

ЕЛЕКТРИЧНИ АУТОМОБИЛ

који је 1901. године конструисао Ренсон Оулдс из Ленсинга (САД) био је **први масовно произвођен аутомобил у свету:** те године произведено је **425** таквих кола.

Доктор ФРЕДЕРИК КУК

Американац, који је 1909. лажно тврдио да је открио северни пол, био је 14 година касније осуђен на робију зато што је продавао безвредне петролејске акције – али на неким од терена које је он нудио **касније је нађена нафта.**

СТЕНА-КИШОБРАН

На планини Поинт Лукаут (САД) **ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.**

ДЕТЛИЋ

може да за **један дан** проврти рупу димензија **22** са **12** сантиметара кроз стабло дебело **пола метра.**

6-26

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● џиновска хоботница уловљена је недавно у близини Овиеда на северу Пиринејског полуострва. Била је тешка 260 килограма, а њени пипци били су дугачки више од 7 метара.

● становници Ненане, сеоцета са 450 душа, које се налази удаљено стотинак километара од Фербанкса, на Аљасци, изумели су још 1917. године необичну разоноду. Они се сваке године кладе када ће у пролеће, тачно у дан, час и минут, почети да пуца лед на речици Тананини која пролази кроз њихово село. Сваке зиме они поставе усред тока смрзнуте реке један троножац повезан са једним часовником на обали. Када лед почне да се креће троножац падне и повуче жицу која заустављa часовник на обали.

● Томас Хачинсон, гласник на коњу из Изингволда у Енглеској, прешао је једног дана пет пута раздаљину између Јорка и Изингволда, то јест 209 километара.

● у градском парку у Верлицу у Немачкој сагрђен је вештачки вулкан који по жељи бљује ватру!

● морска препелица прелази читаву обалу гурајући и превртући својим кљуном каменчиће и шкољке. Мада на први поглед изгледа да се само игра, она у ствари тражи испод камења и шкољки црвиће у којима ужива.

● препливавајући Босфор Турчин Ерсин Ајдин провео је у води 43 часа и 20 минута. Ајдин можда није постигао рекорд у издржљивости али је зато свакако потукао досадашњи рекорд у количини течне хране и у кашу претворене остале коју је за то време узео: 14 бифтека, 12 табли чоколаде, 20 сендвича са шунком и сиром, 10 боца сока, 3,5 килограма рибе, 25 шоља чаја и 4 лончета меда.

● блок леда тежак више од 50 килограма пао је „с неба“ на једно поље у Честеру у Вирџинији, САД, 8. септембра 1957. године.

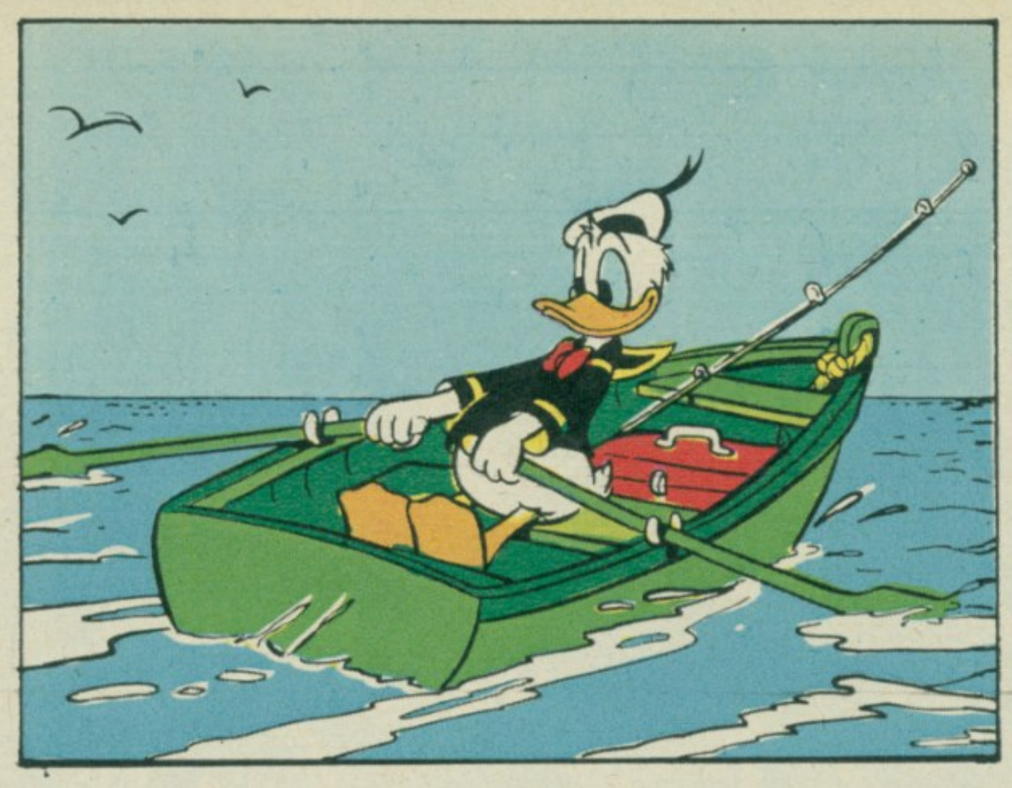

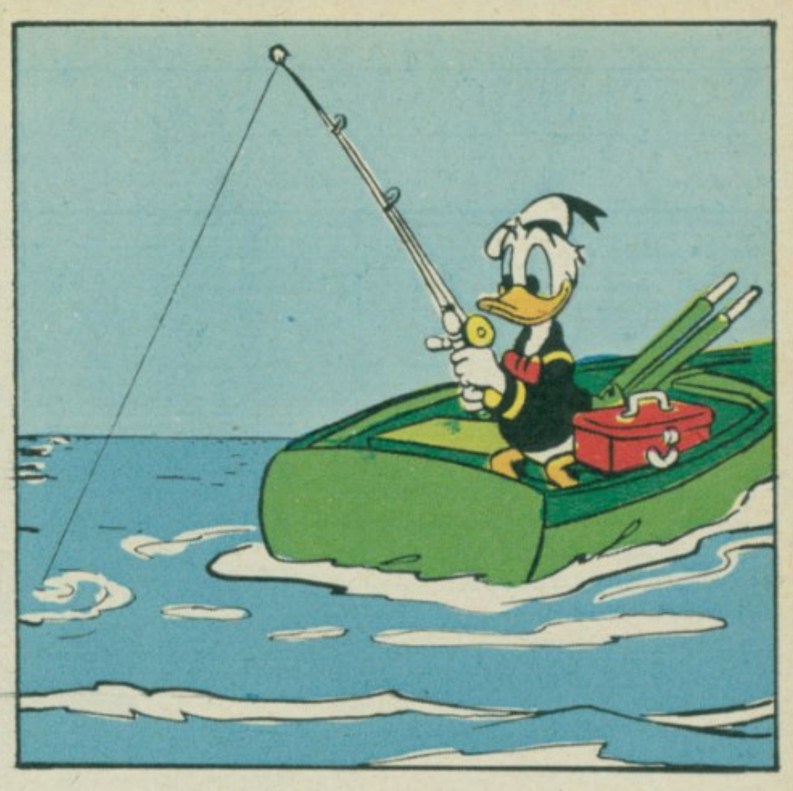
● Томас Ло, власник банке у Тодмордену, у Енглеској, носио је тридесет година велику суму новца у папирним новчаницама на свом цилиндру ... да би улио поверење својим клијентима.

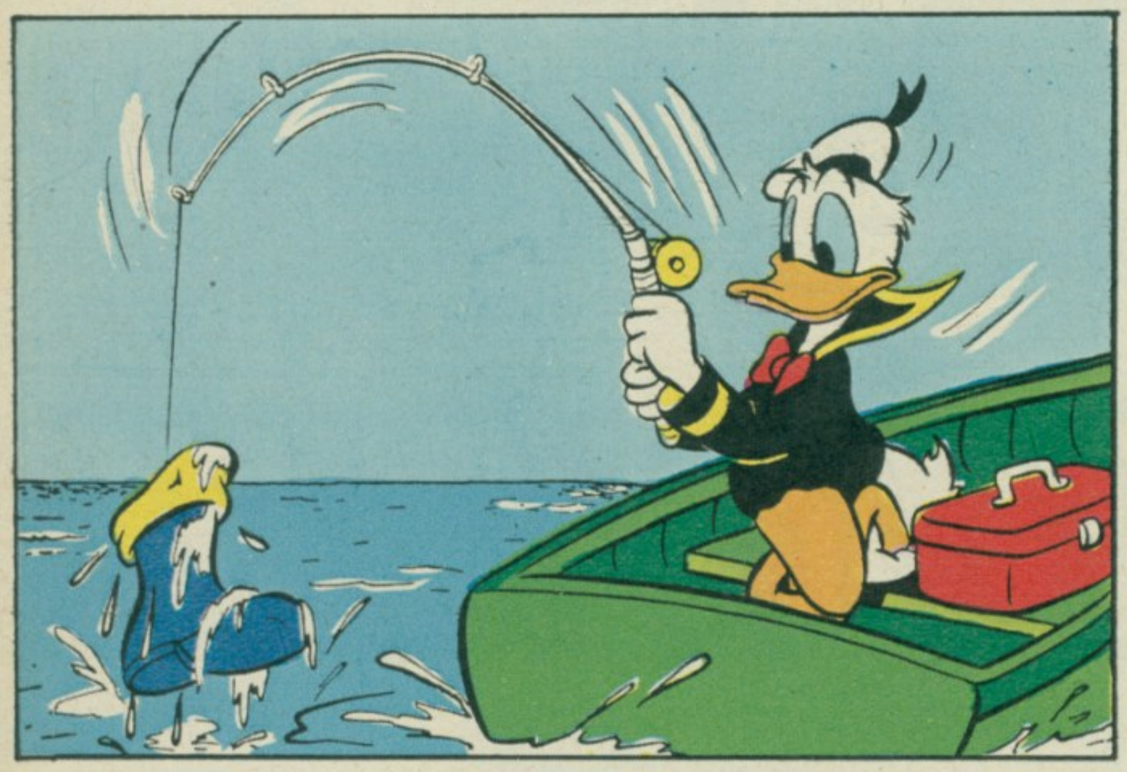

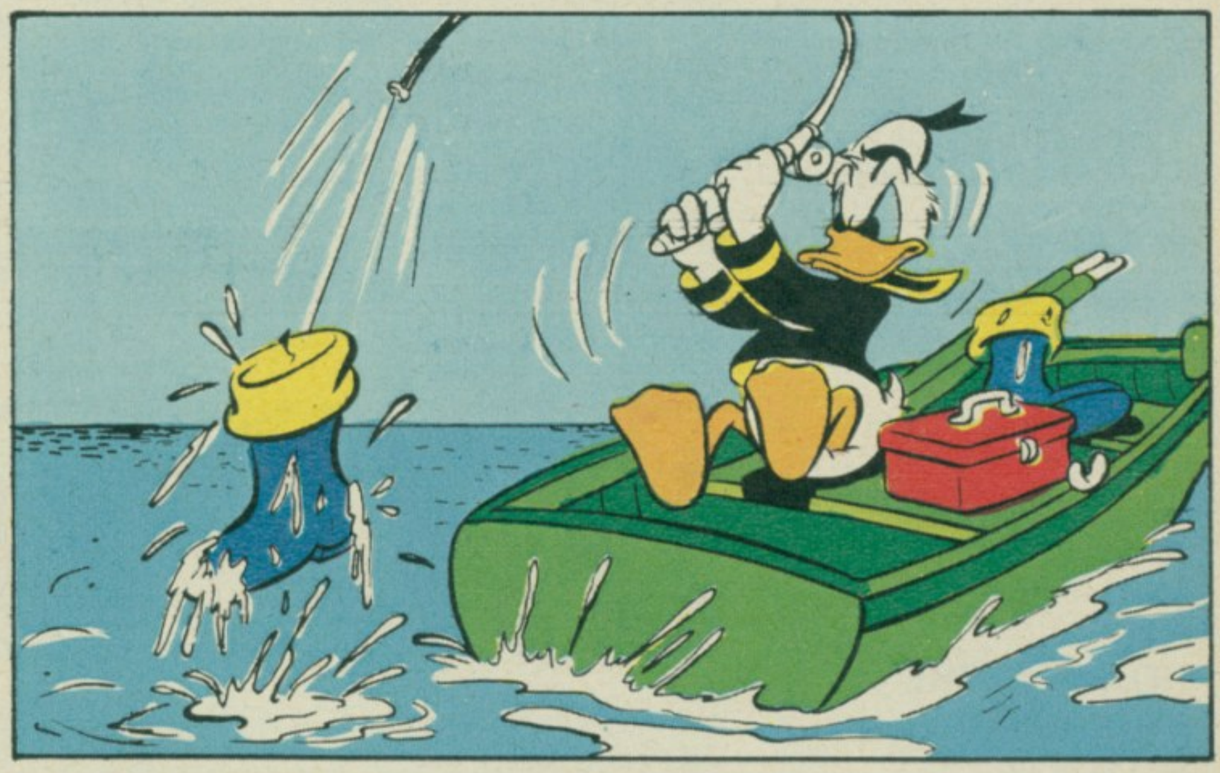
WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

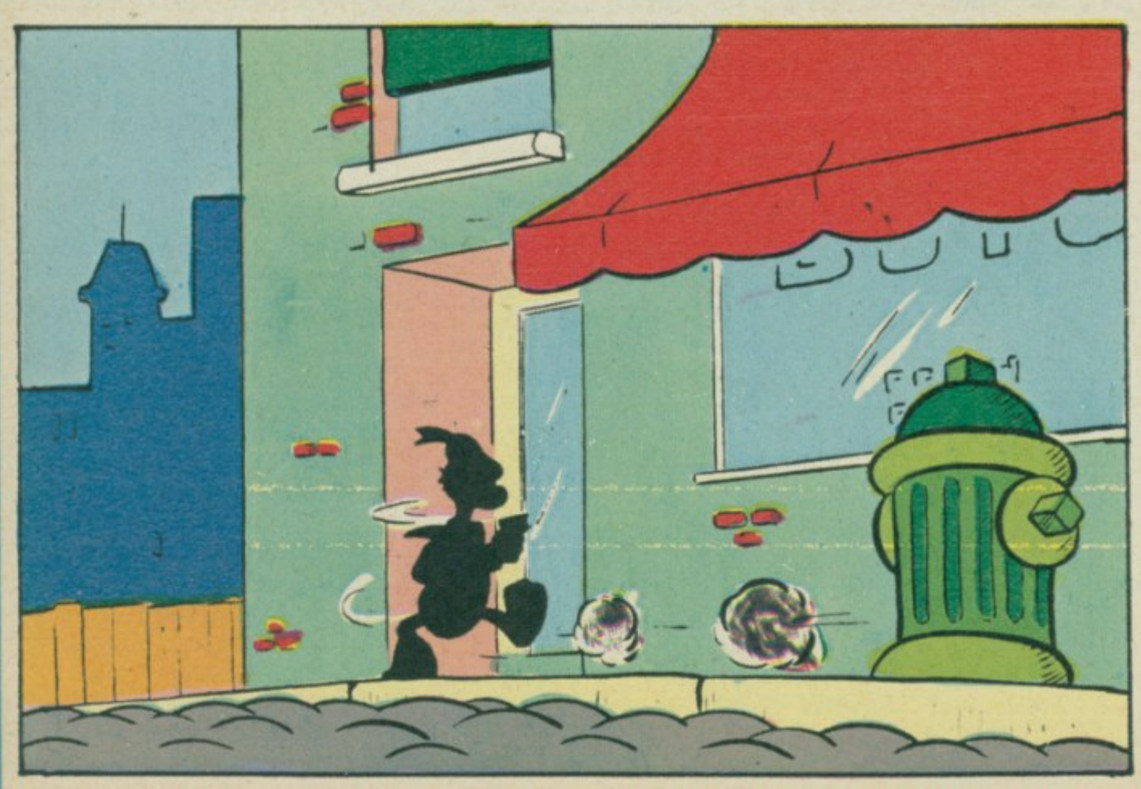

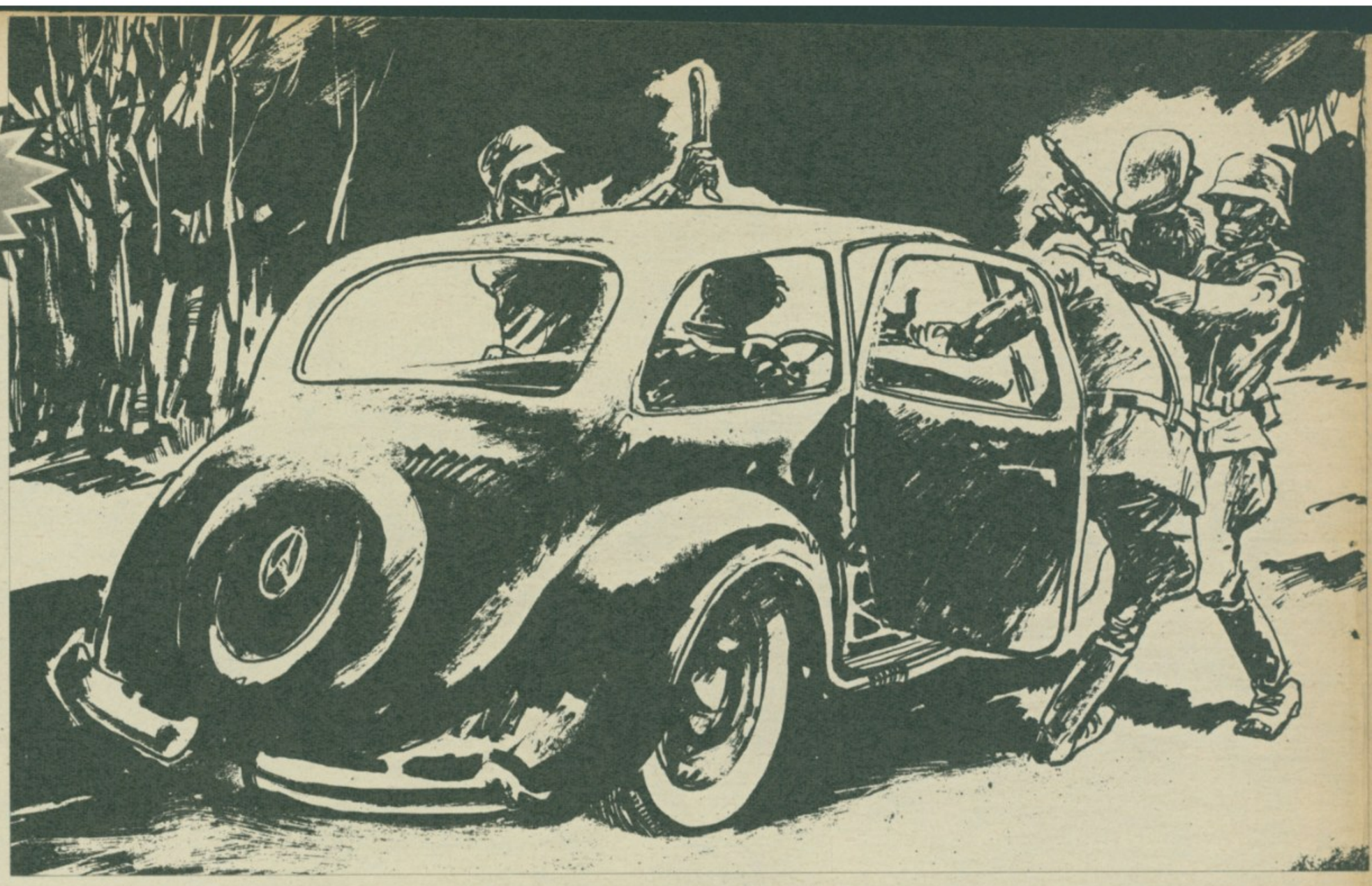
Copyright © 1977
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

УКРАЛИ СУ ГЕНЕР

ДВА МЛАДА ЕНГЛЕСКА ОФИЦИРА СУ ОДЛУЧИЛА ДА УЧИНЕ НЕШТО ШТО СЕ ГРАНИЧИЛО С ЛУДОШЋУ: ДА ЗАРОБЕ КОМАНДАНТА ОКУПАЦИОНИХ ТРУПА НА ГРЧКОМ ОСТРВУ КРИТУ.

Дакле, тако, господо! — шеф британске обавештајне службе у Каиру пажљиво је одмеравао двадесет петогодишње мајоре Патрика Ли-Фермора и Стенлија Моса. — **Ви, ни мање ни више, хоћете да украдете генерал-мајора Карла Кнајпеа, „Лењинградског хероја“ и команданта Крита? И тај сте план смислили при чаши вискија, овде у Каиру, за време одсуства?**

— **Ако украдемо тог генерала, сер, сав свет ће се смејати Немцима!** — рече Ли-Фермор. — **Нарочито људи у окупираној Европи!**

— **Сер, човек који се смеје — не плаши се!** — додаде мајор Мос.

— **Ако сте толико луди да то покушате учинити, ја ћу вас подржати у Лондону!** — рече слежући раменима шеф обавештајне службе

— **Ја мислим, господо, да сте ви довољно луди!**

После неколико дана из Лондона је стигло обавештење којим се план двојице мајора — одобрава.

ПОЛИЦИЈСКЕ УНИФОРМЕ И ОТРОВ

Једне фебруарске ноћи 1944. године Ли-Фермор се падобраном спустио на Крит. Дочекала га је група грчких партизана које су предводили Јорго Тиракис и Манолис Петеракис. Неколико дана касније стигао је подморницом на Крит и Стенли Мос и придружио им се.

Два Енглеза и партизани изабрали су за базу једну пећину у планини.

У зору је Ли-Фермор спаљеним шећером у црно офарбао плаве залиске, око главе је везао сељачку мараму, навукао је искрпљене панталоне и рекао Мосу:

— **Идем у Кандију. Знаш да ме чека „Мики“ Акуминакис, партизански обавештајац који станује преко пута „нашег“ генерала!**

На улицама главног града нико се није осврнуо на одрпаног командоса. „Мики“ га је чекао и без икаквог увода повео до прозора и показао му вилу заштићену троструком оградом од бодљикаве жице.

— **Кроз жицу тече електрична струја, а врт је пун паса и стражара!** — рече Грк. — **У вилу, како сте намеравали, не можете продрети!**

Зурећи у жицу и стражаре у врту, Ли-Фермор запита:

— **Шта бисте ви урадили?**

— Сваког јутра Кнајпе аутомобилом одлази у Команду Крита, удаљену 8 км и сваке вечери, сат по заласку сунца, враћа се. Тачан је као сат! На путу између виле и Команде, на пустом необрађеном терену, постоји окука под правим углом. Сваки аутомобил ту мора да успори. Ако хоћете да ухватите генерала, морате ударити само на том месту! Мислим да би ви и ваш друг требало да у униформама немачке војне полиције зауставите генералов ауто на тој окуци!

„Мики“ и Ли-Фермор су доста дуго састављали прецизан план операције. Најзад, мајор рече:

— **Тако ћемо урадити. Сад, прво треба да набавимо две униформе! Реците: где је најзгодније да нападнемо два полицајца?**

„Мики“ Акуминакис се без речи диже, оде из собе и мало касније се врати носећи униформе.

— **Побринули смо се за то пријатељу!** — осмехну се, али му се одмах затим лице уозбиљи. — **Пипните крагне! У сваку крагну моја жена је ушила по две ампуле с отровом. Делује безболно и брзо. Надам се да вам неће бити потребне!**

ДРЖИ СЕ, СТЕНЕ!

Двадесет четвртог априла 1944. године у сумрак колона од четрнаест наоружаних људи спустила се низ камени обронак на пут којим је сваки дан пролазио генерал-мајор Карл Кнајпе. Пред оштром окуком издвојила су се шесторица грчких партизана и без речи заузела бусију у јарку с обе стране пута. Четири критска партизана пала су у заседу пола километра даље на путу према немачкој команди. Два човека у униформама немачке војне полиције сакрила су се за гомилу камења на лакту окуке.

Нису се мицали до поноћи. Од генерала ни трага. Одједном је из мрака изронио „Мики“. Пришао је двојици Енглеза и рекао:

— **Данашњи дан је пропао! Генерал се вратио још пре четири сата!**

И следећа два дана Карл Кнајпе се држао, као да је нешто предосећао, новог распореда радног времена. Партизан и два Енглеза су узалуд чекали. Двадесет осмог Мос рече:

— **Ако вечерас не успе, морамо смислити нешто друго!**

Без речи и покрета лежали су у склоништима. Сат по доласку ноћи пред окуком, с места где је лежала четворочлана предстража, синуше светлосни сигнали: кратко-кратко-дугачко!

— **Ево их!** — шапну Ли-Фермор, поправи положај шлема и искочи на друм. — **Држи се, Стене!**

Аутомобил с металним немачким заставицама на хауби је успорио пред окуком. Стенли Мос, устобочен на средини друма, подиже сигналну палицу: стоп! Шофер послуша. Ли-Фермор отвори десна врата, без речи шчепа генерала и повуче га из кола. Шофер покуша да извуче пиштољ, али га Мос снажним ударцем пендрека умири. Кнајпе се очајнички бранио, ударао нападача, псовао, уједао. Да нису прискочила три партизана, савладао би Ли-Фермора.

Јорго Тиракис и Манолис Петеракис угураше најзад генерала на задње седиште, па и они седоше са страна заробљеника. Стенли Мос седе за волан, а Ли-Фермор поред њега. Аутомобил крену према Кандији. Ли-Фермор се окрете и скину с генералове главе капу.

Тиракис показа генералу дугачку каму, па му је прислони на слабину и запрети на немачком!

— **Једна реч, ти мртав!**

НЕМАЧКИ УЛТИМАТУМ

Морали су прво у Кандију. Стража у генераловој резиденцији, уколико се он не буде појавио у одређено време, дићи ће узбуну, сви ће путеви зачас бити блокирани.

Пред улазом у Кандију угледаше црвену светлост на немачком стражарском блоку. Тиракис гурну врх каме јаче у генералов бок. Мос мало успори. Стражар спази металне заставице на колима, ослободи коловоз и поздрави у ставу мирно.

Ушли су у град. Кад су стигли пред генералову резиденцију, капија се широм отвори, а два стражара поред ње се укрутише у поздрав. Мос свирну два пута. Ли-Фермор с генераловом капом на глави даде руком знак стражарима да неће ући. Кола продужише. Отмичари су срећно прошли поред 22 стражарска места и изашли из града. На једној окуци, иза које су се успињале планине, Мос заустави кола.

— **Напред, господине генерале!** — рече Ли-Фермор излазећи из кола. — **Чека нас дуг пут. Без глупости, генерале, ово је рат!**

Читаву ноћ су се пели козјим стазама према југоистоку. Заробљеник и два Енглеза су посртали, падали и поново корачали за Петеракисом који је предводио колону. Тиракис је био на зачељу. Кад је свануло, три странца су имала крваве руке и колена.

Дан су провели у једној шпиљи. Над планинама су крстарили немачки авиони. Извиђачи су двогледима претраживали критске урвине. Отмичари су следеће вечери наставили пут и опет заданили у другој пећини. Пред пећину у један мах долепрша плакат на којем је писало:

„Уколико генерал Кнајпе не буде ослобођен у року од три дана по отмици, сва се-

...ала

ла у Кандијском округу биће сравњена са земљом!"

— Ви сте луди! — рече Кнајпе. — **Ипак, дивим вам се на храбрости!**

ТАМО ГДЕ СЕ РОДИО ЗЕВС

И следеће три ноћи отмичари и заробљеник пели су се према планини Иде, где се некад, по легенди, родио Зевс. У једном планинском селу придружио им се одред од петнаест партизана. Од њих су чули да су Немци, у знак одмазде, динамитом до темеља срушили Аноју, хиљаду година стар градић, пострељали његове становнике, а затим рушевине засули авионским бомбама.

Мос и Ли-Фермор били су све узнемиренији. Никако нису успевали да успоставе везу с партизанским радистом, како је било договорено, и да обавесте Каиро о успеху операције и уговоре састанак с подморницом која ће их пребацити у сигурност.

— Мора да је радио-станица пала Немцима у руке! — рече једне вечери. Тиракис. — **На Криту имамо још две станице. Идем с неколико другова. Неко од нас ће наћи радисту и послаће поруку у Каиро! Чекајте овде и надајте се!**

Два Енглеза, група партизана и заробљени генерал су неколико дана чекали у великој пећини на вест да је веза с Каиром успостављена. Дању су ослушкивали команде и довикивање Немаца који су трагали за њима, а ноћу су са зебњом осматрали снопове рефлектора.

Најзад, један човек обучен као пастир донесе поруку. Један од партизана је прочита: читаве колоне камиона довозе Немце који се спремају да опколе планину на којој се налазе.

— Јављају нам да се што пре докопамо јужне обале! — рече пошто је бацио још један поглед на поруку.

Група је кренула кад се спустио мрак. Пели су се пуних дванаест сати, прво кроз оштар камењар, затим кроз маглу и снег док нису избили на врх Ида планине. Дан су провели у некој колиби без крова тресући се од студени. Увече су поново кренули. Опет су више од два сата посртали кроз снег, а онда се више котрљали и ваљали преко стења и бодљикавог жбуња него што су ходали. Кад су најзад зачули шум морских таласа ноге и лица су им били искрвављени, а одећа у трњама.

У КРИТИЧНОМ ЧАСУ

Кад је свануло, с ужасом су угледали два немачка логора, један на једном, а други на другом крају песковите плаже. Нису смели да приђу обали. Учинило им се да је коначно све пропало, да ће генерала морати или ослободити или убити.

У најкритичнијем часу наишла су три човека. Партизани су их познавали. Један је био убица за којим је трагала полиција, а друга двојица окорели крадљивци оваца.

— Гадови! — шапну Петеракис Мосу. — **Али нико боље од њих не зна тајне стазе кроз планину.**

Кренули су са њима и са отетим генералом у планину. Срећно су се провукли кроз немачки обруч. Најзад, 14. маја 1944. године, после три недеље непрекидног бежања кроз беспућа, партизански гласник им је донео поруку:

— Сутра пред поноћ прихватиће вас чамац на плажи код Родакина!

Морали су одмах да крену. Опет су сатима корачали за убицом и лоповима. У подне су с једног виса угледали плажу. На крају плаже био је немачки логор.

Увече у дневет Ли-Фермор и Стенли Мос су се срдачно опростили од партизана и с генералом и полако кренули према песковитој обали. Немци их нису приметили. Тек што су стигли до воде, зачули су једва чујни шум весала. Пришао је гумени чамац и понео их према подморници на пучини.

Мајор Ли-Фермер и Стенли Мос добили су за свој изузетан подвиг »Distinguished Service Order«, највеће енглеско одликовање после „Викторијиног крста".

Генерал Карл Кнајпе је данас угледни берзански посредник у Немачкој. Једном приликом је рекао да су му Ли-Фермер и Стенли Мос спасли живот: два друга команданта Крита били су, као ратни злочинци, осуђени и погубљени.

Р. А.

ТИТО У АНЕГДОТАМА

ЗАР ЈОШ ИМА КОЗА?

После завршетка радова на деоници ауто-пута „Братство-јединство" 1960. године, делегација градитеља посетила је Председника Републике да би га упознала са постигнутим резултатима и будућим плановима. Командант акције, Ђорђе Лазић, предао је домаћину комплет листа „Младост на ауто-путу" и уметничку слику, рад једног бригадисте, под називом „Мотив из Грделичке клисуре".

Тито посматра слику, и онда изненада упита:

— А зар још увијек тамо има коза?

Гости су се згледали и нису одмах знали шта да одговоре. А Тито упре прстом у слику, па ће збуњеним омладинцима:

— Видите ово на слици, све је голо, нема нигдје зеленила, као да су га козе обрстиле!

(Из књиге Звонка Штаубрингера и Милоја Поповића „Тито у анегдотама")

НЕСВРСТАНИ СВЕТ — ГВИНЕЈА

НАРОД ЈЕ ГЛАСАО—ЗА

Република Гвинеја прогласила је независност 2. октобра 1958. године, када се дефинитивно ослободила француске колонијалне власти. Укупна површина износи 245.857 квадратних километара, са око 4,5 милиона људи. Земљу насељава више од двадесет народности и етничких група, међу којима су најмногобројнији Фулибе, Малинке и Сусу. Европљана има само око пет хиљада.

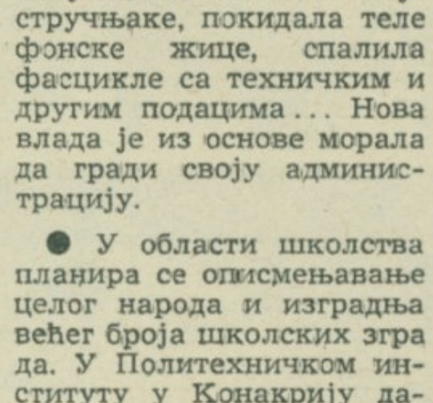

● У 15. веку на обале ове земље стижу Португалци, а потом Енглези и Холанђани. У периоду између 1837. и 1842. године настаје француска колонизација. Надирању освајачке војске у унутрашњост земље огорчено се супротстављају доморадачке државице. Освајачи успевају да осигурају своје поседе споразумима са Великом Британијом и Немачком, као и војним окупацијама у којима без милости убијају ненаоружано становништво. Из тих „победа" настала је 1893. године колонија Француска Гвинеја која је 1904. године укључена у Француску Западну Африку.

● Године 1958. народ се референдумом изјаснио за независност. Тако је Гвинеја постала једина француска територија у Африци која је гласала против придружења Француској заједници народа. Ова европска земља одмах је обуставила финансијску и техничку помоћ Гвинеји, повукла из ње све своје стручњаке, покидала телефонске жице, спалила фасцикле са техничким и другим подацима... Нова влада је из основе морала да гради своју администрацију.

● У области школства планира се описмењавање целог народа и изградња већег броја школских зграда. У Политехничком институту у Конакрију данас има места за око 1500 студената који својим знањем треба да помогну што бољем развитку привреде ове земље.

● Око 80 одсто становника бави се пољопривредом. Сви поседи су државни а предати су на коришћење сељацима. Већи део земљишта је плодан, нарочито у обалском појасу и великим речним долинама. Иако се њиве обрађују на традиционалан начин, влада све више подстиче оснивање задруга, имајући у виду савремени начин производње и обезбеђење вишкова за извоз. Пиринач је један од главних састојака у исхрани, а затим следи кртоласта биљка — маниока, од које се добија веома квалитетно брашно. Такође се гаји памук, кикирики, кукуруз, кафа, банане, авокадо, ананас...

● У последње време развија се и сточарство. Број грла крупне стоке износи око 175.000, а оваца и коза више од милион.

● Мада се за постојање злата и дијаманата зна од давнина, а за боксит, гвоздену руду и алуминијум већ дуже време, озбиљнија истраживања започета су тек 1961. године када је основана Национална компанија за истраживање и експлоатацију руда. Боксит је најважније природно богатство Гвинеје, а резерве се процењују на — 5 милијарди тона, по чему ова земља долази на треће место у свету.

● До стицања независности индустрија Гвинеје практично није постојала. Сада се развија текстилна, дрвна, индустрија прехрамбених производа, а подигнуте су бројне фабрике шећера, млечних производа, воћних сокова...

● Гвинеја је учествовала на свим конференцијама несврстаних земаља, чијем је покрету припадала од оснивања. Југославија је међу првима признала ову државу када је прогласила независност и са њом успоставила присне дипломатске односе.

Прича о филму

НАЈМЛАЂА ОД СВИХ УМЕТНОСТИ ФИЛМ И ДАНАС ИМА СВОЈЕ МАЂИОНИЧАРЕ, ЉУДЕ КОЈИ МАШТУ ПРЕТВАРАЈУ У СЛИКУ, РЕЧ И МУЗИКУ.

Од 28. децембра 1895. године када су Французи браћа Луј и Огист Лимијер организовали прву јавну биоскопску пројекцију до наших дана филм је овладао техникама о којима његови творци нису могли ни да сањају.

Целулоидна трака (прва ролна појавила се на америчком тржишту 1870. године), камера која је у стању да сними стотине фотографија у једном брзом следу и, коначно, апарат који ће све то пројектовати на платно, одавно су пронађени, а једноминутни филмови с краја прошлог века замењени суперспектаклима у трајању од три и више сати.

Узбуђење које је у редовима новорођене биоскопске публике 1903. године изазвала пројекција једанаест минута дугачке „Велике пљачке", чувеног филма Американца Едвина Портера, данас нам изгледа смешно, а његови наивни трикови тешко да би узбудили и неког основца.

Први од филмских чудотвораца је камерман. Уместо да глумце снима са једне утврђене даљине и увек под истим углом, он променом планова разбија монотонију филмске секвенце. Да би ово остварио, на располагању му стоје три основне врсте објектива — широки, нормалан и телеобјектив. Њиховом применом једна иста сцена прелама се тако у неколико различитих снимака који јој дају разноликост и динамику.

Ево још једног примера његовог умећа. Користећи опробану формулу филмске технике, он је овога пута призору дао пет различитих планова. Секвенца почиње тоталом, општим погледом на једну сцену. Померањем камере он тотал постепено замењује све крупнијим средњим плановима и најзад низ завршава гро-планом, снимком неког лица изблиза. Као што се у говору користе речи да би се створила реченица, филмски језик употребљава различите планове да би обогатио једну исту сцену. Као и код речи, најважнији је избор.

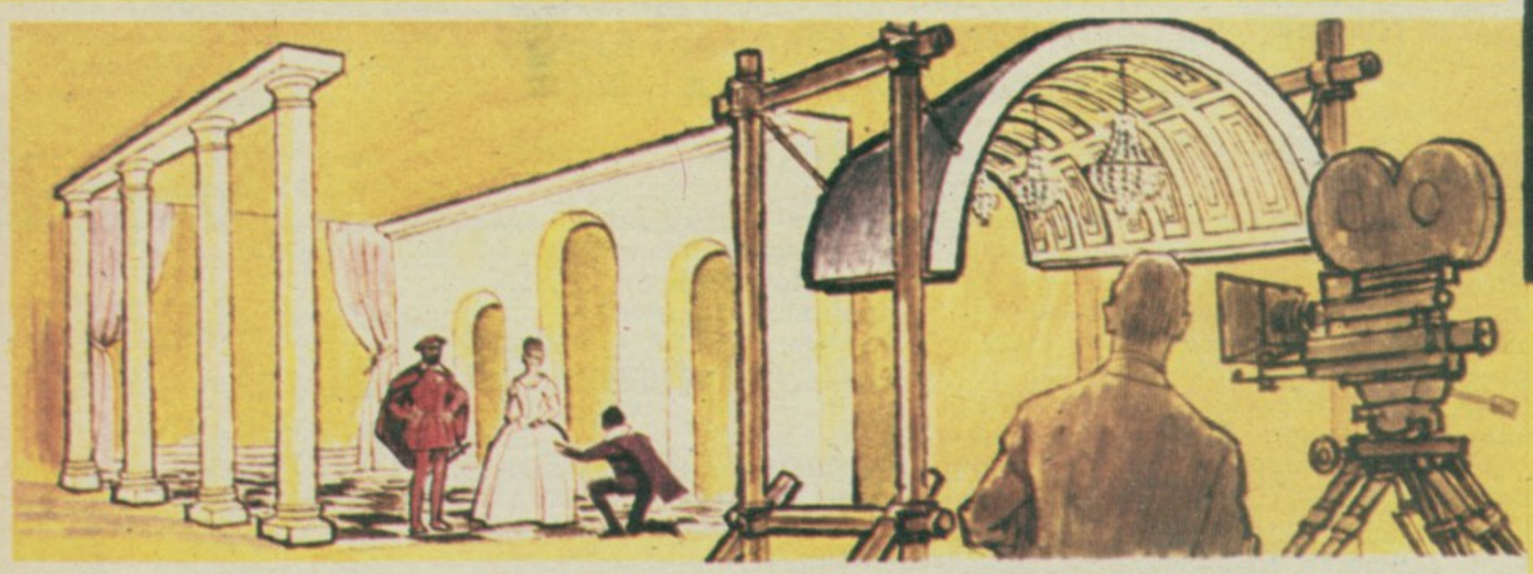

Када је 1902. године Жорж Мелијес снимио филм „Путовање на Месец", није могао ни да сања да ће једнога дана човек стварно и крочити на тло удаљене планете. Радње многих филмова и даље се одигравају у егзотичним земљама и местима. Међутим, само богате компаније могу да пошаљу своје екипе на стварно место догађаја. Згоднија и много јефтинија могућност је да се те сцене сниме у студију. У том случају глумци играју пред платном на којем се аутентични амбијент само пројектује.

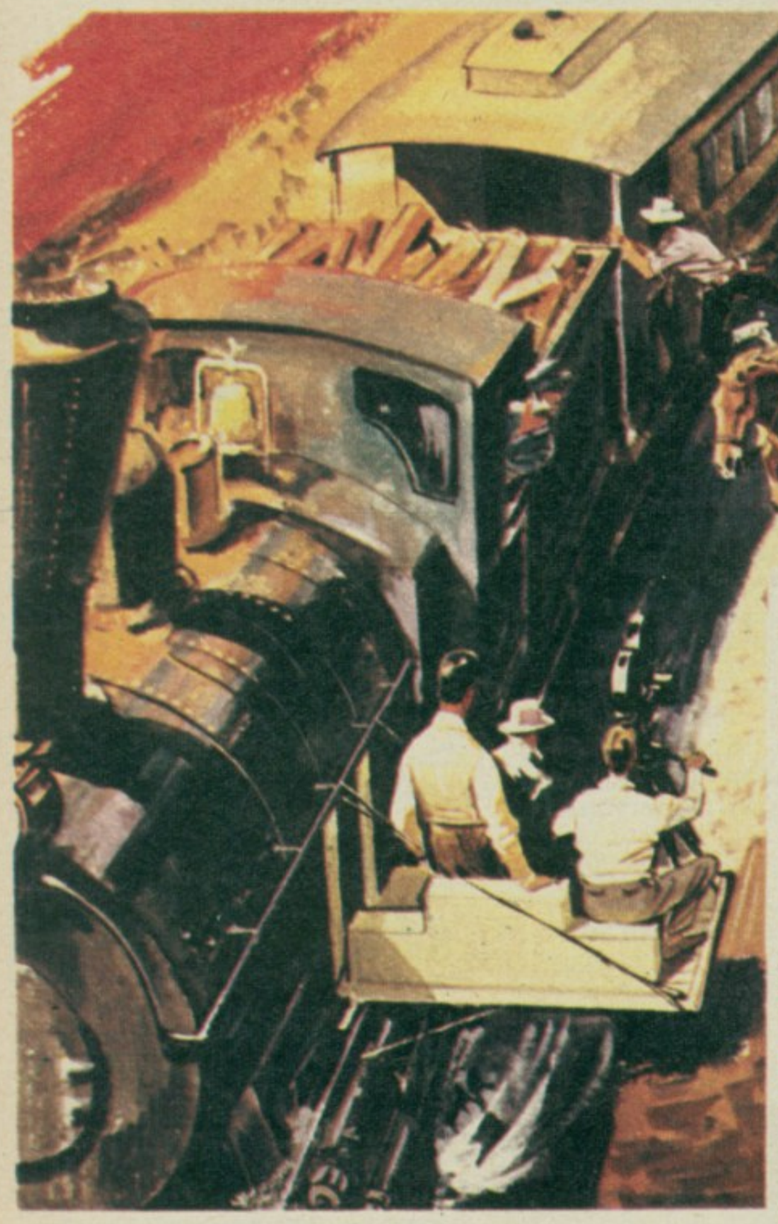
БИОСКОП НА ДУГМЕ

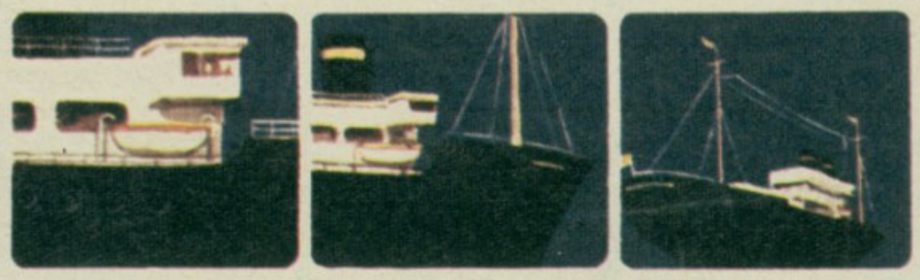

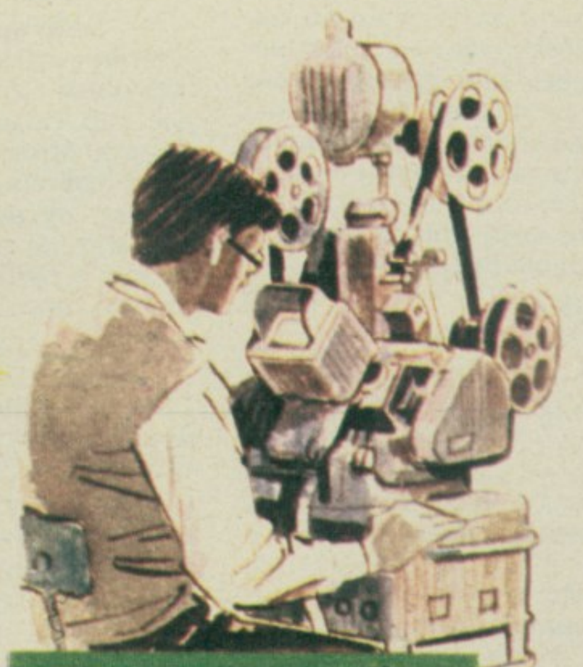
Раскошан декор многих филмских сцена не мора увек у целини да се поставља. Трик којим се ово постиже замисао је Немца Шуфана који је први, 1920. године, за снимање филмске радње употребио камеру пред чије је сочиво поставио стакло на којем је претходно исликан највећи део потребног декора.

Филмско платно запљускује публику сценама од којих застаје дах. Скокови са моста у подивљалу реку, у делићу секунде избегнуте саобраћајне несреће или скок са коња на воз, чест призор из многих каубојских филмова, само су неке од њих. Да би се све то снимило, камермани понекад ризикују и свој живот. Играријом камермана укотвљени брод може да заплови, што се постиже једноставним померањем камере здесна налево.

Када се снимање заврши, добијају се хиљаде метара филмске траке, али ће само део снимљеног материјала ући у завршну верзију филма. Веште руке монтажера одабирају га, секу и склапају. Можда баш због тога, славни режисери најчешће су и монтажери својих дела.

Радња немог филма одвијала се уз пратњу клавира. Данас се звук снима непосредно на филм. Изузетно важну улогу у овоме имају снимателји тона. Најтежи део њиховог задатка је снимање и синхронизовање, усклађивање пропратне музике са радњом филма. Говор и музика снимају се на посебне траке које се касније додају филму.

Каква је будућност филма? Врло је вероватно да ће, са изузетком великих спектакла који ће се и даље давати у дворанама, уз помоћ видео-касете биоскоп ући у наше домове. Убацивањем новца у посебан апарат моћи ћемо да притиском на дугме изаберемо жељени филм.

КАКО СЕ ЧУВА ГРАНИЦА ЈУГОСЛАВИЈЕ

СТРАНАЦ С ПУДЛИЦОМ

НЕПОЗНАТИ СЕ ПРВО НАСМЕШИО, А ЗАТИМ МУЊЕВИТИМ КАРАТЕ УДАРЦИМА ОНЕСВЕСТИО ВОЈНИКА И СЕЉАКА. ТАДА ЈЕ ПОЧЕЛА ВЕЛИКА ПОТЕРА.

Било је кишовито и сиво октобарско преподне 1975. године када је војник Бранко Јовановић узео важну пошту на једној и уском стазом, уз саму грчко-југословенску границу, кренуо ка другој, својој караули. Густа магла увила је околна брда, стабла и грмље у пепељаст огртач, али он је несметано корачао добро познатим путељком, који је прелазио месецима.

И тада је више мислио на своје другове који су у патроли дуж границе или на стражи него на породицу код куће. Био је већ искусан граничар, а сви граничари, у свакој нашој караули, везани су међусобно у чврсто другарство и снажан осећај да нису обични војници и да је њихова одговорност, част и дужност већа него код других. Знао је да је овакво време, кад је видљивост слаба, најтеже за младиће који чувају нашу границу, а погодно за све оне који покушавају да је кришом пређу.

Пожурио је, и тада га из мисли прену повик:

— **Хеј, Бранко!**

Војник се трже и истог момента насмеши. Пред њим је стајао сељак Јован Рендевски. Као и све друге становнике оближњег села, знали су га сви граничари, као што су сељаци познавали сваког младића из караула. У том правом пријатељству и свакодневној сарадњи сви су заједно чували границу.

— **У селу је неки непознат човек. Не зна наш језик и стално носи неког малог пса. Хајдемо заједно по патролу** — на брзину је Јован испричао војнику.

Кренули су заједно, не слутећи да ће обојици тај дан заувек остати у сећању.

ВАШЕ ИСПРАВЕ, МОЛИМ!

Кад су већ били надомак села и сунце донекле растерало праменове магле, угледали су мало погурену силуету како жури према оближњој шуми.

— **Стој!** — викну Бранко и потрча према незнанцу. За њим се упути и Јован.

Непознати је стао. Као да је осетио да су и војник и сељак ненаоружани, мирно их је сачекао, непрестано милујући црну пудлицу коју је држао у наручју. Смешио се.

— **Ваше исправе, молим** — обратио му се војник. — **Одакле долазите, ово је гранични појас и кретање је . . .**

Његове речи изненада је прекинуо мушевит карате — ударац и младић се срушио без речи.

Не размишљајући ни тренутка, уврећен и одлучан, на странца је одмах насрнуо Јован Рендевски. Иако је био снажан четрдесетогодишњи планинац, рођен и одрастао на граници, вешт ударац незнанца по врату оборио га је поред војника. Обојица су били у несвести, граница је била близу, а торба с важним и поверљивим документима на земљи, слободна и надомак руке чудног странца с пудлицом.

ДВА НЕПОКРЕТНА ТЕЛА

У међувремену су, не слутећи шта се догодило с њиховим другом Бранком, десетар Божидар Алексић и војник Милан Берта кренули у уобичајену патролу. О рамену су носили напуњене аутоматске пушке и с њима је био и вучјак Голд, нераздвојан пратилац сваке патроле.

Кад су зашли у шуму, Голд је изненада почео да цвили и затеже ремен на којем су га водили.

Војници су се ћутке погледали и истовремено узели пушке у руке. Догледи су им мирно висили око врата, јер су знали да та справа, од које се сваки граничар не одваја, слабо помаже у овој магли и шуми. Пожурили су у правцу где их је водио пас.

Вучјак је био све немирнији и било га је тешко обуздати. Сада су већ трчали, с муком избегавајући стабла и грмље. Не размишљајући да ли су мета неком ко је на граници, на улазу у домовину, незван и непожељан, журили су за псом. Јер, добро су знали да је интелигентни и специјално дресирани Голд једноставно непогрешив.

Ускоро су се готово спотакли о непокретна тела Бранка Јовановића и Јована Рендевског.

Стали су пренераженi и хитро погледали око себе. Свуда је била нема тишина, само је Голд нестрпљиво цвилео и вукао их напред. Брзо су откочили пушке и пошли за немачким овчаром.

КРИК У МАГЛИ

Ћутали су. Обојица су и до тада заустављали и приводили у караулу лица која су покушавала кришом да пређу границу, али су сад први пут наишли на повређене људе.

Размишљали су шта прво даураде: да ли да помогну Бранку и Јовану или да јуре за нападачем. Ако је непознати наоружан, обојица су мислили ћутке, у опасности су и други граничари и сељаци, а до границе нема ни двадесетак метара.

У оном првом узбуђењу уочили су да ниједан од оборених не крвари и да нису рањени. Ту је била и торба. Потрчали су напред, с пушкама на готовс.

Ускоро су угледали странца како трчи право ка линији која дели две земље.

— **Стој!** — повикали су обојица истовремено. Голд им се придружио громким лајањем.

Међутим, не обзирући се на њихово упозорење, непознати је наставио да трчи. Падао је и дизао се и опет трчао, не испуштајући из руку своју пудлицу.

Десетар Божидар и војник Милан су се нашли у великој недоумици: правила службе налажу да се у таквим тренуцима, кад упозорени после прве опоме не не стане — пуца. Међутим, он је бежао, вероватно није наоружан, граница је сасвим близу, а људски живот, без обзира какав је и ко је тај човек, драгоцен.

Споразумели су се без речи. Заставши за тренутак, Милан нестрпљивом Голду откопча огрлицу.

Снажан, око 50 килограма мишића и неустрашивости, вучјак се мушевито стуштио за непознатим. Убрзо се чуо крик преплашеног човека.

Када су војници дотрчали, угледали су необичан призор: блед и смртно уплашен, странац је, гледајући их широко отвореним очима, седео на земљи, док се Голд играо са његовом пудлицом, као да је свестан да овај не сме ни руку да помери. Јер, научен је да само скочи на непознатог и да га обори, без уједа или ударца шапом. А ако он опет покуша да нападне или извуче пиштољ, ту су велики зуби и још већа храброст неустрашивог Голда.

Потпуно миран, не одговарајући ни на једно од питања граничара са црвеном звездом на капи, странац је пошао у караулу. Пудлицу је понео један од војника јер је тајанствена била и она. Било је чудно да човек покуша прећи границу са малим умиљатим псом. Можда и он нешто крије, јер „модерни" криминалци и шпијунажа користе и животиње.

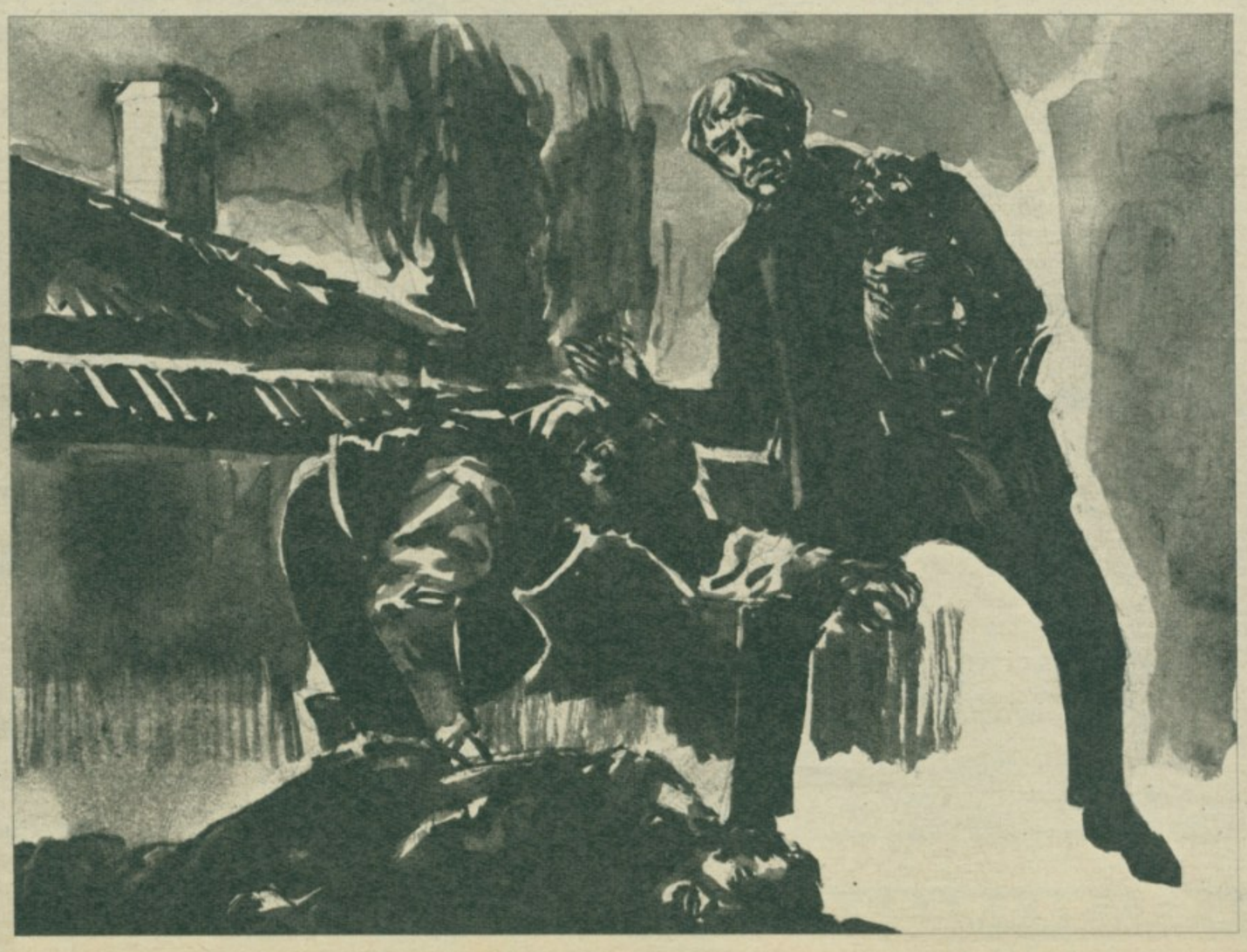
Странац је проговорио тек у караули, када је с њим разговарао Драго Андријашевић, из чије јединице су и граничари. Ту су већ раније стигли и Бранко Јовановић и Јован Рендевски. Свима је тајанствени странац с пудлицом, коштуњав и наоко нејак тридесетогодишњак, био у најмању руку чудан. У почетку је тврдио да не разуме ниједан од познатих језика. Тек касније је признао да је држављанин једне западноевропске земље и да границе прелази из — авантуре. Признао је да је ово пета граница коју је покушао да пређе.

Насмешио се:

— **Вас је заиста тешко прећи!**

После испитивања, у које је укључено и прегледање пудлице, странац је уобичајеним поступком изручен својој земљи.

И. Лончар

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ГЛЕ! КАКВА ЈАДНА И КРЖ-ЉАВА ТРАВ-КА!

ДУМ

ЈООЈ!

МАЛИ, ПРЉАВИ ФИЋ!! КОРОВУ!

ФИЈУ

ФИЈУУУ

ПУФ ПУФ

ПРОКЛЕТИЊО!!

ДОБРО... ПУФ... КАД СИ СЕ БАШ ЗАИНАТИО!

ГРРРРР

БРЕ! ОВОЛИЦКА ТРАВЧИЦА А КОЛИКО ЈОЈ ЈЕ ДУБОКО КОРЕЊЕ!

ЗУП!

7-3!
DIK BROWNE

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

ЛУДАЦИ СЕЛА ГОТАМА

КОЊ ЈЕ ПОЈЕО МЕСЕЦ

ПАЛИЛИ СУ СОПСТВЕНЕ КУЋЕ ДА БИ ИСТЕРАЛИ ОСЕ ИЗ ОСИЊАКА, ОГРАЂИВАЛИ ПТИЦУ НА ДРВЕТУ, ОВСЕНУ КАШУ КУВАЛИ У ПОТОКУ, АЛИ СУ ИПАК ЗНАЛИ ШТА РАДЕ.

Ваше Величанство, у селу Готам је завладало тотално лудило! Сви су полудели! Сви! Од првог до последњег житеља! Лудак до лудака! Одустаните од ваше намере! Тамо се никако не можете осећати сигурним!

Енглески краљ Џон (1167 -1216), забринуто је посматрао свог дворанина који је био блед од узбуђења. Пре неколико дана послао га је у мало нотингемско село Готам, у инспекцију, јер је желео да утврди да ли постоје услови да се Готам претвори у краљевско ловачко насеље, а земља и шума око њега у ловиште.

Дворанин је био потпуно здрав када је кренуо, а сада уопште није личио на себе. Био је блед, испијен, руке су му се тресле. Мора да му се нешто ужасно догодило.

— Причај! — обратио му се краљ. — Шта је то тако страшно у Готаму?

Исцрпљени човек мало се смирио и започео своју невероватну причу...

УДАВИТЕ РИБУ!

Чим је ујахао у село, приметио је да нешто није у реду. Велика група људи окупила се на обали потока и зурила у велику јегуљу коју је један од мештана држао у руци. Радознали дворанин их је упитао шта раде и, када је добио одговор, само што није пао с коња од изненађења. Мештани су му објаснили да кроз село протичу два потока богата рибом. Изненада је у потоку, на чијој су обали сад стајали нестало рибе. Претражили су поток и све што су нашли била је ова јегуља коју су одмах прогласили кривцем за овакво стање.

Осудили су је на смрт и решили да је удаве у потоку!

Узалуд је краљев човек покушавао да им објасни да јегуља живи у води и да се неће удавити. Мештани су се слатко смејали и бацили „кривца" у поток.

Није стигао да се **опорави од првог изненађења, а већ га је чекало друго. Двадесетак житеља Готама играло је и певало око ковачеве куће која је изгорела до темеља! Поново је затражио објашњење.**

— На крову куће осе су направиле осињак. Запалили смо кућу да би га уништили и отерали осе...

Ово заиста није могао да схвати и брзо је потражио ковача. Нашао га је како са пријатељима игра коло око куће и пева: **„Успели смо! Успели смо!** Други су га у хору пратили певајући: **„Осе су отишле! Осе су отишле!"**

Ово је немогуће — размишљао је дворанин, док су га мештани звали да игра са њима — **мора да сањам!**

Када се удаљио од згаришта, прво што му је пало у очи била су два сељанина који су дизали дрвену тарабу око једног огромног дрвета.

— Знате шта — одмах су почели да му објашњавају, видевши његове разрогачене очи — **на овом дрвету је птица која дивно пева, па дижемо тарабу да не би одлетела. Хтели бисмо да нас свако јутро буди песмом...**

ОВАС У ПОТОКУ

Покушао је да им објасни да ограда око стабла неће задржати птицу, али узалуд. Пошто је ограда завршена, сељани су честитали један другом на дивно обављеном послу и разишли се.

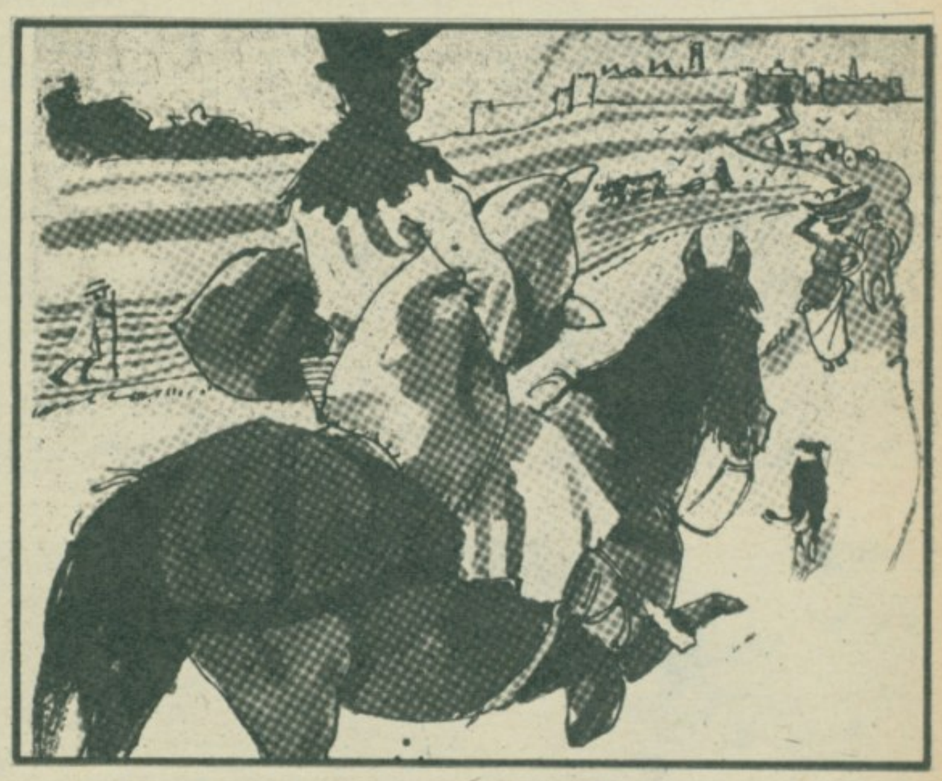
После овога дворанин није ни помишљао да остане у селу и ту преноћи већ је пожурио у замак нотингемског шерифа. Тек тамо су га дочекале чудне приче.

Један од шерифових слугу испричао је свој доживљај. Претходног дана угледао је како неколико становника Готама баца овас у поток. Када их је упитао зашто то раде, један од њих му је показао руком у правцу подводног гребена тде је вода пенушала.

— Тамо је вода врела. Видите како кључа. Решили смо да уштедимо труд око ложења ватре, па овсену кашу правимо овде!

Збуњен и престрављен, слуга је пошао кући и налетео право на човека који је јахао коња. Испод обе мишке држао је тешке вреће овса.

— Знате, жао ми је коња, па да га не бих претоварио, боље је да носим

вреће... — рекао је јахач нежно милујући коња.

Слуга је с разумевањем климнуо главом, а онда се придржао за прво дрво да не би пао у несвест.

УСПЕЛА ВАРКА

Један од шерифових помоћника наишао је баш у тренутку када су мештани покушавали да поједу кашу у потоку! Био је шокиран понашањем људи, па се вратио у село ноћу и имао је шта да види.

Било је ведро вече и месец се огледао у потоку. Нико од мештана није хтео да дозволи да се месец „удави", па су решили да га спасу! Држали су један другог за руке и, када су лаправили живи ланац, спустили су се у поток. Један од њих — сидраш, остао је на обали држећи остале да их вода не однесе. Пошто се брзо уморио, пустио је „ланац", да би одморио руке! Мало је недостајало да се сви подаве!

Следеће ноћи док је један од сељана напајао коња, облак је заклонио месец. Човек је успаничено одјурио у село вичући:

— Мој коњ је појео месец из потока!!

После чудних прича и свега оног што је и сам доживео, дворанин је одјурио да краља о свему обавести.

Када је саслушао причу, краљ Џон је одустао од намере да Готам претвори у ловачко насеље. Није желео да лови у крају препуном лудака. Послао је своје људе да потраже место за ловиште у другим крајевима Нотингемшајра.

Вест је брзо прострујала кроз земљу и становници Готама били су пресрећни

Изашли су из кућа и почели да играју и певају. Њихова земља и шума остаће и даље њихови и неће се претворити у ловиште краља Џона и његових витезова! Вредело је бити луд неколико дана! А из прикрајка их је посматрао шерифов слуга и сажаљиво пратио њихову „луду" игру...

М. Ј.

мале слабости ВЕЛИКИХ ЉУДИ

● **Један од највећих италијанских песника Франческо Петрарка облачио је најчешће кожни капутић чији су рукави били ишарани безбројним речима и знацима. Био је то прави мали подсетник јер је Петрарка слабо памтио.**

● **Сличну навику имао је и француски књижевник и филозоф из 17. века Блез Паскал. Он је чиодом урезивао прва слова или скраћене речи и разне знакове — на својим ноктима. Сем тога, патио је од кенофобије, оптичке илузије да је с његове леве стране понор. Да не би пао у њега, увек се с те стране ограђивао столицом.**

ЗАМОТУЉАК

Вида Јоцић је рођена у Скопљу 1921. године. Завршила је Високу филмску школу у Београду, а затим Ликовну академију, вајарски одсек (1955) и „специјалку" 1957. Била је у класи професора Кратофила, Сретена Стојановића, Илије Коларевића и Долинара. Члан је Удружења ликовних уметника Србије од 1958. године.

Приредила је низ самосталних изложби у Београду, Чачку, Ваљеву, Суботици, Сенти... као у Варшави, Ослу, Лондону... добитник је „Златног длета" УЛУС-а (1961. и 1968. године), на Другом тријеналу Београда (1964), добила је награду Савезног секретаријата за просвету и културу, у Њу Делхију, на светској изложби — откупну награду, Четвртојулску награду 1972.

Порука свих њених дела је — мир. И када ваја логорашице, маске или птице, симболе човекове слободе, од којих се две налазе у аранђеловачком парку. Бисте народних хероја, настале у њеном атељеу на Звездари, сестре Вере Јоцић, Жикице Јовановића Шпанца, Драгојла Дудића, Живана Ђурђевића, Здравка Јовановића... налазе се у многим градовима наше земље.

— На Звездари је мој свет, чудан и неодољив — каже Вида Јоцић. — У њему добијам инспирацију. Јер, уметник се при стварању повлачи у себе, потребан му је мир да би изнедрио оно што носи.

Ту су настале њене скулптуре „Апел" — педесет истоветних белих логорашица. Оне су живе стабљике које пркосе и позив да се престане са понижавањем човека, протест против масовног уништавања.

У парку Роденовог музеја у Паризу, где су ове скулптуре биле изложене 1972. године, један нуклеарни физичар нашао је у њиховом распореду — математичку једначину, а његов саговорник музичар тврдио је да су те логорашице од гипса — музика.

ЗА ВРЕМЕ ВЕЧЕРЕ У ЈЕДНОЈ НОРВЕШКОЈ ПОРОДИЦИ ВИДА ЈОЦИЋ ЈЕ ПРИМЕТИЛА ДА ЈЕ НЕПОЗНАТИ ПЛАВОКОСИ ДЕЧАК СВЕ ВРЕМЕ ПОСМАТРА И ПОМНО ПРАТИ СВАКУ ЊЕНУ РЕЧ. А ОНДА ЈОЈ ЈЕ НАГЛО ПРИТРЧАО И — НЕШТО ЈОЈ ТУТНУО У ШАКУ.

— **Пољакиња?** — запитала ме је јер је одмах препознала лик. — **Ако останеш жива, буди вајар!**

НАЈЧУДНИЈА ПРЕДСТАВА

Завршио се рат, вратила сам се у Београд. Хтела сам да послушам своју другарицу, али руке су ми биле препуне рана, прсти укочени од промрзлина, кожа испуцала — у мишићима није било снаге да пљоче глину.

— **А зашто не би постала глумица?** — једном ме је запитао Милан Богдановић. — **Уосталом, већ сам ти рекао да си талентована за позорницу.**

Милан Богдановић био је мој први критичар. Упознала сам га још 1945. године у Нојебранденбургу, сабирном пункту за логораше. Једног дана рекао нам је да је написао — позоришни комад и понудио нама логорашима да га и одиграмо. Ову идеју радо сам прихватила, јер је у тој представи требало да глумимо — сами себе.

У најзабитији део логора, иза мемљивих барака и крематоријума, стигли су сви заробљеници који су могли да ходају, поседали су око уздигнуте позорнице. А на њу су се попели исти такви живи скелети — представа је требало да почне!

Судбина је раскрсница, најтеже је на њој изабрати правац — тако сам мислила оног суморног јесењег дана, 1943. године, у логору Аушвиц. Поред мене, у блату, лежала је једна жена, била је Пољакиња, малопре су је убили: други су изабрали њен правац.

Занемела, укоченог погледа покушавала сам то да схватим — од ње целе видела сам само потиљак који је вирио из мутне воде, леђа јој се више нису надимала, руке је сакрила у муљу...

— **Смеј се!** — повикао је један Немац. Приметио је запрепашћење на мом лицу — **Смеј се!** — Урлао је све јаче.

Почео је да ме удара, од бола сам стисла зубе и у грчу растегла уста.

— **Хвала! Довољно је** — рекао је мучитељ. Моја гримаса подсетила га је на осмех.

Пала сам наузнак. Блато које сам до тада копала срасло је уз моју кожу. Хтела сам да се отргнем од те земље, чупала сам је рукама, гњечила... не знам колико дуго! **Одједном, дах ми понестаде, страх такође: схватила сам да у рукама држим — главу од земље!**

Онако у бунилу, од ужа са који сам видела, несвесно, желећи ваљда да је смрт те жене поред мене само варка, направила сам од блата њену главу. Могла је да стане у шаку.

Кад сам се вратила у бараку, показала сам Стаки Диклић ту своју прву бисту.

Садржај драме: страдања у логору, кулисе — жице, костими — наше подеране хаљине, маске — испијена и бледа кожа на лицу, са тамним колутовима испод очију... А ја сам играла себе: број 49865 добио је тифус. Другарице, не дајте да то капо примети. Придржавајте ме када буде апел, док сатима непомично стојимо у месту. Не смем да се мрднем, ни паднем — то је пропусница за крематоријум.

Нико из публике није заплакао. А када се представа завршила, и ми смо њима пљескали.

Тада ми је Милан Богдановић рекао:

— **Таленат си. Када се заврши рат, постаћеш глумица.**

Одлучила сам да га послушам. Тако сам се 1947. године уписала на Високу филмску школу у Београду, била сам у класи са Ксенијом Јовановић, Миром Траиловић, Милетом Гајићем, Мићом Татићем... А када сам је после две године завршила, осетила сам да немам снаге да се бавим глумом. Превише сам се уживљавала у улоге које сам добијала, углавном сам играла старице. Најзад сам схватила колико је то тешка професија.

КРЕЋУ СЕ ЉУДИ ОД ГИПСА

Решила сам да постанем вајар. Од земље ћу правити све оне људе којих више нема, отелотворићу њихово постојање у мојој свести. Уосталом, глумачка школа помогла ми је да сазнам различите карактере, њихова суштина мора да се види на лицу и у покретима тела.

Примљена сам на Академију ликовних уметности у Београду 1950. године. Судбина је раскрсница, најтеже је на њој изабрати правац — присетила сам се свог размишљања од пре седам година. Најзад сам одабрала прави пут знала сам, док сам гњечила ту сиву глину и гњецави облик претварала у чврсту форму. Испред мене, на дрвеном постољу, ницале су очи, носеви, образи, лица, некад замишљена, ретко насмејана, никад очајна. Гипсани људи којих више нема живели су у том скученом атељеу на Академији и мојој изнајмљеној собици у Улици 1. маја. Чинило ми се као да се мрдају кад би почело да се смркава и док су све гушће сенке титрале на њиховим лицима, сужавале им и ширише образе, мрштиле чела, померале усне.

— **И стари профа може некад да се превари!** — рекао ми је Милан Богдановић на мојој првој самосталној изложби приређеној 1958. године, у Галерији графичког колектива. — **Прорицао сам ти глумачку каријеру, али сада схватам да си боља као вајар.**

НИЈЕ УМЕО ДА ОБЈАСНИ

У фебруару 1960. године на позив Удружења уметника Норвешке, приредила сам изложбу у Ослу. Тада сам упознала једног плавокосог дечака чије лице и поклон никад не могу да заборавим. Једног дана председник Удружења младих уметника Осла позвао ме је на вечеру у своју кућу. Веома почаствована, прихватила сам позив.

Али, кад сам ушла у стан, још с врата зачула сам лелујаву тиху музику која ме је опчинила. Чим сам крочила у собу, схватила сам да то на клавиру свирају два дечачића: желели су на тај начин да ми пожеле добродошлицу. Јер, њихов отац им је доста причао о моме животу и раду.

Током вечере приметила сам да старији дечак — имао је око 11 година — све време у мене нетремице гледа, отворених уста прати сваку моју реч, а онда запиткује оца и мајку шта сам рекла и моли их да му преведу. А када се вечера завршила и ја се спремала да одем у хотел, дечак ми је одједном притрчао и, сузних очију, брзо ме пољубио у образ. Нешто је хтео да ми каже, али се предомислио, нагло се окренуо и пре него што је истрчао из собе тутнуо ми у руку неки замотуљак.

Остала сам да стојим збуњена и изненађена. Одмотала сам замотуљак и угледала — бакарну наруквицу широку око седам сантиметара, са исковањим шарама. Упитно сам погледала родитеље.

— **Није успео да вам објасни** — рекао је отац. — **Ову наруквицу почео је да прави чим је сазнао да ћете код нас доћи на вечеру, заправо, жели да је увек носите на руци и то преко броја који су вам утиснули у логору.**

И данас, чим дође лето, када због врућине морам да разголитим руке, увек на леву подлактицу ставим ту широку бакарну наруквицу. Ни друге, ни себе не желим више да подсећам на тај број.

Б. Јеремић

ДЕ

СТАРО И НОВО У ЈАПАНУ

У земљи самураја и гејши, бисерних шкољки и каратеа, електронике и трешњевог цвета, најбржих железница и још живих прастарих традиција, једна велика мистерија није до краја разјашњена: порекло. Поуздано је да су данашњи Јапанци углавном — дошљаци. У давна времена на њиховим острвима налазио се само народ Аини, беле пути и равних очију, по неким научницима близак — Словенима! А дошљаци су, изгледа, бежали са азијског копна испред Монгола. Немајући више куд, зауставили су се на најисточнијем архипелагу. Међу њима је било косооких Азијата, али и — црнаца, па Малајаца, чак и Ескима!

Ипак, све то шарenило није сметало да Јапанци до данас израсту у једну од најјединственијих нација на свету...

Постоји и више митова о стварању јапанске државе. Један од њих каже да је некада давно богиња сунца Аматеразу Омиками побегла од свог брата који је био грубијан и сакрила се у једну пећину. Тада је сва земља, обавијена тамом, пала у очај. Остали богови дошли су до улаза у пећину и ту засвирали и заиграли не би ли одобровољили Аматеразу. Ускоро је она заиста изашла привучена чаробним звуцима музике, па је сунце опет обасјало земљу. Њен унук, легендарни принц Ђиму, био је први јапански цар. Међутим, историја нема података о њему. Мисли се само да је могао владати негде у трећем миленијуму пре нове ере.

Тешко је у неколико реченица сажети тих пет хиљада бурних година јапанске историје пуне ратова, освајачких али и унутрашњих, војних диктатура, затим превирања непознатих за остали свет између 17. и 19. века, када је Јапан, услед унутрашњих потреса, затворио своје границе.

До пре сто година у њему је још владао прастари феудализам, окованих обичаја и превеликих сталешких разлика. Међутим, као што нигде на свету тај поредак није трајао тако дуго, није нигде ни брже заборављен него у Јапану! Па иако су многи стари обичаји и даље дубоко уврежени, иако се поштује традиција и славе древни празници, Земља излазећег сунца данас спада у водеће у свету у многим савременим стварима: ту је ненадмашна електронска индустрија, ту су најмодерније железнице, виртуозно смишљене саобраћајнице... Јапан је, укратко, земља великих супротности, у којој, могло би се рећи, старо живи у новом, а ново — брзо крчи пут.

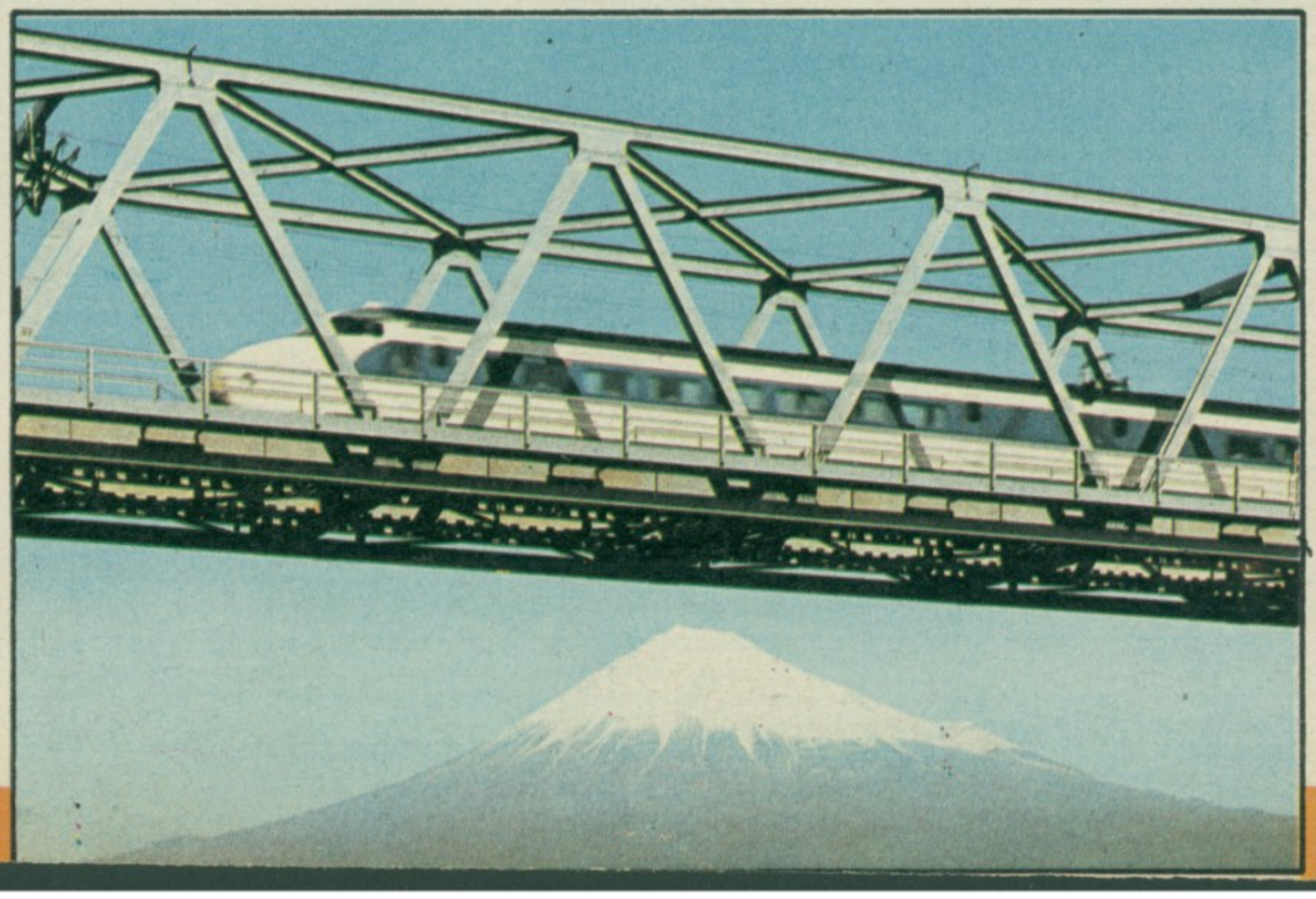
Текст: М. Крстуловић

БЕЛА ЧАПЉА — Крајем 16. века Јапан је дочекао раздиран непрестаним борбама феудалних поглавара за превласт. Када је на узбуркану политичку позорницу ступио 1590. године војсковођа Хидејоши Тојотоми, ред је опет успостављен. Тада постаје шогун — тако се у Јапану звао војни диктатор — велики Јеђазу Токугава. Он је шогунску столицу преместио из хиљадугодишње јапанске престонице Кјота у Едо, данашњи Токио. Токугава је затворио јапанске луке за све дошљаке из страних земаља, што је помогло да се среде унутрашње прилике, али је изолација која је трајала 265 година продужила феудализам у овој најисточнијој земљи. Док су трајали грађански ратови, пре шогуна Токугаве, ницали су на све стране велелепни замкови, а овај, сагрaђен 1608. године у Осаки, вероватно је најлепши од свих. Зову га „Замак бела чапља".

Европљани су први пут чули за Јапан у 13. веку када је чувени путописац Марко Поло, вративши се са Далеког истока, написао да тамо постоји »острво злата — Ђипанг«.

НИ НА НЕБУ НИ НА ЗЕМЉИ — Јапанске железнице такмиче се са француским за светски престиж у брзини и удобности. Ово је воз на чувеној, једношинској прузи Токаидо, снимљен док прелази мост на реци Фуџи. Испод се види Фуџи, највиши планински врх у Јапану (3776 м), прекривен вечитим снегом. Фуџи је вулкан који мирује од 1707. године, када је забележена последња ерупција. У Јапану, иначе, има 196 вулкана од којих су 30 — активни. Пруга Токаидо спаја главни град са Осаком за 3 сата и 10 минута, што значи да возови „лете" брзином од 210 км/час. То још није и највећа брзина коју постижу јапанске железнице. На овој прузи Сањо, наставку Токаида, она износи и преко 250 км/час.

...ЦА БОГИЊЕ ОМИЉАНИ

ПЕШАЧКИ РАЈ — Бели су и солитери у најстрожем центру 12-милионског Токија. Снимак је направљен у недељу, када је овде возилима приступ забрањен. Радним даном ова четврт која се зове Гинза, изгледа сасвим друкчије, крцата аутомобилима. Токио је међу првима на свету увео новину да се недељом и празником усред града створи — пешачки рај.

ИСКЉУЧИВО МУШКА СТВАР — Три су најпознатија и најраширенија облика јапанске драме: нох, бунраку и кабуки. Већ је у 13. веку настао нох, рафинирана забава виших класа. Било је то високостилизовано позориште, прожето обредима и религиозним плесовима. Нох се од раног 15. века до данас данашњег није изменио! Европљани су први пут могли да виде — и диве се — нох-драми 1954. године на позоришном фестивалу у Венецији: било је то нешто сасвим необично и привлачно за њихове очи и уши! Бунраку је позориште лутака настало у 16. веку у Осаки — где је и данас смештено. Лутке су упола људске величине, а покрећу их, концима, три уметника. Бунраку драме праћене су музиком древног јапанског инструмента самисена, који подсећа на лутњу. Кабуки, најмлађи јапански драмски облик, настао је у 17. веку и западном свету је најпознатији. У почетку су у кабукију играле искључиво жене. затим само мушкарци. како је остало до данас.

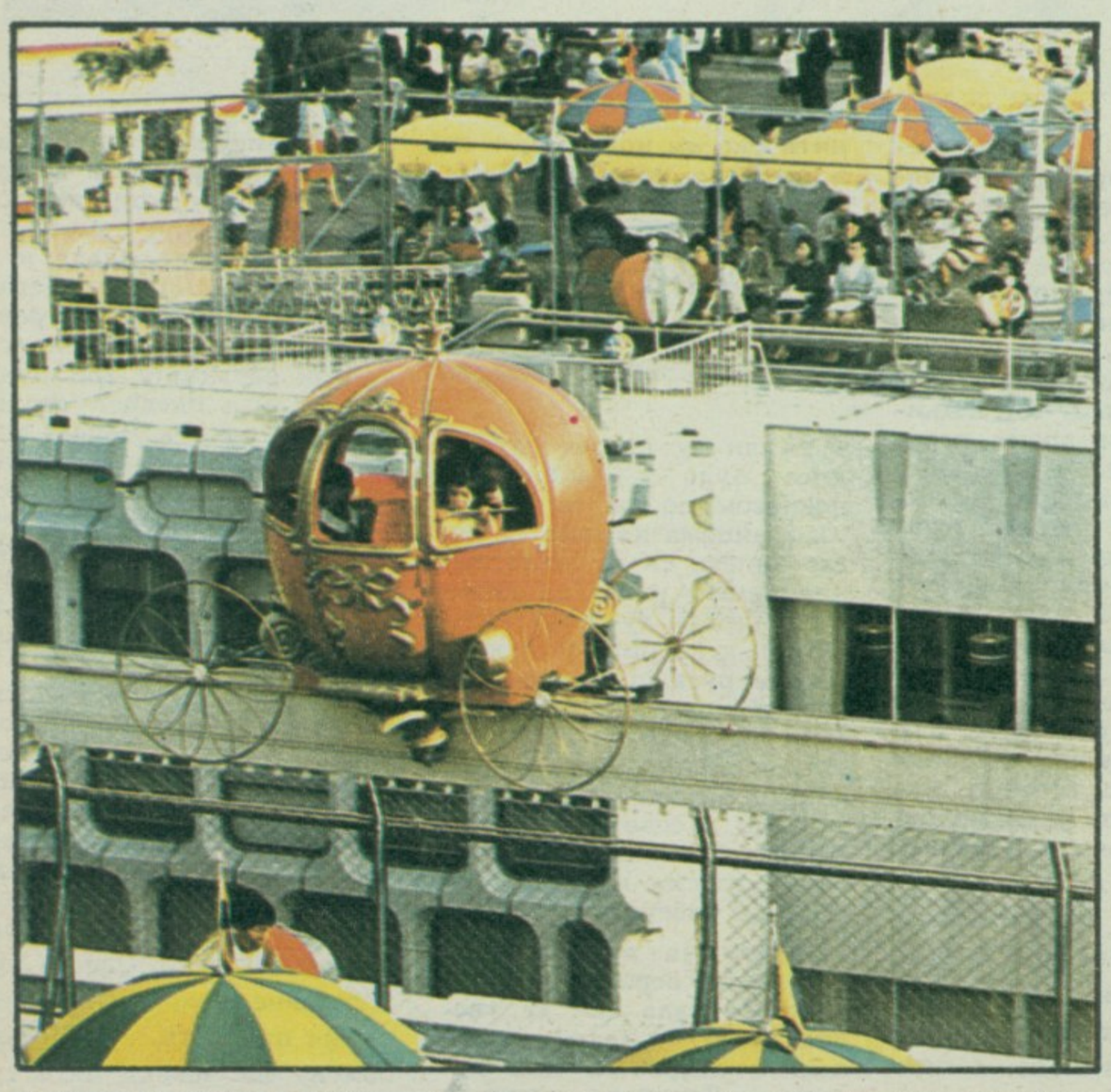

МОСТ ПРЕКО МОРА — Ово је супер-модеран ауто-пут који спаја Токио са Нагојом, четвртим по величини јапанским градом (после Гокија, Осаке и Јокохаме). Изванредно изведен мост преко мора — јапански стручњаци познати су у целом свету по одличним решењима за саобраћајнице — зове се Хамана-ко.

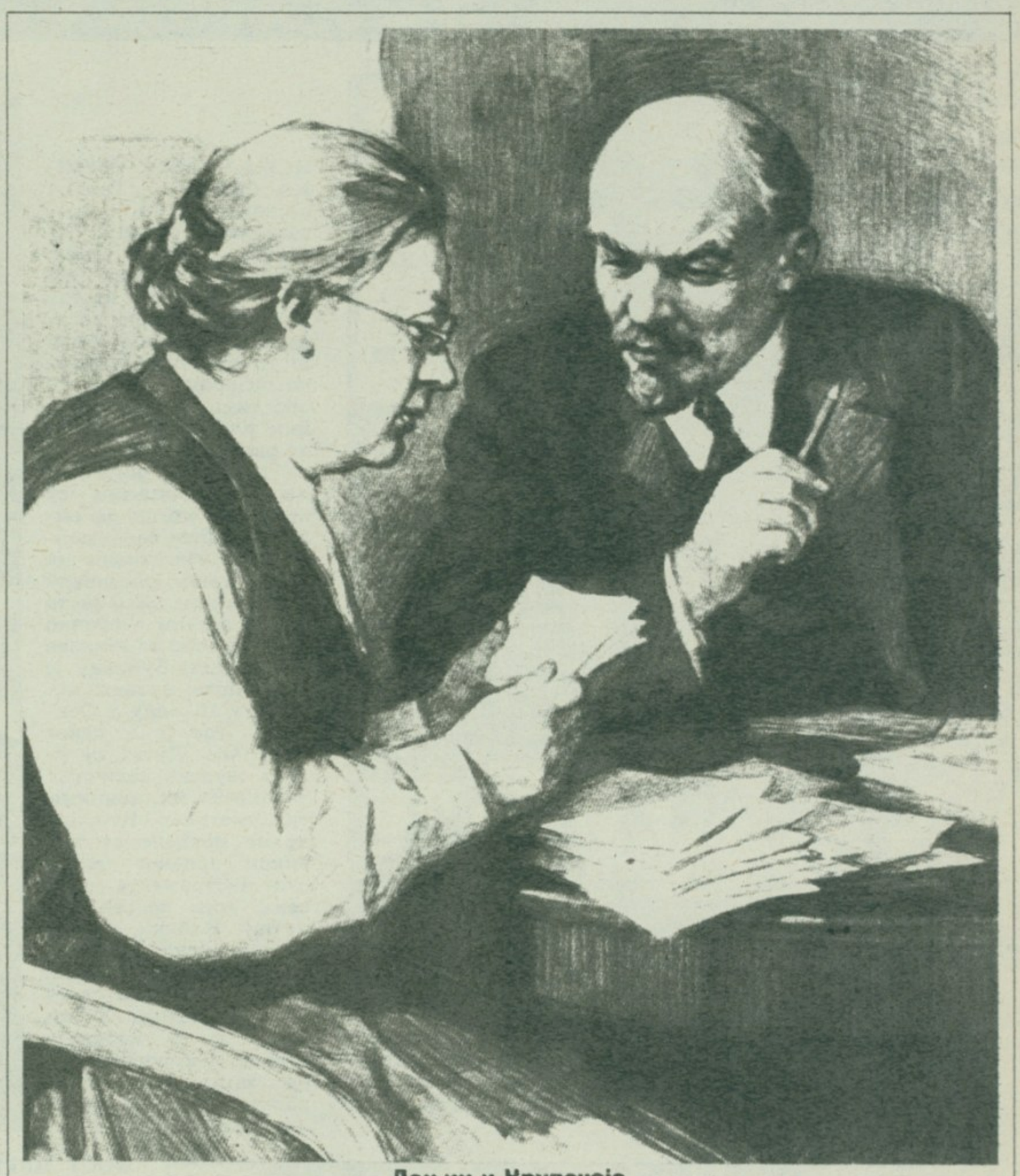

У ПЕПЕЉУГИНОЈ КОЧИЈИ — На слици је врх једне огромне токијске робне куће. Док се одрасли одмарају у сенци сунцобрана, малишани се најрадије возе у „Пепељугиној кочији". Заиста, амбијент необичан и за бајку!

ЛЕЊИН И УЧЕЊЕ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

ОДМАРАО СЕ УЗ РЕЧНИКЕ

МНОГИ САВРЕМЕНИЦИ ВЛАДИМИРА ИЉИЧА ПИСАЛИ СУ О ЊЕГОВОЈ ЉУБАВИ ПРЕМА СТРАНИМ ЈЕЗИЦИМА. У ОВОМ БРОЈУ »ЗАБАВНИК« ДОНОСИ НЕКЕ МАЊЕ ПОЗНАТЕ ПОЈЕДИНОСТИ ИЗ СЕЋАЊА ЊЕГОВЕ ЖИВОТНЕ САПУТНИЦЕ НАДЕЖДЕ КРУПСКАЈЕ.

Лењин и Крупскаја

Немачком изговору који овде чујем толико сам ненавикнут да не разумем ни најпознатије речи, док сам у Француској те исте речи разумео први пут кад сам их чуо. Трећег дана сам био у позоришту. Али, без обзира на то што сам пре представе прочитао целу драму како бих могао пратити оно што се одиграва на сцени, ипак нисам успео да ухватим све реченице. Уосталом, не тугујем, само жалим што имам врло мало времена за темељно изучавање језика... — писао је Лењин мајци када је лета 1895. године први пут путовао у Немачку, у Берлин.

Том приликом је, разочаран, установио да страни језик није оно што се учи у школи — а у школи је увек имао одличне оцене. Језици су, међутим били његова пасија. Знао их је, боље или слабије, чак десет! Поред немачког, енглеског и француског којима је доцније одлично владао, читао је још пољски и италијански, а разумео чешки и фински. Наравно, ту су и такозвани „мртви" језици које је учио у класичној гимназији, латински, грчки и старословенски.

ПРЕВОДИ КАО РАЗОНОДА

Колико је Владимир Ильич, слободно се може рећи, био опчињен познавањем страних језика, говори и мање познат податак који ће, можда, већини људи изгледати чудан: био је у стању да сатима одмора ради, како је говорио, чита — неки страни речник! А да изучавање језика није сматрао напором, него пре разонодом и уживањем, види се из писма које је зету Марку Тимофејевичу писао из Минхена 1901. године:

„Сем умног рада посебно препоручујем преводе и то обратне, то јест писмено са страног језика на руски, а затим са руског превода на страни језик..."

Лењин је у то време немачким већ прилично овладао, пошто је по повратку са првог путовања у Берлин, 1896. године, допао у затвор, где је помно преводио и са немачког и са енглеског.

Његови савременици доста су писали о тој Лењиновој љубави према страним језицима и преданом изучавању. Међу најлепше и најтоплије спадају странице из пера његове животне сапутнице Надежде Крупскаје. И она је делила ту његову пасију.

„Када сам дошла у Шушењско, донела сам собом и уџбеник по коме сам учила у затвору — пише Крупскаја о времену када су се, по Лењиновом изласку из затвора 1898. године, нашли заједно у прогонству. — **О енглеском изговору нисам имала никакве представе. Владимир Ильич је енглески језик знао боље од мене, а што се изговора тиче — ни ту није стајао баш слабо. Али, када смо четири године после тога дошли у Лондон, нити смо ми кога разумели, а нити ко нас. Требало је поново учити".**

ПРИРУЧНИК КОЈИ — ЛАЖЕ

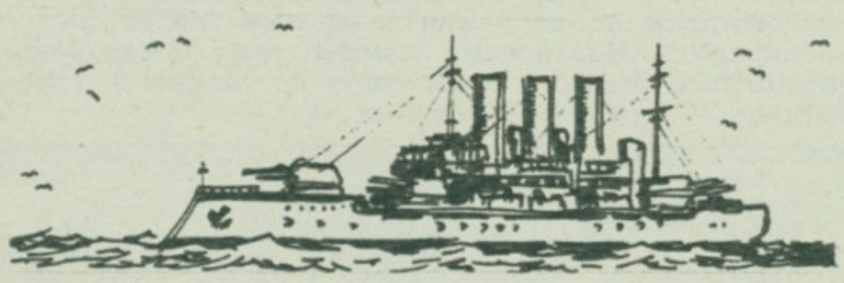
Учили су најпре слушајући људе у Хајд-парку познатом по својим малим говорницама на које се могао попети сваки ко је желео нешто јавно да каже. Разговарали су и са газдарицом, а касније — давали часове руског у замену за часове енглеског језика. Тако је октобра 1902. године Лењин писао мајци како већ влада практичним језиком и саветовао сестру Марију-Мањашу да и она учи енглески и то по Тусеновом уџбенику:

„Тусен је изврстан! Ја пре нисам веровао у његов метод, а сада сам се уверио да је он једини озбиљан и користан. Већ постоје и Тусенови речници са транскрипцијом и посебно препоручујем Мањаши да их купи, јер наш Александров много лаже".

У Лењиновом радном кабинету у московском Кремљу, згради у коју се после револуције сместила млада совјетска влада и у којој је уједно био његов скромни стан, разни речници, енциклопедије и каталози заузимају три пуна ормара иза писаћег стола. Један је речник Лењин посебно ценио и држао га одвојено, на малој полици десно од ормара. Био је то бугарско-француски речник са посветом, са датумом 5. март 1921. године и потписом Георги Димитрова.

Последњи пут је у свом московском кабинету Владимир Ильич радио 12. децембра 1922. године. Када је, услед болести, постао исувише слаб, све послове обављао је у својој спаваћој соби, опремљеној такође врло скромно, рекло би се чак аскетски. Све те једноставне ствари, данас музејски предмети, чувају успомену на човека чији су ум и дело ударили печат читавој историји новијег времена.

М. К.

ШЕСТ ДЕЦЕНИЈА ОД ПУЦЊА С »АУРОРЕ«

Када је, први пут после разилажења из времена Резолуције Информбироа, председник Тито посетио Совјетски Савез, почетком лета 1956. године, разгледао је и Лењинов музеј у Кремљу. У књигу утисака написао је тада ове речи:

„Тронут сам скромним животом великог Лењина. Сваки комунист дужан је не само да се упозна с његовом науком, већ и да се користи примјером његовог личног живота".

Ове године навршава се педесет три године од смрти Владимира Ильича и шест деценија откако су одјекнули пуцњи с „Ауроре" и по целом свету пронели вест да је у једној земљи, првој у историји радничког покрета, победила социјалистичка револуција. Царска Русија била је срушена и створена велика, Совјетска Република. Било је то, по старом календару који је тада још важио, месеца октобра, а по новом, 7. новембра 1917. године. Воћа те револуције остао је појам у историји филозофске мисли уопште и марксистичке посебно. У приватном животу био је обичан, приступачан и изузетно скроман човек.

Уштедите време и новац

СТО ЗАНАТА
У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ
„МАЈСТОР У КУЋИ"

ПОРОДИЧНИ СЕРВИС ЗА СВЕ ПОПРАВКЕ ИЗ САДРЖАЈА

- **Оправке на водоводним инсталацијама**
- **Како се рукује бојама и лаковима**
- **Вештина постављања тапета**
- **Завесе и застори**
- **Пресвлачење и тапацирање намештаја**
- **Све о бравама и кључевима**
- **Радови на подовима**
- **Руковање струјом**
- **Грејање**
- **Радови на моторном возилу**

Књига је луксузно опремљена, садржи 448 страна и више од 1 000 слика у боји и 145 фотографија.
ЦЕНА КЊИГЕ ЈЕ 200.— динара.

Купци из Београда могу подићи књигу сваког радног дана до 15 часова у предузећу „ВУК КАРАЏИЋ" Краљевића Марка 9.

Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ"
11001 Београд, Краљевића Марка 9

ПОРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу „МАЈСТОР У КУЋИ" по цени од 200.— динара.
ЗА ГОТОВО-ПОУЗЕЋЕМ са попустом од 10% (плаћање поштару приликом пријема књиге).
НА ОТПЛАТУ по цени од 200.— динара, који ћу износ исплатити у 2 редовне месечне рате почев од _____ 197—— године.
Рате ћу уплаћивати редовно по пријему књиге, рачуна и уплатница.
(Непотребно прецртати)
У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.

Презиме, име и очево име _____

Занимање _____

Поштански број и место _____

Адреса стана _____

Назив и адреса радне организације _____

Овера о запослењу за купце на отплату

_____
(печат и потпис овлашћеног лица)

Купац
_____
(Својеручни потпис купца)

Бр. л. к. _____ издате од Суп-а _____

Пензионери уместо овере прилажу одрезак претпоследњег чека од пензије.

КАКО ЈЕ ЗАВРШИО ЗМАЈ ОД НОЋАЈА

ТАЈНА ЗВОРНИЧКЕ ТАМНИЦЕ

ГЛЕДАЈУЋИ ВЕЗАНОГ ВОЈВОДУ, ИЗДАЈНИК ЈЕ ПРЕД ЊИМ ИГРАО И ПЕВАО. НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ КАСНИЈЕ, ИСТУ ПЕСМУ — »ХОПА, ЦУПА, МАРТА« ПЕВАЛИ СУ ЊЕМУ.

У само предвечерје једног пролећног дана 1815. године у Ваљево је ујахао висок и плећат човек, са крупним, смеђим брцима. Распитао се за неку кућу и убрзо обрео пред њом. У великом дворишту испред старинске зграде горели су ватре, а око њих у групицама седели наоружани људи у сељачким оделима. Уопште, цео град је био у покрету, као да се нешто догађало или је догађај предстојао.

Коњаник је полако сјахао, увео коња у двориште, везао га за ограду и заустависо момка који је пролазио поред њега.

— Пријатељу, је л' кнез Милош ту?

— Јесте, горе у соби! — одговори младић не заустављајући се, а онда се, после корак-два, поврати. — Ма, да ти ниси Стојан Чупић,.. из салаша Црнобарског, мачвански војвода, онај што га зову Змај од Ноћаја?

ДЕДА ТОДИН УНУК

Момак је био у праву. Придошлица је одиста био Стојан Чупић, један од најхрабријих вођа првог српског устанка, у народној песми назван Змајем од Ноћаја. Као војвода у Карађорђево време, имао је војну и извршну власт у Мачви и важио за изузетно честита и поштена човека. Умео је лепо да прича, па је Карађорђе, који га је иначе много волео, често говорио:

— Ко ми надговори Чупића и натпише Молера дању му што заиште!

Стојаново право презиме није било Чупић, већ Добриловић. Његова година рођења се не зна, али се зна да је рођен у Пиви, у Херцеговини као унук извесног Тоде Добриловића насељеног у салашу Црнобарском у Мачви. Деда Тода је имао још унучади те је малог Стојана дао Страхињи Чупићу, богатом сељаку без деце из салаша Ноћајског. Тако је Стојан постао усвојеник и узео презиме свог усвојитеља.

Током устанка био је Карађорђева лева и десна рука. Када је оружана борба сломљена, а он се, попут Вожда и других виђенијих људи, склонио у Аустрију. У Србији је тада објављена турска управа Сулејмана Скопљак-паше. Проглашена је амнестија па су се поједине и војводе и кнезови предали. Међутим, од бољег живота није било ништа. Уместо тога, српски народ поново је изложен терору, насилном скупљању оружја и кулуку. Због тога је у пролеће 1815. године букнуо други устанак, овога пута под вођством Милоша Обреновића.

Неколико месеци раније Чупић се кришом вратио из Аустрије, крио се по мачванским луговима и чекао боље дане. Дочекао их је кад је чуо да кнез Милош припрема војну. Пријатељи су му набавили коња и он је што кроз шуму, што пречицама, пазећи да не наиђе на Турке, успео да се докопа Ваљева где се Милош утаборио тих дана.

БРЗО СУ СЕ ПОКАЈАЛИ

Сусрет са кнезом био је срдачан. Милош је знао колико је војвода вољен у Мачви и да је нико као он не може подићи на ноге. Погостио га је и замолио:

— Стојане, иди и скупљај људе и џебану! Уздам се у тебе као брата!

Змаја од Ноћаја није требало молити. Многи дугови српског народа и његови лични остали су нерашчишћени са Турцима. Гледајући да не набаса на њих, кренуо је у окупљање народа. Мало њих је одбило да се лати оружја. Сељани Јован Лазић, Јаков Росић, Живан Врачарић и Јанко Шумански отворено су устали против устанка.

— Ратуј ти, ми нећемо! Боље жив роб, него мртав јунак!

Војвода је ћутао и гледао у земљу. Боре су му се навукле на чело. Свако има право да бира своју судбину, помислио је. Прешао је преко њихових речи срећан што нису завели остале људе. Народ га је увек слушао, до последњег човека. Чудио се како је сада могла да га изда говорничка вештина. Међутим, после неколико дана отпадници су га пронашли и замолили да им опрости.

— Не замери, војводо, уплашили смо се! И ми ћемо с тобом! Већ смо питали неког Турчина с оне стране Дрине, из Босне, за џебану. Хоће да је прода, ал' вели да се прво с тобом договори. Чекаће нас сутра у подне код речних спрудова!

ЕВО ХАЈДУКА!

Чупићу ништа није било сумњиво: тај Турчин је и пре продавао муницију Мачванима. У договорено време био је на Дрини у пратњи четворице дојучерашњих противника устанка и тројице својих момака. Управо се спуштао према реци, кад је из оближње шуме пред њега испао буљук Турака. Није стигао ни да се маши кубуре. За трен ока био је свезан.

— Ево хајдука који замеће крајину! — стао је пред њега Јован Лазић и почео да игра, а затим му се унео у лице и ругајући се запевао: Хопа, цупа, Марта, сукња ти је кратка! Удри ноду од ногу, нека дође под ногу!

Стари ратник није могао да верује. Зар он који је правио покор међу Трупима и излазио на мегдане јунацима да буде издан од свога рода и овако наивно ухваћен. Било му је јасно да је намамљен у клопку и да су све закувала она четворица на челу са Лазићем.

Турци су га потерали у Зворник, бацили у тамницу и оковали гвожђем унакрст преко груди. Нису смели да га јавно погубе јер би то изазвало још веће огорчење устаника. Нашли су друго решење: удавили су га гајтаном у ћелији, а потом његово тело избацили на сметлиште, раширивши глас да је умро од куге!

То је био крај Змаја од Ноћаја.

Мачванима је тешко пала Чупићева смрт. Није прошло дуго и истина о издаји се сазнала. Димитрије Ногић из села Совљака и група устаника докопали су се Лазића и његових ортака. Одвели су их у први луг на који су наишли и положили им главе на пањ. Издајници су цвилели, увијали се и молили за живот. Један сељак је стајао изнад њих са подигнутим турским јатаганом спреман да на његов знак сврши с једним по једним. Пре него што ће га дати, Ногић је запевао:

— Хопа, цупа, Марта, сукња ти је кратка!...

Мисли му одлуташе на војевање с Чупићем. Лице му се згрчило, зенице скупиле и он викну колико га грло носи:

— Сеци!

М. Тодоровић

ДОШЉАК ИЗ МОЧВАРЕ

НИЛСКИ КОЊИ НЕ ВОЛЕ МНОГО ЉУДЕ, А НИ ЉУДИ БАШ НЕ ОБОЖАВАЈУ НИЛСКЕ КОЊЕ. ХЈУБЕРТА ЈЕ У СВАКОМ ПОГЛЕДУ БИЛА ИЗУЗЕТАК.

Када су угледали огромну животињу како се помаља из воде, берачи трске побегли су главом без обзира.

У мочварама, недалеко од јужноафричког градића Дарбана, двадесетак црнопутих радника секло је стабљике шећерне трске. Изненада је један од њих нагло престао с радом и окренуо се према блатњавој води мочваре, узнемирен чудним клокотањем воде. Један за другим, сви радници су престали с радом и угледали главу огромног нилског коња како се помаља кроз жабокречину.

Огромне буљаве очи гледале су их тупо и доброћудно, а онда су се уста колоса разјапила у ненормално велики зев. Радници су се избезумљено погледали, а онда су сви до једног, као по команди, побацали велике ножеве за трску и побегли главом без обзира!

Велика животиња као да није обратила пажњу на њих. Изашла је на обалу и почела да жваће стабљике трске, одушевљена њиховим слатким укусом.

За то време вест о појави нилског коња обишла је читав град.

— **Нилски коњ овде?** — први је вест прокоментарисао уредник месних новина. — **Смешно! Никад их није било у близини! Уосталом, послаћу репортера у мочвару, за сваки случај. Ако стварно нађе животињу, биће то велика атракција!**

Од тог дана, 28. новембра 1928. године Дарбану су тек предстојала узбуђења.

У ХОТЕЛУ

Као да је знао да почиње најезда репортера и радозналаца, нилски коњ се склонио и људи из Дарбана су наишли на пусту мочвару. Повремено се појављивао и опет тајанствено нестајао, све док једног дана фотограф није успео да га фотографише на спавању. Од тога дана је Хјуберта, како су огромну животињу назвали новинари, постала „звезда" Дарбана. Доспела је на насловну страну новина, одакле дуго није силазила.

После неколико недеља појавила се на улицама Дарбана! Пошто је уништила сав купус по околним баштама, ушла је у салон великог хотела у Дарбану! Гости који су се одмарали читајући новине у великим фотељама само што нису умрли од страха угледавши огромну животињу како трупка по меком тепиху око рецепције.

Изгледа да се Хјуберти ипак више свидела њена мочвара од скупоценог хотела, па је одгегала на улицу. Тек тамо је настао хаос: људи су бежали у капије, а само они храбрији су узели фото-апарате да би снимили „невиђену ствар".

Вест је убрзо стигла до градоначелника, кога су због овог догађаја хитно позвали у општинску зграду на ванредни састанак. Овај је негодујући изашао из куће на улицу и налетео на Хјуберту!

На састанак у општини дошао је трчећи.

„**Хјуберта је у граду!**" — вест се ширила невиђеном брзином.

Један возач камиона само што се није сручио у реку када му је на мосту Хјуберта препречила пут. Камион јој се ипак учинио снажним, па се повукла назад у град, а одатле у мочвару, одакле није изашла неколико дана. Духови у граду су се смирили . . .

НА ПЛЕСНОМ ПОДИЈУМУ

Једне вечери одржан је свечани пријем у елитном ноћном кантри-клубу у Дарбану. Званице су дошле у вечерњим тоалетама и бал је почео уз тиху музику оркестра. Можда би и потрајао да се на плесном подијуму није одједном појавила Хјуберта!

Оркестар је престао да свира и сви предуслови за изузетну панику били су ту! Даме су, углавном, попадале у несвест, а сви мушкарци који нису поскакали иза шанка, потрудили су се да Хјуберту изгурају напоље. Није, међутим, било лако изгурати напоље животињу тешку преко три тоне. Срећом, изгледа да се Хјуберти није много допала ова уштогљена атмосфера, па је лењо изашла напоље.

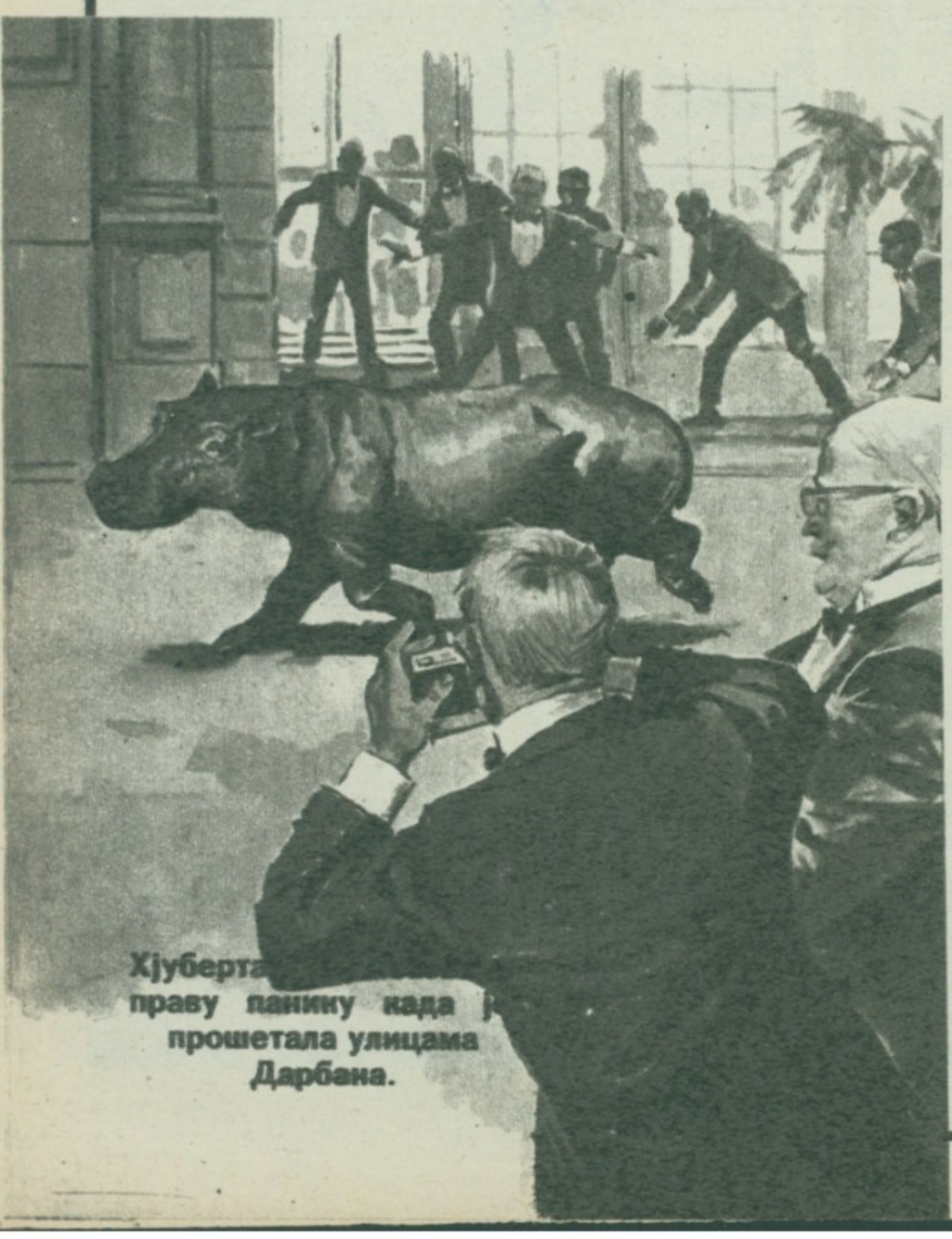
Тамо су је чекали полицајци који су чули да је дошло до гужве у клубу, па су дошли да похапсе изгреднике. Када су видели ко је главни кривац, само су дунули у пиштаљке и врло брзо нестали са места догађаја.

После свега овога грађани Дарбана су закључили да је Хјуберта ипак питомо створење и она је постала нека врста маскоте Дарбана. Сви су је заволели, па чак и гости Кантри-клуба. У ствари, постала је нека врста националног јунака.

Међутим, једног јутра 1932. године нашли су Хјуберту у мочвари мртву, прострељене главе. Ловци су ухапшени и морали су да плате велику казну, а читав Дарбан је био у жалости. Све заставе биле су спуштене на пола копља јер су сви жалили за животињом која је, и поред све своје трапавости, постала драга.

Да би Хјуберту сачували од заборава, препарирали су њено тело и изложили га у градском музеју тде и данас стоји.

М. Ј.

Хјуберта је изазвала праву панику када је прошетала улицама Дарбана.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ЗАР ВАМ НЕ РЕКОХ ДА МИ ОЧИСТИТЕ ЦРНИ ЛУК?

ИМАЈ СРЦА, МАМА!

И ДА НИСТЕ ПРЕСТАЛИ ДОК И ПОСЛЕДЊА ГЛАВИЦА НЕ БУДЕ ОЧИШЋЕНА!

ДОБРО, МАМА!

ШТО СЕ НЕ НАПРАВИТЕ ДА ТОЛИКО ПЛАЧЕТЕ ОД ЛУКА ДА НЕ ВИДИТЕ ДА ГА ЉУШТИТЕ!

ГЕНИЈЕ СИ, ЛЕНО!

И СРЦЕ УЗ ТО!

У ТОМ СЛУЧАЈУ ПОМОЋИ ЋЕТЕ. МИ ДА ПРОСТРЕМО ВЕШ, А ОНДА ЋЕМО ЛУК СВИ ЗАЈЕДНО! АЛИ, АКО СТЕ СЕ САМО ПРАВИЛИ...

О... ОХ!

МЕНЕ ПРЕВАРИТИ НЕЋЕТЕ! АКО НИШТА ДРУГО, БАР САМ СЕ ЛУКА НАЉУШТИЛА У ЖИВОТУ!

ЈА САМ ИХ УВАЛИЛА У ДУПЛИ ПОС'О... РЕД ЈЕ И ДА ИМ ПОМОГНЕМ!

ПЛЕМЕНИТА ГОСПО, ЈА САМ ИЗ КОМИСИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ ЗАГАЂИВАЊА ВАЗДУХА! НА ДРУГОЈ СТРАНИ ОСТРВА СЕ ЖАЛЕ ДА ПЛАЧУ ОД ВАШЕГ ЛУКА!

ОХ!

БРЗО! РАТОСИЉАЈТЕ СЕ ТОГ ЗАГАЂИВАЧА ВАЗДУХА!

БЕЗ БРИГЕ, МАМА!

ЗАКОПАЋЕМО ГА ДУБОКО!

7-17

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

BABALU

стрип

БУНАР ЖЕЉА

БУНАР ЖЕЉА

БУНАР ЖЕЉА

ФЛАШ ГОРДОН: ГВОЗДЕНИ КОЊИ

КРАЉ БЕЛИХ ИНДИЈАНАЦА САГАМ ЖЕЛИ ДА СЕ ФЛАШ ГОРДОН ОЖЕНИ ЊЕГОВОМ КЋЕРКОМ АДОРОМ И ДАЈЕ МУ ДА ПОПИЈЕ НАПИТАК – ЗАБОРАВА. ФЛАШ СЕ ОСЛОБОДИО ЧИНИ И АДОРА СЕ УДАЈЕ ЗА РЕГОНА, РАТНИКА КОЈИ ЈОЈ ЈЕ БИО ВЕРЕНИК ПРЕ НЕГО ШТО СЕ ПОЈАВИО ФЛАШ. САГАМ СЕ СВЕТИ ФЛАШУ И ОБЈАВЉУЈЕ МУ РАТ...

ФЛАШ ПРЕВОЗИ РАЊЕНИКЕ У БАЗУ, ДОК СУ СУНОЛ И ЈОШ НЕКОЛИКО ВОЈНИКА ОСТАЛИ ДА ПРУЖЕ ОТПОР САГАМУ...

СА ФЛАШОМ ЈЕ И АДОРА. ЊЕН ОТАЦ ЈЕ УХВАТИО РЕГОНА И ОНА НЕ ЗНА ШТА СЕ ДОГОДИЛО С ЊЕНИМ МУЖЕМ...

АДОРА ЈЕ СВЕ ВРЕМЕ БРИНУЛА О РАЊЕНИЦИМА...

ПРОБИЈАЊЕ НЕЋЕ БИТИ ЛАКО! ТВОЈ ОТАЦ ЈЕ СИГУРНО ПОСТАВИО ЗАСЕДЕ ДУЖ ОБАЛЕ!

ФЛАШ ЖЕЛИ ДА ПОБЕГНЕ! ОБАВЕСТИМО ОДМАХ КРАЉА!

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ПОСЛАЛИ СУ ПОРУКУ САГАМУ ПОМОЋУ ДИМНИХ СИГНАЛА...

ТАКО ЗНАЧИ ... РАТНИЦИ, ПОПНИТЕ СЕ НА ВРХ БРДА И НАМЕЊЕМ ЗАУСТАВИТЕ ФЛАША!

КАДА СЕ ФЛАШОВ БРОД ПОЈАВИО...

ИНДИЈАНЦИ СУ ПОГАЂАЛИ СВОЈ ЦИЉ...

... И БРОД СЕ НАШАО НА ДНУ РЕКЕ...

ФЛАШ ЈЕ НЕПОМИЧНО ЛЕЖАО...

King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ФЛАШЕ, НЕ СМЕШ ДА УМРЕШ!

ТАДА ЈЕ ПОЧЕЛА ДА ПРОДИРЕ ВОДА У БРОД. ХЛАДАН МЛАЗ ОСВЕСТИО ЈЕ ФЛАША...

НЕ БОЈ СЕ, АДОРА! ИЗВУЋИ ЋЕМО СЕ НЕКАКО!

Copr 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

НЕ ПЛАЧИ! ХАЈДЕ ДА ВИДИМО КАКО СУ НАШИ РАЊЕНИЦИ!

ФЛАШ ЈЕ СВЕ СМИРИВАО...

...АЛИ КАДА ЈЕ ПРИШАО КОМАНДАМА, ЛИЦЕ МУ СЕ СМРАЧИЛО.

Copr 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

РАКЕТНИ БРОД НИЈЕ МОГАО ДА СЕ ПОКРЕНЕ...

СМИРИ СЕ, ФЛАШЕ! УЧИНИО СИ СВЕ ШТО СИ МОГАО! НЕ БОЈИМ СЕ ДА УМРЕМ КАД САМ С ТОБОМ!

АЛИ ПОМИСАО НА ДЕЈЛ И ПРИЈАТЕЉЕ ДАЛА ЈЕ ФЛАШУ СНАГЕ ДА УЧИНИ И ПОСЛЕДЊИ ПОКУШАЈ...

...g Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ЗАПУШИО ЈЕ ПУКОТИНУ КРОЗ КОЈУ ЈЕ НАДИРАЛА ВОДА...

...А ОНДА ЈЕ ИЗИШАО КРОЗ ПРОЗОР КОМАНДНЕ КАБИНЕ.

МОРАО ЈЕ ДА УПОТРЕБИ СВУ СНАГУ ДА САВЛАДА СТРАХОВИТ ПРИТИСАК ВОДЕ...

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ФЛАШ ЈЕ ХТЕО ДА ОСЛОБОДИ БРОД НАСЛАГА КАМЕЊА...

... ПОМОЋУ РАКЕТНОГ ТОРПЕДА.

УСПЕО ЈЕ ДА НАПРАВИ ТУНЕЛ КРОЗ КАМЕЊЕ И БРЗО СЕ ВРАТИО У СВОЈУ КАБИНУ...

ЈЕДВА ЈЕ ЗАТВОРИО ПРОЗОР...

ПОСЛЕДЊОМ СНАГОМ УПАЛИО ЈЕ СВЕ МОТОРЕ, А ОНДА СЕ ОНЕСВЕСТИО...

БРОД ЈЕ КРЕНУО...

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

СВАНОГ ТРЕНУТКА МОГАО ЈЕ ДА УДАРИ У ЈЕДНУ ИЛИ ДРУГУ СТРАНУ ОБАЛЕ ЈЕР НИКО НИЈЕ УПРАВЉАО ЊИМЕ...

ФЛАШЕ, ШТА СЕ ДОГОДИЛО? ОТВОРИ!

АДОРА ЈЕ ПОЗВАЛА У ПОМОЋ РАЊЕНИКЕ...

ОХ! КАБИНА ЈЕ ПРЕПЛАВЉЕНА!

АДОРА ЈЕ ОДМАХ ПОКУШАЛА ДА ПОВРАТИ ФЛАША...

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ХВАЛА ТИ, АДОРА, ЈА ЋУ ПРЕУЗЕТИ КОМАНДЕ!

ОСТАЛИ НЕК' ИСПУМПАЈУ ВОДУ С БРОДА!

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ФЛАШ ЈЕ НЕВЕРОВАТНО ВЕШТО УСПЕО ДА СЕ ПРОБИЈЕ КРОЗ БРОЈНЕ ПРЕПРЕКЕ И СТИГНЕ ДО ЛУКЕ ГДЕ СУ СЕ НАЛАЗИЛИ ДЕЈЛ И ОСТАЛИ ПРИЈАТЕЉИ...

ТОЛИКО СМО БРИНУЛИ ЗА ТЕБЕ, ФЛАШЕ! МИСЛИЛИ СМО ДА ТЕ ВИШЕ НЕЋЕМО ВИДЕТИ!

ДЕЈЛ, ДРАГА!

ШТА? И АДОРА ЈЕ БИЛА С ТОБОМ? ОНА ТЕ ПРОГОНИ?

6.5

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

СМИРИ СЕ, ДЕЈЛ! ОНА ЈЕ ДОШЛА ДА МЕ ОБАВЕСТИ О ИЗДАЈИ СВОГ ОЦА!

ВЕРУЈ МИ, ОНА МИ НИШТА НЕ ЗНАЧИ! БУДИ ПАЖЉИВА ПРЕМА ЊОЈ... ОСТАЛА ЈЕ БЕЗ МУЖА, А ОТАЦ НЕ ЖЕЛИ ВИШЕ ДА ЈЕ ВИДИ!

АЛИ, ВРЕМЕНА ЗА ОДМОР НИЈЕ БИЛО. ФЛАШ ЈЕ МОРАО ДА СЕ ВРАТИ ПО КАПЕТАНА СУНОЛУ И ОСТАЛЕ ПРИЈАТЕЉЕ КОЈИ СУ ОСТАЛИ КРАЈ РЕКЕ...

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World

БЕЛИ ИНДИЈАНЦИ УСТУКНУШЕ ПРЕД ТЕНКОВИМА КОЈЕ ДОСАД НИСУ ВИДЕЛИ...

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ФЛАШЕ, ВЕЋ СМО ИЗГУБИЛИ СВАКУ НАДУ ДА ЋЕШ ДОЋИ ПО НАС!

4

ЗА ТО ВРЕМЕ У КАМПУ КРАЉА САГАМА...

УНИШТИЋЕМО ФЛАША И ЊЕГОВЕ ГВОЗДЕНЕ КОЊЕ!

ФЛАШ ЈЕ ДАО ЗНАК ЗА ПОВРАТАК У ЛУНУ...

КРАЉ САГАМ ЈЕ СМИСЛИО ПЛАН ОСВЕТЕ...

ЊЕГОВИ РАТНИЦИ НАПРАВИЛИ СУ ЗАМКУ ЗА ФЛАШОВЕ ТЕНКОВЕ...

НИ ТРАГА ОД САГАМА! НАЈЗАД ЈЕ СХВАТИО ДА НЕ МОЖЕ ДА СЕ БОРИ ПРОТИВ МЕНЕ!

ЧУДНО! ТРАГОВИ ПО ПУТУ НАКВЕ НИСАМ ВИДЕО НАД СМО ДОЛАЗИЛИ! СТАНИТЕ!

ФЛАШОВ ТЕНК ПРВИ ЈЕ НАЛЕТЕО НА ЗАМКУ...

ФЛАШ И СУНОЛ НИСУ МОГЛИ ДА ИЗБЕГНУ ПАД У ДУБОКУ ЈАМУ...

ОСТАЛИ ТЕНКОВИ ОТВОРИШЕ ВАТРУ НА ИНДИЈАНЦЕ КОЈИ СУ ЈУРИШАЛИ С БАКЉАМА...

САГАМОВИ РАТНИЦИ СЕ РАЗБЕЖАШЕ, АЛИ ЈЕДНА БАКЉА ЈЕ ИПАК УПАЛА У ЈАМУ ИСПУЊЕНУ НАФТОМ...

ФЛАШОВ ТЕНК НАШАО СЕ У ПРАВОМ ПАКЛУ...

У ЊЕМУ ЈЕ БИЛО КАО У ПЕЋНИЦИ...

ФЛАШЕ, ЈЕСИ ЛИ ЛУД? ШТА БЕШ С ТОМ МУНИЦИЈОМ?

ЗАКЛОНИ ЛИЦЕ И ОТВОРИ ПОКЛОПАЦ?

ФЛАШ ЈЕ ТАДА УПЕРИО ПИШТОЉ ПРЕМА ЕКСПЛОЗИВУ...

БИО ЈЕ ТО ЈЕДИНИ НАЧИН ДА СЕ ИЗВУКУ ИЗ ОГЊА...

СНАЖНА ЕКСПЛОЗИЈА ИЗБАЦИЛА ИХ ЈЕ НА ПОВРШИНУ...

ВЕРУЈУЋИ ДА ЈЕ ФЛАШ МРТАВ, ВОЈНИЦИ ПРИПУЦАШЕ НА ИНДИЈАНЦЕ ЖЕЛЕЋИ ДА ОСВЕТЕ СВОГ ЗАПОВЕДНИКА...

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ФЛАШОВО СНАЖНО ТЕЛО ИПАК ЈЕ ДАВАЛО ЗНАКЕ ЖИВОТА...

ДЕЈЛ, ЗАРКОВ И ОСТАЛИ РАДОСНО СУ ДОЧЕКАЛИ ПОВРАТАК СВОЈИХ...

ДЕЈЛ ЈЕ ОЧАЈНА ЈЕР ЈЕ САЗНАЛА ДА ЈЕ ФЛАШ ТЕШКО РАЊЕН...

СУНОЛ И ФЛАШ СУ ОДМАХ ПРЕБАЧЕНИ У БОЛНИЦУ...

ОПЕРАЦИОНА САЛА

ДОКТОР ЗАРКОВ ЈЕ ПРИМЕНИО НАЈНОВИЈЕ МЕТОДЕ НА ФЛАШУ...

НИШТА НЕ ПОМАЖЕ! ИЗГЛЕДА ДА ИМА УНУТРАШЊИХ ПОВРЕДА!

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

МОРАМО МУ ДАТИ ТРАНСФУЗИЈУ!

ЕВО, УЗМИ МОЈУ КРВ!

ДА ВИДИМ КОЈА СИ КРВНА ГРУПА?

ДО ЂАВОЛА? НИ ТИ НИ ЈА МУ НЕ МОЖЕМО ПОМОЋИ?

СВИ ОСТАЛИ ФЛАШОВИ ПРИЈАТЕЉИ БИЛИ СУ СА ПЛАНЕТЕ МОНГО, А ЊИХОВА КРВНА ГРУПА НИЈЕ ОДГОВАРАЛА ЗЕМЉАНИМА...

6-18

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights

НЕ! НЕ СМЕШ УМРЕТИ!

МОРАМО СПАСТИ ФЛАША! СВОЈ ЖИВОТ БУ ДАТИ ЗА ЊЕГА!

ДА ПОКУШАМО, АДОРА! МОЖДА ЈЕ КРВ БЕЛИХ ИНДИЈАНАЦА ИСТА КАО И НАША!

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World

ЗАРКОВ ЈЕ САВ СРЕЋАН ЗАГРЛИО АДОРУ КАД ЈЕ ВИДЕО ДА ОНА МОЖЕ ДА БУДЕ ДАВАЛАЦ...

СВИ СУ НАПЕТО ИШЧЕКИВАЛИ...

ДЕЈЛ?

НАСТАЛО ЈЕ ВЕСЕЉЕ У БОЛНИЦИ КАД ЈЕ ФЛАШ ОТВОРИО ОЧИ...

АДОРА, НИКАДА НЕЋЕМО МОЋИ ДА ТИ СЕ ОДУЖИМО ЗА ОВО ШТО СИ УЧИНИЛА?

ДЕЈЛ, ОСТАВИМО ФЛАША САМОГ? ПОТРЕБАН МУ ЈЕ ОДМОР! А, И ТИ СИ УМОРНА!

ДЕЈЛ НЕ МОЖЕ ДА САВЛАДА ЉУБОМОРУ...

МИСЛИШ ДА МОЖЕШ ДА ПОЛАЖЕШ ПРАВО НА ФЛАША ЗАТО ШТО СИ МУ СПАСЛА ЖИВОТ?

НЕ БРИНИ, ДЕЈЛ, ОТИЋИ ЋУ! ЗНАМ ДА ТЕ ФЛАШ ВОЛИ!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ ДЕЈЛ ЈЕ МОГЛА ДА ПОСЕТИ ФЛАША...

ЈЕСИ ЛИ МИ ТИ ДАЛА НРВ, ДЕЈЛ?

ДА, ДРАГИ! ТИ ЗНАШ ДА БИХ ЈА СВЕ УЧИНИЛА ЗА ТЕБЕ!

ЗАРКОВЕ, СТИДИМ СЕ ШТО САМ СЛАГАЛА ФЛАША! НЕМОЈ МУ РЕЋИ ДА МУ ЈЕ АДОРА СПАСЛА ЖИВОТ!

Copr 1941 King Features Syndicate, Inc.

ОСЕЋАМ СЕ ОДЛИЧНО!

ЗА ТО ТРЕБА ДА ЗАХВАЛИШ АДОРИ!

ГДЕ ЈЕ АДОРА? ХОЋУ ДА ЈОЈ ЗАХВАЛИМ!

ТАКО ЗНАЧИ, ДЕЈЛ! ТВОЈА ЉУБОМОРА ЈУ ЈЕ ОТЕРАЛА ОДАВДЕ!

Copr 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights

НЮ ЗНА НАКВА ОПАСНОСТ ПРЕТИ АДОРИ!

ФЛАШЕ, НЕ СМЕШ ДА ИДЕШ! ТИ ЈОШ МОРАШ ДА ЛЕЖИШ!

Copr 1941 King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ДЕЈЛ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА МИСЛИ О ТОМЕ РАНИЈЕ!

НАДАЈМО СЕ ДА ЋЕ СВЕ БИТИ ДОБРО, ДЕЈЛ!

ФЛАШОВ ХЕЛИКОПТЕР ПРЕТАЖИВАО ЈЕ ШУМУ...

АДОРА ГА ЈЕ УГЛЕДАЛА И ПОЧЕЛА ДА МАШЕ...

НИЈЕ ПРИМЕТИЛА ДА ЈЕ ПОСМАТРА ЈЕДАН САГАМОВ ВОЈНИК...

КРАЈ У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

СТРАНАЦ ПРОТИВ ШЕРИФА

БРАТ И СЕСТРА ТЕД И ПЕГИ НАРТЕР ВОДИЛИ СУ МИРАН ЖИВОТ НА СВОМ МАЛОМ РАНЧУ У НЕВАДИ ДОК НИСУ ПОЧЕЛИ ДА ИМ ДОСАЂУЈУ ИНДИЈАНЦИ ...

ТОГА ДАНА ...

ПЕГИ, ИНДИЈАНЦИ?

НЕЋЕМО ИМ ДОЗВОЛИТИ ДА ТЕ ОДВЕДУ!

НЕ, ТЕДЕ! ДАЈ МИ ПУШКУ, ТИ УЗМИ ОЧЕВ РЕВОЛВЕР!

УБРЗО ...

ОПКОЉИТЕ КУЋУ!

ОТВОРИТЕ! СИВИ ВУК ДОЂИ У МИРУ!

ОДЛАЗИ ИЛИ ЋЕМО УПОТРЕБИТИ СИЛУ!

ЈА ЖЕЛЕТИ ВИДЕТИ ТЕБЕ!

ПАЗИ, НАОРУЖАНИ СМО!

СИВИ ВУК ЈЕ ПРОВАЛИО У КУЋУ...

ЈА ЖЕЛЕТИ ДА ТИ БУДЕШ МОЈА ЖЕНА!

ЈОШ САМ МЛАДА, СИВИ ВУЧЕ! А УДАЋУ СЕ САМО ЗА ОНОГА НОГА БУДЕМ ВОЉЕЛА!

ОНДА СИВИ ВУК ОТИЋИ ДАЛЕКО ОДАВДЕ И ОПЛАКИВАТИ СВОЈУ СУДБИНУ?

АЛИ, КАДА СЕ ПЕГИ НИЈЕ НАДАЛА...

ОХ!

ПУСТИ МЕ!

НЕ! СИВИ ВУК БИТИ ВЕЛИКИ ПОГЛАВИЦА И РАТНИК! ТИ БИТИ ПОНОСНА ШТО ИМАТИ ЊЕГА ЗА МУЖА!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ПОЈАВИО СЕ ЈЕДАН КОЊАНИК У БЛИЗИНИ РАНЧА...

БУДИ МИРАН, РЕКС! ИНДИЈАНЦИ СУ У БЛИЗИНИ!

УБРЗО...

ММММ!

А САД ДА ВИДИМ ШТА ОНИ ТРАЖЕ У КУЋИ!

ЗА МНОМ, РЕКС!

ПУСТИ ТУ ДЕВОЈКУ АКО НЕ ЖЕЛИШ ДА ПУЦАМ!

ЛАРИ!

ШТА?

НАРЕДИ СВОЈИМ ЉУДИМА ДА ИДУ ОДАВДЕ! БРЗО!

БЛЕДОЛИКИ БИТИ ХРАБАР ЈЕР НОСИТИ ПУШКУ!

РАТНИЦИ, ВИ МОЋИ ИЋИ! ВИ НЕ БИТИ ВИШЕ ПОТРЕБНИ СИВОМ ВУКУ!

КАДА СУ СЕ ИНДИЈАНЦИ УДАЉИЛИ...

МОЈИ ЉУДИ ВЕЋ БИТИ ДАЛЕКО!

САД МОЖЕШ И ТИ ДА КРЕНЕШ!

СИВИ ВУК ОТИЋИ, АЛИ ЈЕДНОГ ДАНА СЕ ВРАТИТИ И МИ СЕ БОРИТИ!

ШТА ЋЕ ТИ ТАЈ РЕВОЛВЕР КАД НЕ ЗНАШ ДА ГА УПОТРЕБИШ?

ЈА... ЈА...

КАДА СУ ПЕГИ И ЛАРИ ОСТАЛИ САМИ...

ЗАШТО СИ СЕ ВРАТИО?

ДА ТИ КАЖЕМ ДА ТЕ ВОЛИМ... ДА ТИ ОБЈАСНИМ ДА САМ ОНО УЧИНИО У САМООДБРАНИ!

ОДЛАЗИ, ЛАРИ! У ОВОЈ КУЋИ НЕМА МЕСТА ЗА УБИЦУ МОГ ОЦА!

НЕ МОГУ ДА ВАС ОСТАВИМ САМЕ КАД ЗНАМ ДА ЋЕ СЕ ИНДИЈАНЦИ ВРАТИТИ!

СМЕСТИЋУ СЕ У АМБАР, ХТЕЛА ТИ ТО ИЛИ НЕ!

И ТАКО...

ОСТАЋЕМО ОВДЕ НЕКОЛИКО ДАНА ДОК НЕ ИЗРАВНАМО НЕКЕ РАЧУНЕ!

ГОДИНУ ДАНА РАНИЈЕ У ЈЕДНОМ САЛУНУ У ДАЛАСУ...

ЗАШТО, СТРАНЧЕ? ЗАР ОВЕ НИСУ ДОБРЕ?

ХОЋУ ДА ПРОМЕНИМО КАРТЕ!

ЗА ТЕБЕ ЈЕСУ, АЛИ НЕ И ЗА МЕНЕ!

ХОЋЕШ ДА КАЖЕШ...

БУДИТЕ МИРНИ! НЕ СВИЂА МИ СЕ КАКО ИГРАТЕ! ДИГНИТЕ СВИ РУКЕ НА СТО!

УБИЋУТЕ ЗБОГ ОВОГА!

ЕВО, ПОГЛЕДАЈ ДА ЛИ СУ КАРТЕ ОБЕЛЕЖЕНЕ!

ДАЈ...

ИЗНЕНАДА...

ЕВО ТИ!

АХ!

БАНДИТИ!

ДА ЛИ ЈОШ НЕКО ХОЋЕ ДА СЕ ОБРАЧУНА СА МНОМ?

АЈ!

ТАДА СЕ ПОЈАВИО ШЕРИФ...

КО ЈЕ ОВО УЧИНИО?

ЈА, ШЕРИФЕ! АЛИ У САМООДБРАНИ! СВИ СУ ВИДЕЛИ!

ЈЕ ЛИ ИСТИНА, ТОМЕ?

ДА, ШЕРИФЕ!

И ПОРЕД ТОГА, СТРАНЧЕ, ДАЈЕМ ТИ ТРИ МИНУТА ДА НАПУСТИШ ГРАД!

ЗАШТО? НИСАМ ЈА ОВО ИЗАЗВАО!

НЕ ВОЛИМ РЕВОЛВЕРАШЕ!

САМО СЕ МЕНИ ДОГАЂАЈУ ОВАКВЕ СТВАРИ!

И БАШ КАД СЕ ЛАРИ СПРЕМАО ДА КРЕНЕ...

ОХ!

ЕВО, ЈА ЋУ ВАМ ПОМОЋИ!

БАШ ВАМ ХВАЛА!

ОДНЕЋУ ВАМ СТВАРИ ДО КУЋЕ!

АЛИ... ЈА...

ПА, НЕ МОЖЕТЕ САМИ СВЕ ТО ДА ПОНЕСЕТЕ!

ДВОЈЕ МЛАДИХ БРЗО СУ СЕ СПРИЈАТЕЉИЛИ...

ЈА САМ ЛАРИ ГРАНТ!

А ЈА ПЕГИ КАРТЕР! ТИ СИ СТРАНАЦ?

ДА! ПУТУЈЕМ НА СЕВЕР!

ОСТАЋЕШ ДУГО У ДАЛАСУ!

ПА, НЕ...

БАШ МИ ЈЕ ЖАО! ЕВО, СТИГЛИ СМО И ДО МОЈЕ КУЋЕ! АКО БУДЕШ ОПЕТ ПРОЛАЗИО КРОЗ ДАЛАС, МОЖЕШ ДА СВРАТИШ...

ХВАЛА, ПЕГИ!

И ТАКО...

ИАКО МИ ЈЕ ШЕФ НАРЕДИО ДА НАПУСТИМ ГРАД, ОСТАЋУ ЈОШ ЈЕДАН ДАН ДА БИХ ВИДЕО ПЕГИ!

СУТРАДАН ЛАРИ ЈЕ ПОТРАЖИО ДЕВОЈКУ...

ИПАК НИСИ ОТИШАО?

НЕ! ДОПАДА МИ СЕ ОВДЕ!

АЛИ, САД НЕ НОСИМ ПАКЕТЕ И НИЈЕ МИ ПОТРЕБНА ПОМОЋ!

САД ЋЕШ ТИ МЕНИ ПОМОЋИ ДА УПОЗНАМ ВАШ ГРАД!

ПРОШЛО ЈЕ НЕДЕЉУ ДАНА А ЛАРИ НИЈЕ НАПУСТИО ДАЛАС...

КУПИЋУ ОВДЕ ПЛАЦ И САГРАДИТИ КУЋУ! А ОНДА ЋЕМО СЕ НАС ДВОЈЕ ВЕНЧАТИ!

МОЈ ОТАЦ БИ ЖЕЛЕО ДА ТЕ УПОЗНА, ЛАРИ!

ПЕГИ ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА ДА ЈОШ ИСТОГ ДАНА ЛАРИ ВИДИ ЊЕНОГ ОЦА...

КАДА СУ СТИГЛИ КУЋИ...

ТАТА, ИМАМО ПОСЕТУ!

БИЛО ЈЕ ОВО НАЈНЕПРИЈАТНИЈЕ ИЗНЕНАЂЕЊЕ ЗА ЛАРИЈА...

ОВО ЈЕ ЛАРИ ГРАНТ!

ШТА? И ТИ ХОЋЕШ ДА СЕ УДАШ ЗА ОВОГ РЕВОЛВЕРАША?

ОВАЈ ТИП ЈЕ УБИО ДВОЈИЦУ И **НАРЕДИО** САМ МУ ДА СЕ ОДМАХ ИЗГУБИ!

РЕВОЛВЕРАШ?

УЧИНИО САМ ТО У САМООДБРАНИ, ПЕГИ!

НЕ ЖЕЛИМ ДА РАЗГОВАРАМ С ТОБОМ! ГУБИ СЕ ИЗ МОЈЕ КУЋЕ!

НЕЋУ ДА ТЕ УБИЈЕМ ОВДЕ ЗБОГ ПЕГИ! АЛИ, ПАЗИ ДА СЕ ВИШЕ НЕ СРЕТНЕМО!

НИСАМ КРИВ И НЕЋУ ДА ИДЕМ ИЗ ДАЛАСА!

ЛАРИЈЕВИ СНОВИ О ЖИВОТУ С ПЕГИ БРЗО СУ СЕ РАСПРШИЛИ...

ОСТАВИ ТУ ФЛАШУ! МНОГО САМ ЖЕДАН!

ЧАС КАСНИЈЕ...

ОНАЈ ТИП ЈОШ НИЈЕ ОТИШАО!

НЕ УЛАЗИ, ОЧЕ!

ШЕРИФ ЈЕ УПАО У САЛУН...

БАНГ!

БАНГ!

СВЕ СЕ ДОГОДИЛО ВЕОМА БРЗО...

УБИЛИ СУ ШЕРИФА!

НЕ МРДАЈТЕ АКО НЕ ЖЕЛИТЕ ДА МУ ПРАВИТЕ ДРУШТВО!

ОТАЦ ЈЕ БИО У ПРАВУ! ТИ СИ УБИЦА!

ЗБОГОМ, ПЕГИ! ЦЕЛОГ ЖИВОТА БИЋУ НЕСРЕЋАН ЗБОГ ОВОГ ШТО СЕ ДОГОДИЛО!

ТЕДОВ ГЛАС ВРАТИО ЈЕ ЛАРИЈА У СТВАРНОСТ...

МОГУ ЛИ ДА РАЗГОВАРАМ С ТОБОМ, ЛАРИ?

СВАКАКО! УЂИ!

БИО СИ У ПРАВУ! ЈА САМ КУКАВИЦА И НЕ ЗНАМ ДА РУКУЈЕМ РЕВОЛВЕРОМ!

ЈОШ СИ МЛАД!

АЛИ, ЈА ЖЕЛИМ ДА НАУЧИМ ДА ПУЦАМ! ХОЋУ ДА НОСИМ РЕВОЛВЕРЕ КАО И ТИ!

НЕ! ЖИВОТ ЋЕ ТИ БИТИ ЛЕПШИ БЕЗ ЊИХ!

РЕВОЛВЕРИ ДОНОСЕ НЕСРЕЋУ!

ТО КАЖЕ И МОЈА СЕСТРА! АЛИ, ДА ЗНАМ ДА ПУЦАМ НЕ БИ НАМ ДОСАЂИВАЛИ ИНДИЈАНЦИ!

У ПРАВУ СИ! ЕВО, ПОЧЕЋЕМО ОДМАХ С УЧЕЊЕМ!

КАКО ЈЕ ЛЕП!

ПАМ, ПАМ, ПАМ!

СТАНИ! НЕ ТАКО!

ДА, ЛАРИ!

ОВАКАВ ПОЛОЖАЈ ТРЕБА ДА ЗАУЗМЕШ!

ТАКО... САД НИШАНИ!

ГАЂАЋУ У ЛАМПУ!

ШТА ТО РАДИТЕ? ОХ... МОГЛА САМ И ДА ПРЕТПОСТАВИМ...

ПЕГИ, ЛАРИ МЕ УЧИ ДА ПУЦАМ!

ОСТАВИ ГА НА МИРУ, ЛАРИ! ЗБОГ РЕВОЛВЕРА СМО ОСТАЛИ БЕЗ ОЦА!

АЛИ, АКО НАУЧИМ ДА ПУЦАМ, ОСВЕТИЋУ НАШЕГ ОЦА!

МОРАЋЕШ МНОГО ДА УЧИШ, ТЕДЕ! УБИЦА НАШЕГ ОЦА ЈЕ ПРАВИ РЕВОЛВЕРАШ!

НЕПРАВЕДНА СИ ПРЕМА МЕНИ, ПЕГИ!

ВИДЕЋУ КАКО ЋЕ СЕ ПОНАШАТИ ТЕД КАД САЗНА ДА СИ ТИ УБИЦА!

Прошло је неколико дана. Сиви вук се није појавио...

НАПРЕДУЈЕШ, ТЕДЕ! ХАЈДЕ ЈОШ ЈЕДНОМ!

ДА, ЛАРИ!

УУУ!

СЈАЈНО, ТЕДЕ!

КАСНИЈЕ...

А САД ДА ОДМЕРИМО СНАГЕ БЕЗ ОРУЖЈА!

УУХ!

ЛАРИ И ТЕД СУ СЕ БРЗО ЗБЛИЖИЛИ...

БИЋЕШ СНАЖАН...

ЈЕДНОГ ЈУТРА...

ПОГЛЕДАЈ, ЛАРИ!

ДИМНИ СИГНАЛИ!

ИДЕМ ДА ВИДИМ О ЧЕМУ СЕ РАДИ!

ВРАТИ СЕ БРЗО!

СИВИ ВУК ГА ЈЕ ПОСМАТРАО...

ТАНО! ПЕГИ БИТИ САМА САДА!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...

ЈА ОПЕТ ДОЋИ ПО ТЕБЕ!

ОСТАВИ НА МИРУ МОЈУ СЕСТРУ!

ПУСТИ ЈЕ ИЛИ ЋЕШ ЖАЛИТИ!

ТИ НЕ ЗНАТИ ПУЦАТИ!

АЛИ...

ОВО ЈЕ САМО ОПОМЕНА! СЛЕДЕЋИ ПУТ ПУЦАЋУ У СРЦЕ!

АХ!

ПОГЛАВИЦА ЈЕ МОРАО ДА СЕ ИЗГУБИ...

СИВИ ВУК СЕ ВРАТИТИ АЛИ НЕ У МИРУ!

КАДА СЕ ЛАРИ ВРАТИО, ИНДИЈАНЦА ВИШЕ НИЈЕ БИЛО...

СЈАЈНО, ТЕДЕ! НАТЕРАО СИ ГА У БЕГ, АЛИ САД НАМ СЕ ЛОШЕ ПИШЕ!

МОРАМО ДА СЕ СПРЕМИМО ЗА ОДБРАНУ! СИГУРНО ЋЕ НАС НАПАСТИ!

ЧАС КАСНИЈЕ...

ДОЛАЗЕ!

НЕ!

КАДА ЈЕ ЛАРИ ИЗИШАО НАПОЉЕ...

УБИЛИ СУ МИ ПСА!

БЕСАН, ЛАРИ ЈЕ ПОЈУРИО ЗА ИНДИЈАНЦИМА...

УБРЗО СЕ НАШАО У ЊИХОВОМ ЛОГОРУ...

СИВИ ВУЧЕ, ТИ СИ УБИО МОГ ПСА!

С ИНДИЈАНЦИМА ЈЕ БИО И ЈЕДАН БЕЛАЦ...

ЈА ЗНАТИ ДА ТИ ДОЋИ БРЗО!

ДОШАО САМ ЗБОГ ОНОГ ШТО СИ УЧИНИО!

ЗДРАВО, ЛАРИ! НЕЋЕШ ДА ПОЗДРАВИШ СВОГ ПРИЈАТЕЉА?

ТИ НИСИ МОЈ ПРИЈАТЕЉ! ПРОДАЈЕШ ВИСКИ ОВИМ НЕСРЕЋНИЦИМА, ЗЕ ЛИ?

ДА! ХОЋУ МАЛО ДА ИМ УЛЕПШАМ ЖИВОТ! ХА, ХА!

ХУЉО!

НЕ МОЖЕШ МИ НИШТА! ОНИ ЋЕ МЕ БРАНИТИ! ТИ СИ ВЕЋ ИСПАШТАО ЗБОГ МЕНЕ! ЗАР ХОЋЕШ ЈОШ ЈЕДНОМ?

ШТА СИ ХТЕО ТИМЕ ДА КАЖЕШ?

ОНОГ ДАНА КАДА ЈЕ УБИЈЕН ШЕРИФ КАРТЕР, ЧУЛА СУ СЕ ДВА ПУЦЊА... ТВОЈ ЈЕ БИО ДРУГИ! ШЕРИФ НИЈЕ СТИГАО ДА ОПАЛИ...

НЕ РАЗУМЕМ...

КАД СИ ТИ ПУЦАО, ШЕРИФ ЈЕ ВЕЋ БИО МРТАВ! ЈА САМ МУ СТАЈАО ИЗА ЛЕЂА И УБИО ГА! КАРТЕР ЈЕ ОТКРИО ДА ТРГУЈЕМ ВИСКИЈЕМ!

ТОГА ДАНА СЕ СПРЕМАО ДА МЕ УХАПСИ, АЛИ ЈА САМ ГА СПРЕЧИО У ТОМЕ! СВИ СУ ГЛЕДАЛИ У ТЕБЕ И ШЕРИФА И НИКО НИЈЕ ПРИМЕТИО ДА САМ ЈА ПУЦАО!

БЕДНИЧЕ!

ТАДА СЕ УМЕШАО ПОГЛАВИЦА...

СТАНИТЕ! НЕКА СЕ БЛЕДОЛИКИ БОРИТИ НА ИНДИЈАНСКИ НАЧИН!

У РЕДУ!

МИ ВАМА ВЕЗАТИ ОЧИ И ОСТАВИТИ ТОМАХОВК НА ЗЕМЉУ! КО ГА НАЂЕ УБИТИ ОНОГ ДРУГОГ!

ТЕД, КОЈИ ЈЕ ПОШАО ЗА ЛАРИЈЕМ И СВЕ ЧУО, БРЗО СЕ УДАЉИО...

ТИ МЕ СЛУШАТИ, БЕЛИ БРАТЕ! ТОМАХАВК БИТИ ПЕТ КОРАКА ЛЕВО ОД ТЕБЕ!

ХВАЛА, СИВИ ВУЧЕ!

ДАТ ЈЕ ЗНАК ДА МОГУ ДА КРЕНУ...

ГДЕ ЛИ СУ ГА СТАВИЛИ?

СИВИ ВУК МЕ НИЈЕ ПРЕВАРИО!

ЛАРИ НИЈЕ БИО САМО СНАЖАН ВЕЋ И БРЗ...

НЕ МОЖЕШ ТАНО ЛАКО ИЗБИ НА КРАЈ СА МНОМ!

ОХ! ИСПАДЕ МИ ТОМАХАВК!

БАНДИТ ЈЕ ПОШАО ПРЕМА ЛАРИЈУ...

МОМАК ЈЕ СНАЖАН АЛИ ЈА САМ НАОРУЖАН!

ПРЕ МЕНЕ СИ ПРОНАШАО СЕКИРУ, АЛИ ТО ТИ НИШТА НЕ ВРЕДИ!

ДО ЂАВОЛА!

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ПЕГИ, ЗНАМ КО ЈЕ УБИО НАШЕГ ОЦА!

ОХ!

КАКО... КАКО СИ ОТКРИО?

У ИНДИЈАНСКОМ ЛОГОРУ! УБИЦА ЈЕ НЕКИ ТРГОВАЦ ВИСКИЈЕМ! САД СЕ БОРИ С ЛАРИЈЕМ! МОРАМО ПОМОЋИ ЛАРИЈУ...

УБРЗО...

САМО ДА ЛАРИ ИЗДРЖИ ЈОШ МАЛО!

ИДЕМО, ТЕДЕ!

ПЕГИ НИШТА НИЈЕ РАЗУМЕЛА. ЗНАЛА ЈЕ САМО ДА ЧОВЕК КОГА ЈЕ ТОЛИКО ВОЉЕЛА И МРЗЕЛА У ИСТО ВРЕМЕ, БИО У ОПАСНОСТИ...

ЕНО ГА!

БОРЦИ СЕ НИСУ ПРЕДАВАЛИ...

КАДА ЈЕ СИВИ ВУК ВИДЕО ДА ЈЕ ЛАРИ МНОГО БОЉИ БОРАЦ, ОДЛУЧИО ЈЕ ДА СЕ УМЕША...

СТАНИТЕ!

ЛАРИ БИТИ ВЕЗАН ЗА ОВАЈ СТУБ И МИ ГА МУЧИТИ!

ПЕГИ И ТЕД СУ СМИСЛИЛИ ПЛАН...

ЈА ЋУ СЕ ПРИШУЊАТИ ДО ЛАРИЈА И ДАТИ МУ РЕВОЛВЕР! ТИ НАС ШТИТИ!

ХАЈДЕ, ПОЛАЗИ!

У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ...

ДРЖИ, ЛАРИ!

ХВАЛА, ТЕДЕ!

ААХ!

БЕЖИМО, ТЕДЕ!

АХ!

ПАЗИ, ПЕГИ!

НЕ БРИ-НИ!

КУД СТЕ КРЕ-НУЛИ?

АХ!

АХ!

БЕЖИМО ОДАВДЕ! САД ЋЕ СВИ ЈУРНУТИ ЗА НАМА!

ЕНО ТАМО СУ НАМ КОЊИ!

УБРЗО СУ СЕ НАШЛИ НА РАНЧУ...

ВАС ДВОЈЕ ОСТАНИТЕ ТУ! МОРАМ НЕШТО ДА УРАДИМ ПРЕ НЕГО ШТО ОДЕМО ОДАВДЕ!

НАДАМ СЕ ДА ЋЕ ТРИК УСПЕТИ!

ЗБОГОМ, РЕКС!

ИНДИЈАНЦИ СЕ ПРИБЛИ-ЖАВАЈУ, ЛАРИ!

ИНДИЈАНЦИ, ЖЕЉНИ ОСВЕТЕ, ВЕЋ СУ СТИГЛИ ИСПРЕД КУЋЕ...

СТООЈ! НЕКА МОЈИ РАТНИЦИ ОПКОЛЕ КУЋУ И ЗАПАЛЕ ЈЕ!

БЕСНИ ШТО СУ ОСТАЛИ БЕЗ ТРГОВЦА ВИСКИЈЕМ, ИНДИЈАНЦИ ПОСЛУШАШЕ СВОГ ПОГЛАВИЦУ...

ЈЕЕАААА!

ЈУПИИИ!

СИВИ ВУК СЕ ЧВУКАО У КУЋУ...

СВИ УМРЕТИ СЕМ ЖЕНЕ! ОНА БИТИ МОЈА!

ЛАРИ, ПЕГИ И ТЕД СУ СВЕ ОВО ПОСМАТРАЛИ СА БРДА У БЛИЗИНИ РАНЧА...

ОХ! СВЕ СМО ИЗГУБИЛИ, ТЕДЕ!

НЕ, ПЕГИ! КУПИЋЕМО НОВ РАНЧ ДАЛЕКО ОДАВДЕ И ЗАБОРАВИТИ СВА НЕПРИЈАТЕЉСТВА И НЕСПОРАЗУМЕ КОЈИ СУ ВЕЗАНУ ЗА ОВУ ДОЛИНУ!

АЛИ, КУЋА СЕ БРЗО ПРЕТВОРИЛА У ОГРОМНУ ЛОМАЧУ И...

АААААХ!

КРАЈ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **ФЛАШ ГОРДОН**

ПОПАЈ

By Bud Sagendorf

ТАКО СЕ ДАНАС ОСЕКАМ ПУСТ !

ПУСТ И ПРАЗАН И УЗ ТО ГЛАДАН !

ЕВО ПОПАЈА! МОРАЋУ ДА ИЗМИСЛИМ НЕШТО СРЦЕПАРАЈУЋЕ ДА БИХ ОД ЊЕГА ИЖИЦАО РУЧАК!

ОХ! ПЕРО! ШТА ТО РАДИШ?

?

?

ГЛАДАН САМ И ЈЕДЕМ СВОЈУ ЦИПЕЛУ!

ЖВАК! ЖВАК!

МОРА ДА ЈЕ ЖИЛАВА!

ЖИЛАВАЈ ПОТПУНО **БЕЗУКУСНА!**

ПРИЧЕКАЈ МАЛО... ОДМАХ СЕ ВРАЋАМ!

АХ! ОПЕТ САМ УСПЕО!

ВРАТИЋЕ СЕ С БАР ПОЛА ТУЦЕТА ПЉЕСКАВИЦА У ЛЕПИЊИ!

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

ЕВО, ПЕРО... СО, БИБЕР, СЕНФ И МАЈОНЕЗ!

СА ЗАЧИНИМА ЋЕ БИТИ УКУСНИЈА!

?

!

ТАКО ЈЕ ТО КАД ТИ ПРИЈАТЕЉ ИМА **КАМЕНО СРЦЕ!**

7-10

BUD SAGENDORF

ИЗА КУЛИСА ЈЕДНЕ ТВ СЕРИЈЕ

МУКЕ СА ТЕСЛОМ

ДОК ЈЕ НА СНИМАЊУ »ЕКСПЕРИМЕНТИСАО« РАЗНИМ ЕЛЕКТРИЧНИМ УРЕЂАЈИМА, ГЛУМАЦ РАДЕ ШЕРБЕЦИЈА ЧЕСТО НИЈЕ ЗНАО КАКВА МУ ОПАСНОСТ ПРЕТИ.

Неко је у соби заробио олују! Прва муња, црвена по средини, а на искричавим и изломљеним ивицама — љубичаста, снажно је ударила у зид. Делић секунде касније, нова, много шира и блештавија погодила је плафон, следећа је опет треснула о зид. Заглушујућа грмљавина испунила је сваки кутак просторије, појачавала се, па стишавала само на тренутак да би опет претила.

Очигледно, човек с наочарима који је стајао у једном углу није се плашио јер је мирно наставио да гледа у ватромет варница. Уосталом, поред њега се налазио и ватрогасац: никад се не зна, пламен ненадно може да букне. Труд не сме да буде узалудан.

А онда се десило! Нова, палацава муња искочила је са врха великог трансформатора који се налазио у средини собе и, уместо у зид или плафон, погодила посред чела човека с наочарима. Заслепљујући блесак замаглио му је вид, лице је скупио у болну гримасу, а читаво његово тело нагло се згрчило.

Ипак, није пао. Само је челу принео руку и прешао преко црвеног болног места на глави кроз које је у његсво тело ушла струја напона од — 3 милиона волти, а фреквенције од око 200.000 херца. А онда, као да се ништа није догодило, мирно је рекао:

— Ваздух је превише влажан у овој соби. Зато је и стигла до мене.

ИМУН НА МУЊЕ

Ова муња није убила Фрању Кичинбачија, наставника у школском центру „Руђер Бошковић“ у Загребу, јер је велики трансформатор који је сам направио производио високофреквентну струју, за разлику од оне из градске мреже: она је смртоносна пошто је њен напон 220 волти а фреквенција само 50 херца. Сцена се одиграла приликом снимања телевизијске серије „Никола Тесла“ за коју је Кичинбачи направио готово све апарате и, наравно, пре главног глумца Радета Шербеције, сам их испробао и проверио њихов рад.

Када је средином 1976. године потписао „ангажман“ за своју улогу у тој серији у којој се ниједном није појавио — гледаоци су видели само његово име на одјавној шпици — Фрањо Кичинбачи је веровао да ће направити неколико мањих трансформатора. Ускоро се испоставило да је посао знатно сложенији: требало је конструисати готово све битне патенте Николе Тесле који нису могли да се пронађу ни у једном музеју, лабораторији или студентској вежбаоници. Тако је Фрањо, уместо да то чини читав тим инжењера и техничара, успео да направи многе Теслине изуме и то за само 9 месеци, почев од крила за летење, преко апарата покретаних двофазном и трофазном струјом, па до огромних трансформатора и уређаја за пренос електричне енергије, са проводницима и без њих.

Фрањо Кичинбачи је утрошио око 2500 часова рада да би направио четрдесетак Теслиних изума

Овај „професор“, како га готово сви ословљавају стални сарадник Техничког музеја у Загребу, успео је и још нешто: не само што је све те апарате направио према сопственим нацртима и прорачунима, већ они и беспрекорно функционишу. У том обимном послу, од којег је у огромној мери зависила и убедљивост серије „Никола Тесла“, помагао му је само један асистент — млади Мирослав Мирковић, кустос Техничког музеја.

Да би се ипак схватило колико је његов рад био напоран и готово без преседана, јер нешто слично до сада нисмо видели ни у једној нашој ТВ серији или филму (где се обично користе већ постојећи реквизити и трикови) изнећемо само неколико података. Током 2500 часова рада, колико је утрошио да би направио четрдесетак Теслиних патената, Кичинбачи је морао на трансформаторе и друге уређаје да намота око 50 километара бакарне жице различите дебљине, угради преко 100 килограма бакарног лима и преко 200 килограма специјалног лима за трансформаторе, на десетине километара изолационог папира, прикопча стотине сијалица...

Није све ишло тако лако, иако данас — поред разних електронских апарата, дигитрона и компјутера — Теслини изуми изгледају веома једноставни. Први проблем с којим се Кичинбачи суочио био је — како да усправи метално јаје.

ОСТАЋЕ ТАЈНА

Наиме, да би се у серији приказао Теслин највећи изум — обртно магнетно поље — Кичинбачи је морао да направи метално јаје које почиње да се врти око своје осе чим се, кроз намотан проводник, кружно постављен око њега, пусти струја. А када добије потребно убрзање, јаје треба да се усправи на свој зашиљен крај — тако је бар Тесла описао овај изум.

Међутим, јаје које је Кичинбачи направио било је „непослушно“: никако није хтело да се усправи, а почетак снимања епизоде у којој је „играло“ све се више приближавао. Мора да је Тесла у њега нешто ставио, данима је размишљао Кичинбачи, па је напокон одлучио да и сам то уради. Отворио га је и у његову унутрашњост поставио један бакарни прстен. И заиста, јаје се после тога усправило.

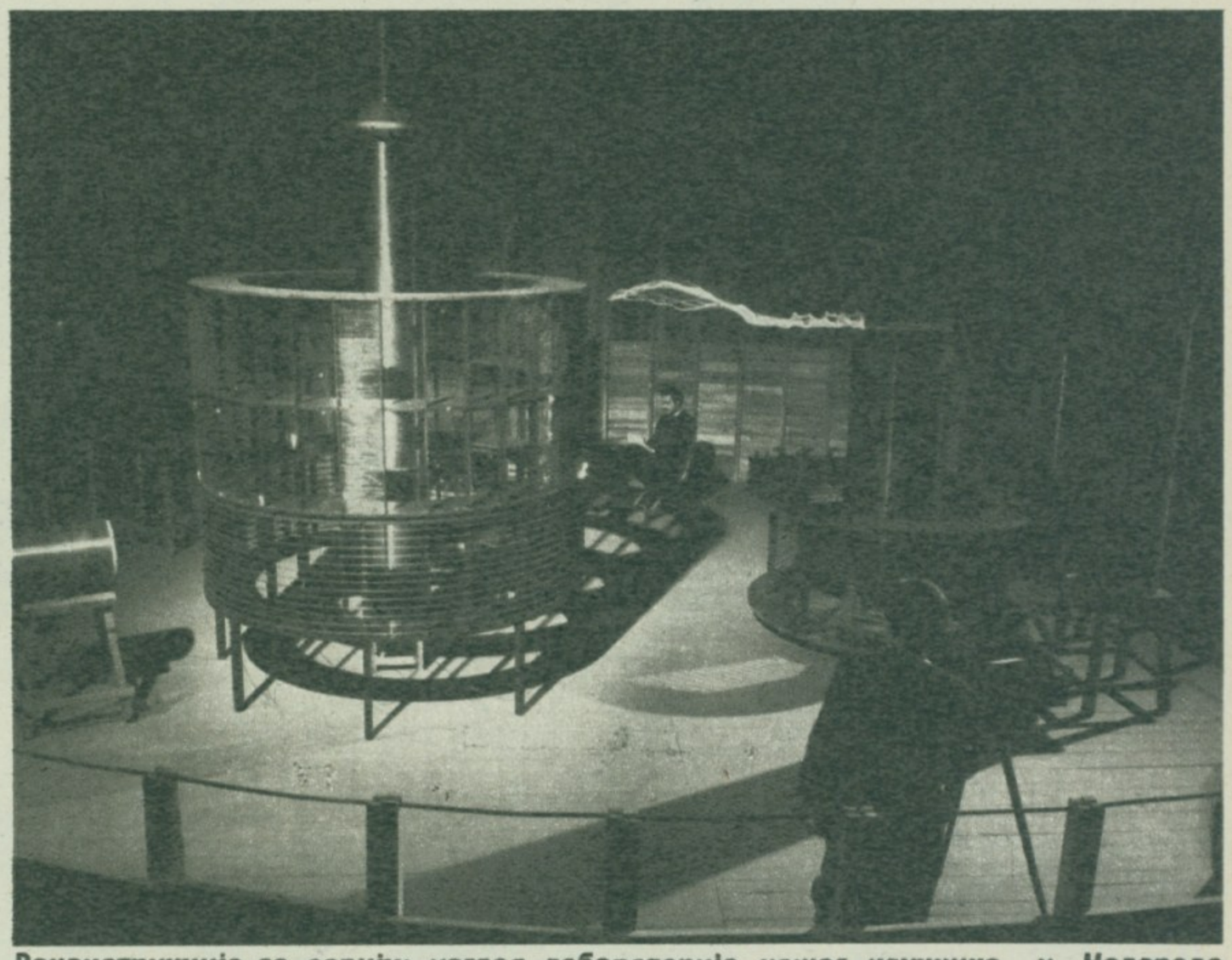
— Можда је Тесла имао неко друго решење, јер никакве нацрте унутрашњости тог јајета нисам успео да пронађем — каже Фрањо Кичинбачи. — **То ће, ипак, остати тајна.**

Како ли је тек било Тесли? — често је говорио свој конструктор свом помоћнику Мирковићу. Јер, толико пута им се догодило да се неки тек направљен усправи, а онда експлодира.

Неколико дана пре снимања поменуте сцене Мирослав Мирковић је хтео да у тек направљен високонапонски кондензатор сипа посебно уље које повећава изолацију између плоча од бакарног лима. Међутим, грешком је узео уље помешано са неким запаљивим течностима и не примећујући забуну, сипао га у апарат. Тако је кондензатор, чим га је прикопчао на струју, одмах експлодирао: дебели метални поклопац пролетео је поред младићевог лица и тресну у плафон. Готово исто као што се, помоћу трика, одиграло у касније снимљеној епизоди.

ОВАКО СЕ НЕ БУМО ИГРАЛИ

Све ове Теслине патенте Кичинбачи је правио у једној хали Техничког музеја, ту их је испробавао, а затим су преношени у Градску вијећницу, где је снимљено доста сцена, или у студио „Јадран-филма“. И опет би их ту прво испробао њихов конструктор, а

Реконструкција за серију: изглед лабораторије нашег научника, у Колорадо Спрингсу.

Међутим, јаје које је Кичинбачи направио било је „непослушно“: никако није хтело да се усправи, а почетак снимања епизоде у којој је „играло“ све се више приближавао. Мора да је Тесла у њега нешто ставио, данима је размишљао Кичинбачи, па је напокон одлучио да и сам то уради. Отворио га је и у његову унутрашњост поставио један бакарни прстен. И заиста, јаје се после тога усправило.

— Можда је Тесла имао неко друго решење, јер никакве нацрте унутрашњости тог јајета нисам успео да пронађем — каже Фрањо Кичинбачи. — **То ће, ипак, остати тајна.**

Како ли је тек било Тесли? — често је говорио свој конструктор свом помоћнику Мирковићу. Јер, толико пута им се догодило да се неки тек направљен усправи, а онда експлодира.

Неколико дана пре снимања поменуте сцене Мирослав Мирковић је хтео да у тек направљен високонапонски кондензатор сипа посебно уље које повећава изолацију између плоча од бакарног лима. Међутим, грешком је узео уље помешано са неким запаљивим течностима и не примећујући забуну, сипао га у апарат. Тако је кондензатор, чим га је прикопчао на струју, одмах експлодирао: дебели метални поклопац пролетео је поред младићевог лица и тресну у плафон. Готово исто као што се, помоћу трика, одиграло у касније снимљеној епизоди.

Тако су у петој епизоди серије гледаоци видели како је пред главним глумцем експлодирао високонапонски кондензатор. Наравно, у студију се то није догодило (ефекат је постигнут захваљујући пиротехничарима), али се заиста десило приликом прављења тог апарата.

Неколико дана пре снимања поменуте сцене Мирослав Мирковић је хтео да у тек направљен високонапонски кондензатор сипа посебно уље које повећава изолацију између плоча од бакарног лима. Међутим, грешком је узео уље помешано са неким запаљивим течностима и не примећујући забуну, сипао га у апарат. Тако је кондензатор, чим га је прикопчао на струју, одмах експлодирао: дебели метални поклопац пролетео је поред младићевог лица и тресну у плафон. Готово исто као што се, помоћу трика, одиграло у касније снимљеној епизоди.

ОВАКО СЕ НЕ БУМО ИГРАЛИ

Све ове Теслине патенте Кичинбачи је правио у једној хали Техничког музеја, ту их је испробавао, а затим су преношени у Градску вијећницу, где је снимљено доста сцена, или у студио „Јадран-филма“. И опет би их ту прво испробао њихов конструктор, а касније, када су се охрабрили, и остали чланови екипе.

— Сви смо се пекли — каже режисер Едуард Галић. — Ипак, Раде Шербеција је био у најтежем положају. У почетку се плашио, што се уосталом и види у сцени када грчевито држи сијалицу која гори у

његовој руци. А касније се превише охрабрио, мада често није знао шта све може да се догоди.

Једног дана Кичинбачи је пришао Галићу и забринуто му рекао:

— Данас много ризикујем: ако се прекине струјно коло, Раде ће настрадати!

— Зашто онда ти ризикујеш? — запитао га је изненађени режисер.

— Па, ићи ћу у затвор! — конструктор је слегнуо раменима.

Јер, у седмој епизоди серије Шербецијa у рукама држи упаљене сијалице, иако не додирује жице кроз које пролази струја. Ефекат је постигнут струјом високог напона која ствара око проводника јако магнетно поље. А овог пута Кичинбачи је добио струју нешто ниже фреквенције, па је зато и ризик за главног глумца био већи.

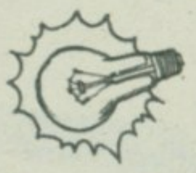
Други пут пијаниста Младен Раукар је пристао да са Шербецијом сними једну сцену у којој се демонстрира преношење струје без проводника. Али, у тренутку када је Шербецијa требало да приближи упаљену сијалицу оној коју је пијаниста држао, окренуо је главу и случајно га додирнуо по руци. Пошто се опекао, Раукар се тргнуо и бацио сијалице.

— Е дечки, овако се не бумо играли! — рекао је одмахујући главом. — **Мени су руке потребне за свирање.**

Тако ова сцена никада није снимљена. Међутим, глумци су до краја остајали професионалци:

Једном приликом муња никако није хтела да „искочи" из трансформатора, па је Кичинбачи повећао напон и — постигао ефекат. Али, муња је закачила и Шербецију. Није прекинуо снимање, али када је све било завршено, рекао је:

— Богами, добро ме је тресnула, али је — лепо засветлела.

Када је, за своју душу, Едуард Галић вршио анкету колико људи знају о Николи Тесли, дошао је до поражавајућег закључка: углавном им је било познато само када се славни научник родио или умро, да је „нешто„ радио са струјом и на Нијагариним водопадима, помагао Едисону...

— Зато нисам хтео да ова серија разоноди гледаоце, већ да их информише — каже Галић. — **Многи су ми говорили: — Због дугих предавања која држи Никола Тесла, људи ће гасити телевизоре. А испоставило се да се ова серија углавном због тога и гледа.**

Захваљујући овој серији, Технички музеј у Загребу постао је богатији за око 40 експоната: сви уређаји које је Фрањо Кичинбачи конструисао поклоњени су овом музеју у којем је, већ после емитовања прве епизоде, Одјел Николе Тесле постао — најпосећенији.

Б. Јеремић

ВЕШТАЧКА БРДА СУМЕРА

У Самари, на реци Тигар, и данас може да се види необично минаре од цигле, сграђено око 850. године.

Људи су у прво време, градећи своја склоништа, а затим куће и остале зграде, употребљавали земљу, дрво, камен и разне друге материјале које су налазили готове у природи. Међутим, проналазак цигле био је велика прекретница у грађевинарству, а датира стотинама година пре наше ере.

Чувена Вавилонска кула, на пример, зидана с намером да допре до неба а порушена, вероватно, око 1800. године пре н.е, била је сграђена од цигле. Прављење и печење овог грађевинског материјала помиње се и у Библији, а правили су је Јевреји у египатском ропству. Као материјал служила им је иловача помешана са сламом, док се печење обављало у примитивним пећима. Стари Египћани су, иначе, мало користили циглу у грађевинарству, она им је најчешће служила за поплочавање подова. Била је у облику купа и уграђивана у подлогу са врхом надоле.

ПОДЛОГА ЗА ПИСАЊЕ

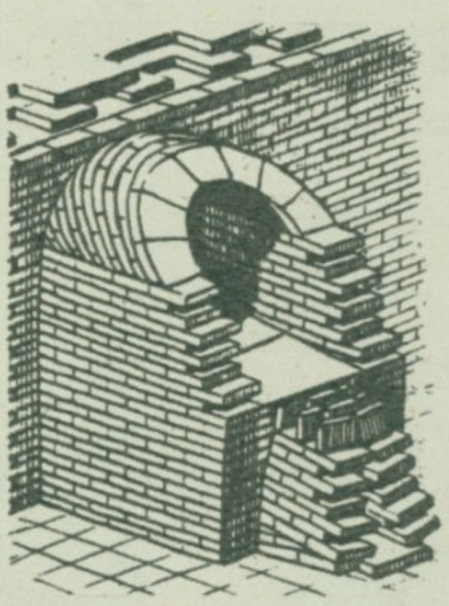
У античко доба веома висок ниво достигла је вештина емајлирања глинених плочица, коју су од Сумера, једног од најстаријих античких народа непознатог порекла који је 5000. године пре н.е. насељавао пределе јужне Месопотамије, научили Вавилонци, затим Асирци, Перзијанци, Арапи и Маври. Чувени лав, који је некада украшавао врата храма богиње Иштар у Вавилону, око 600. године пре н.е, насликан је смеђом бојом на азурној подлози начињеној од плочица-цигала.

Цигле у облику глинених плочица служиле су, такође, и као подлога за писање. На некима од њих, сачуваним до данашњих дана, научници су прочитали и упутство како се оне праве и бојадишу. „Обојите плочице зелено, потопите их у сирће и оставите да стоје три дана. Трећег дана на њима ће се ухватити специјална скрама. Извадите их тада из сирћета и пеците у фуруни" ... — забележио је пре више од 4000 година непознати мајстор.

Зна се да су Сумери пронашли и калуп за прављење цигле. Сматра се да је та направа, чији ће проналазач вероватно остати непознат, стара око 6000 година. У употреби је и данас, како за прављење цигле тако и за производњу скупоцених плочица које се још израђују ручно.

Стари Грци су нерадо употребљавали циглу, за разлику од Римљана који су у далеким провинцијама имали на стотине правих фабрика цигле. У њима је припреман материјал за градњу касарни и утврђења.

Римљани су често користили и троугласте цигле. Уграђивали су их у зидове прављене најчешће са шупљином коју су попуњавали посебним везивним материјалом, изгледа неким нарочитим малтером. Њиме су и облагали зидове, а такође и гипсом или мермером.

Део подземног канала откривен у Месопотамији

КРАЉЕВСКИ СТИЛ

Показало се да помоћу цигле разних облика могу да се постигну изванредни ефекти и сграде разни објекти веома лепог изгледа.

После пропасти Западног Римског Царства (476. године) употреба цигле у грађевинарству знатно је опала. Почетком 13. века калуђери су је поново увели у употребу градећи цркве и манастире.

Колико ће дуго и на којој температури пећи циглу, стари циглари су одређивали „одока" или на основу искуства. Ипак, често се дешавало да је због прениске или превисоке температуре цигла пропадала или је губила у квалитету. Проналазак пирометра веома је унапредио производњу овог грађевинског материјала, чија је употреба убрзо увелико изменила изглед великог дела света.

Холандски архитекти су дуги низ година практиковали комбиновану употребу цигле и камена у грађевинарству. Њихов утицај убрзо се осетио и у Енглеској, где је инспирисао један нови стил, назван именом краљице Ане, који је у тој земљи владао неколико векова.

СПИРАЛНА КУЛА

Археолози су открили читав низ задивљујућих грађевина које су неимари прошлости извели од цигле. Један од најлепших примера су делови подземног канала откривеног у Месопотамији. У Самари, на реци Тигар, и данас се може видети минаре сграђен од цигле у облику спирале који потиче из 850. године.

Једна од највећих античких конструкција са сводом од самих цигала налази се у палати персијског краља Кира I, сграђеној 550. године пре н.е.

Када су се Сумери, иначе горштаци, населили у долини Еуфрата, сградили су вештачка брда да би могли и даље да обожавају своје планинске богове. У недостатку камена, за градњу су употребили милионе и милионе цигала.

У трећем веку пре н.е, око 247. године, кинески цар Ших Хуанг-Ти подигао је чувени зид „Ченг--Чанг", познатији као Кинески зид, за одбрану од манџурских Татара. Данас, тај зид је дугачак око 3200 километара и представља један од највећих фортификационих објеката икада изграђених, као и један од највећих градитељских подухвата свих времена. Висок је око 15 метара, дебљина му износи око 8 метара, а начичкан је бројним кулама. Као грађевински материјал и овде је, готово у потпуности, употребљена цигла.

У Европи су подигнуте многе велелепне грађевине од цигала, на пример, општинска зграда у Стокхолму, једно од чуда савремене архитектуре.

У далеким провинцијама Римљани су подизали праве фабрике цигле

Д. А.

ПРИПРАВНИК ПЧЕЛА

MOTO-START

гума за жвакање са наградама без извлачења

Серија садржи 81 самолепљиву налепницу најмодернијих светских типова мотора. Налепите 10 купона из врећице »МОТО-СТАРТА« на дописну карту и пошаљите на: »ЈОСИП КРАШ«, Бранимирова 29, 41000 Загреб — добићете бесплатно велики постер за лепљење налепница.

Налазник наградне слике добија без извлачења једну од 6.503 награде: значку клуба »МОТО-СТАРТ«, спортске наочаре, возачку кацигу, и мотоцикл ТОМОС АУТОМАТИК.

ПОНОЋ ЈЕ ТАКО ТИХА

Новогодишњи празници нису далеко и крајње је време да, ако сте одлучили да празнујете у свом дому, набавите и одговарајућу музику за „најлуђу" ноћ у години. Зато је „Политикин забавник" у сарадњи са Продукцијом грамофонских плоча Радио-телевизије Београд обезбедио својим читаоцима изузетну могућност да у Нову годину уђу са новим плочама. Поред старих градских песама у изванредним интерпретацијама Звонка Богдана, Милета Богдановића, Живана Сарамандића, Оливере Катарине, оркестра Јанике Балажа, можете чути и Пола Морија, ненадмашну „АББА" групу, Демиса Русоса, легендарног Сачма, гитару Јована Јовичића, стихове које говори Раде Шербецији . . .

Цене грамофонских плоча су популарне па је и то један од разлога да набавите ове несвакидашње плоче и обогатите своју дискотеку. Међутим, вредност наруџбенице не сме бити мања од 100 динара јер трошкове паковања и поштарине не сносите ви. Све плоче су велике, ЛП. Потребно је само да попуните наруџбеницу, пошаљете је на нашу адресу и плоче ће вам стићи кући.

ПЛОЧЕ ЋЕТЕ ПЛАТИТИ ПОШТАРУ КАД ВАМ ИХ ДОНЕСЕ, ПОУЗЕЋЕМ!

1207 СТАРЕ ГРАДСКЕ ПЕСМЕ — Поноћ је тако тиха, Винске песме, Кад овако дивне ноћи, Дуни, ветре, мало јаче . . . још шест композиција у извођењу Терезе Кесовије, Живана Милића, Душана Јакшића . . . Цена 54,50 динара

1224 ЗВОНКО БОГДАН — Ој, салаши, на северу Бачке, У том Сомбору, Пред Сенкином кућом . . . и још тринаест песама Звонка Богдана са пратњом Тамбурашког оркестра Јанике Балажа. Цена 54,50 динара

1238 БИЛА ЈЕДНОМ РУЖА ЈЕДНА (Старе градске песме) — Љубила сам црно око, На те мислим, Да ми се ластом створити, Кад те видим на сокаку . . . само су део од четрнаест композиција у интерпретацијама Предрага Цунета Гојковића, Душице Обрадовић, Дубравке Нешовић, групе „Шумадија", вокалног секстета „Стари Београд" . . . Цена 54,50 динара

1273 МИЛЕ БОГДАНОВИЋ — Бледи месец, Тужна је недеља, Што се боре мисли моје . . . са још девет староградских песама певача за кога кажу да у свом грлу носи милионе гласова. Цена 54,50 динара.

11-1279 ЗВОНКО БОГДАН са оркестром Шандора Лакатоша на албуму који је досад два пута продат у златном тиражу. Неке од 16 песама су и Јесен стиже, душо моја, Фијакер стари, Рузмарине, мој зелени, Нема лепше девојке . . . Цена 64,00 динара

11-1323 ЗВОНКО БОГДАН — на А страни варошке и народне песме а на другој, Б, буњевачки ђердан, укупно 22 композиције. Цена 64,00 динара

1324 ЈАНИКА БАЛАЖ са својим оркестром свира и пева 11 композиција. Цена 54,50 динара

1331 ЖИВАН САРАМАНДИЋ пева седам руских народних песама. Цена 54,50 динара

1333 ОЛИВЕРА КАТАРИНА — незаборавне песме њеног ТВ шоуа: Алај ми је вечерас по вољи, Ајде, драги, звезде да бројимо, Ћелем, ћелем . . . Цена 51,50 динара

11-1405 ЗВОНКО БОГДАН — Низ поље иду, бабо, сејмени, Расло ми је бадем дрво, Ноћас нису сјале . . . и још петнаест песама у пратњи Тамбурашког оркестра Јанике Балажа. Цена 64,00 динара

1409 ВЕЧЕ У СКАДАРЛИЈИ — У рану зору, Кад би ове руже мале, Има дана, Болујем ја . . . и још једанаест песама из скадарлијског амбијента. Цена 54,50 динара

1419 БРАНИМИР ЂОКИЋ — КОЛА: Скандал коло, Митраљез коло, Зврчка коло, Моравац . . . Цена 54,50 динара

1443 АНСАМБЛ НАРАКОРД — Креће се лађа француска, Четир' коња дебела, Нешто ми се памет померавља . . . са још једанаест песама. Цена 54,50 динара

66-6106 ДРАГАН ЛАКОВИЋ са избором најлепших дечјих песама. Цена 64,00 динара

6107 ДЕЦО, ПЕВАЈТЕ СА НАМА — из истоимене популарне телевизијске серије у интерпретацији Драгана Лаковића. Цена 54,50 динара

6108 БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ 76. — Дечје песме — у извођењу Дечјег хора „Колибри", Павла Мијчића, Зорана Рамбосека . . . Цена 54,50 динара

5508 MEXICO — дванаест изванредних песама распеваног Мексика. Цена 71,00 динар

55-5566 ABBA — два пута у златном тиражу албум недостижне светске групе. Цена 81,00 динар

5572/73 PAUL MORIAT на дуплој ЛП са 25 композиција. Цена 146,50 динара

5584 GREECE — фолклор наших суседа са непоновљивим бузукијем на дванаест композиција. Цена 71,00 динар

5588 SPAIN на ЛП-ију са дванаест композиција. Цена 71,00 динара

5631 TANGO FESTIVAL I ROBERT STOLZ са Ole Guaoa, La Paloma, Adios Muchachos . . . и још девет лепих песама. Цена 71,00 динар

5635 WIENER WALZER — избор најлепших бечких валцера: На лепом плавом Дунаву, Приче из Бечке шуме, Сеоска ласта из Аустрије . . . Цена 71,00 динар

55-5636 ABBA-ARRIVAL (Долазак) са 10 композиција од којих су већина већ светски хитови. Цена 81,50 динар

5659 PACO DE LUCIA — изузетни гитариста са 10 композиција за кога многи познаваоци музике имају само једну реч — геније. Цена 71,00 динар

5665 CHANSON FRANCIAISE — четрнаест најлепших шансона Француске. Цена 71,00 динар

5801/2 THE PLATTERS — ненадмашни квинтет са својим најбољим остварењима. Цена 146,50 динара

5805 DEMIS ROUSSOS са десет изванредних нумера. Цена 71,00 динар

5837 RAYMOND LEFEVRE са Штраусовим валцерима: Краљевски валцер, Приче из Бечке шуме, На лепом плавом Дунаву, Бечка крв . . . Цена 71,00 динар

4361/62 LOUIS ARMSTRONG — на дуплој ЛП-плочи са двадесет изузетних композиција. Цена 146,50 динара

55-5246 РАДЕ ШЕРБЕЦИЈА на плочи „Не дај се, Инес". Ту се налази и Барбара, Анабел Ли, Анастазија а учествују још Јосипа Лисац, Зденка Ковачичек, Арсен Дедић. Цена 64,00 динара

2453 ЈОВАН ЈОВИЧИЋ: КОНЦЕРТ ЗА ГИТАРУ — једанаест композиција уметника за кога је ненадмашни Сеговија рекао да је његов најбољи ученик и велики, истински мајстор гитаре. Цена 54,50 динара

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
11001 БЕОГРАД, МАКЕДОНСКА 29

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво наручујем плоче под бројевима: _____

за укупну суму од _____ динара коју ћу платити поштару кад ми их донесе (поузећем).

_____
(Презиме, очево име и име)

_____
(Поштански број и место)

_____
(Улица и број)

_____ _____
(Датум) (Потпис, број и место изд. личне карте)

У случају спора признајем надлежност Првог општинског суда у Београду.

Наруџбеницу читко попунити, налепити је на дописницу и послати на горњу адресу.

ПОТРЧКО: У АКЦИЈИ

КУД ЛИ ЈЕ ПОТРЧКО КРЕНУО С ТОМ ПУШКОМ?

ОН СТАЛНО НЕШТО ВУЧЕ СА СОБОМ!

ПУЦАЊ! ПА, ТО ЈЕ...

БАНГ!

ДА! ПОТРЧКО! ПУЦА КРОЗ ПРОЗОР!

ЈЕСИ ЛИ ЛУД? ДАЈ ТО ОВАМО! МОГАО СИ НЕКОГ ДА ПОГОДИШ!

НИ СЛУЧАЈНО! САМО СЕ ИГРАМ СИКУРИРОМ ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ПРЕКО ПУТА!

БАНГ!

АТЕНТАТ! НЕКО ХОЋЕ ДА МЕ УБИЈЕ!

МА, НЕ! ТО ЈЕ САД ПУЦАО ОНАЈ КУРИР...

БАНГ!

ЦАНГР

ЦАНГР

НЕЕ! УПОМОЋ!

ПОКАЗАЋУ ЈА ТЕБИ КАКО СЕ ГАЂА!

ДА ПРОЧИТАМ РЕЗУЛТАТЕ УТАКМИЦА ДОК СЕ ДИША НИЈЕ ПОЈАВИО!

ПОТРЧКО! ШТА ТО РАДИШ?

ЦАНГР

СКУПЉАМ ФЛАШЕ ПО РЕДАКЦИЈИ! ДОБРЕ ПАРЕ ЋУ ЗАРАДИТИ НА ЊИМА!

ШТА ЋЕ РЕЋИ ДИРЕКТОР КАД ВИДИ ОВАЈ КАИШ?

ИЗБАЦИ СВЕ ФЛАШЕ НАПОЉЕ! ХАЈДЕ, БРЗО!

ААААХ!

ТРАС!

ШТА ЈЕ ОВО? ЗАР У РАДНО ВРЕМЕ ПИЈЕТЕ? ВИ СТЕ ЈЕДНА ИСПИЧУТУРА!
ГЛЛЛ... УУУ...

ПОТРЧКО, ПОЗОВИ СВЕ УРЕДНИКЕ НА САСТАНАК! У НАШОЈ РЕДАКЦИЈИ НЕМА МЕСТА ЗА ПИЈАНЦЕ!
ДА... ДА, ДИРЕКТОРЕ!

ПЕРО, ШТА РАДИШ С ТОМ МОЧУГОМ?
ЧЕКАМ ПОТРЧКА!
МАМА, ДАНАС НЕКУ ДОБИ КУЋИ НА РУЧАК!

ДО ЂАВОЛА! ПРЕГОРЕЛА ЈЕ НЕОНСКА ЦЕВ!
КЛИК КЛИК

НА УСЛУЗИ, ДИРЕКТОРЕ!
ДОНЕСИ НОВУ НЕОНСКУ ЦЕВ И НАМЕСТИ ЈЕ!

УУУ! МНОГО ЈЕ ВИСОКО!
ДОБРО! ЈА ЋУ ТО ДА УРАДИМ!

КОЈА СУ ВРЕМЕНА ДОШЛА! ЈА, ДИРЕКТОР, ВРШИМ ОПРАВКЕ ПО РЕДАКЦИЈИ!

ДА СКИНЕМ ОВУ СТАРУ...

ДИРЕКТОРЕ, ЕВО ДОНЕО САМ...
ДУМ

ТРАС!
БУУМ!
ЦАНГР!
ШТА БИ?

НЕКО ЈЕ ПОЛУПАО ПРОЗОР! ДОБРО ЈЕ ДА НИСАМ ЈА!

БРЖЕ, БОЛНИЧАРКО!
АЛИ, ДИРЕКТОРЕ, НИСАМ ЈА ПОЛУПАО ПРОЗОР! ЧАСНА РЕЧ!

ХИТ СТРАНА

ФОТО-ПРИЧА

ЛИ КЕРСЛЕЈК — ЈУРАЈА ХИП

(LEE KERSLAKE-URIAH HEEP)

У наставку фото-приче о групи ЈУРАЈА ХИП која је на својој великој европској турнеји ове јесени одржала и три концерта у нашој земљи, данас ћете упознати бубњара ЛИ КЕРСЛЕЈКА.

Ли Керслејк, који данас има 27 година свира у групи више од пет година. Са оргуљашем Кен Хенслијем музички је уобличио многе хитове састава.

Ли са супругом Пет и седмогодишњим сином Џекијем испред своје куће у Есексу.

Популарни музичар је и страсни ловац. Слободно време проводи у лову који му,

МИША МАРКОВИЋ

Прошло је тачно пет година од прве појаве МИШЕ МАРКОВИЋА на нашој музичкој сцени. Овај симпатични младић напречац је освојио својом појавом и гласовним квалитетима и млађе и старије љубитеље добре домаће песме. Због свега тога високи тиражи његових плоча никога не изненађују, а његове песме можемо готово свакодневно да чујемо на радио-програмима.

Од малих ногу заљубљен у музику, Миша је у неколико наврата покушавао да изађе из анонимности, што му најзад успева на Београдском пролећу 1972. године. Први значајнији наступ и први велики успех: песмом Ђорђа Караклајића „Сусрет“ осваја прво место. После пет година професионалног бављења музиком данас се може похвалити учешћем на седам фестивалских музичких смотри и многим признањима публике и стручних жирија. Наступао је у свим већим местима у земљи, одржао је преко 300 концерата, а био и чест гост у ТВ емисијама.

Миша Марковић је до сада снимио дванаест сингл-плоча и две велике, и све су оне веома брзо налазиле пут до слушалаца и постајале хитови. Сетимо се само „Феште“, затим „Баладе о бомбашима“, композиције „Без тебе“, „Ти ниси моје сунце“, „Сунца ће и даље бити“, „Зашто живиш сама“, „Нећу те тражити“, „Пусти ме да живим“, „Питам се да л' ме волиш“. Све су то биле нумере које су говориле о свакодневним темама, животу и љубави.

Популарност овог певача прешла је и границе наше земље. На прошлогодишњој турнеји по Совјетском Савезу успео је да придобије и публику ове земље. Позив за нову турнеју најбољи је доказ за то. У току протеклих пет година Миша је сарађивао с најпознатијим домаћим композиторима: Борисом Бизетићем, Корнелијем Ковачем, Александром Кораћем, Кемалом Монтеном, Никицом Калођером, Марином Михаљевићем, Јосипом Бочеком, Арсеном Дедићем, Ђорђем Новковићем и Сањом Илићем доказујући тиме да су композитори увек спремни да за доброг певача напишу добру песму.

СУЗАНА МАНЧИЋ

Млада београдска певачица СУЗАНА МАНЧИЋ за релативно кратко време успела је да освоји симпатије публике која, очигледно, воли да чује младе и свеже гласове.

Почела је готово случајно, без неких већих амбиција у тинејџерском узрасту, када је многим њеним вршњацима музика „најважнија споредна ствар“ на свету. Прво је наступала са групама, да би данас, у својој двадесетој години, била један од водећих женских вокалних солиста нашег главног града. Са групом ДАГ пратила је Микија Јевремовића на плочи „Како ти је име, девојчице“ на којој се на Б страни нашло изузетно остварење — композиција „За дечији сан“. Рад са групом ДАГ није трајао дуго. После три месеца напушта овај састав и прикључује се групи ТРАГ, са којом остаје нешто више од годину дана. Затим долази наступ на Омладинском фестивалу у Суботици 1976. године и прва признања стручњака за интерпретирање композиције „Сећање“. Снимљена је и прва самостална плоча, да би се потом, за извесно време, растала са музиком. У међувремену је успешно завршила средњу школу и данас је студент друге године права. Прави почетак професионалног бављења музиком везан је за пролеће ове године. Са групом младих београдских музичара, посредством емисије „Гледајући телевизију“, представља се широм аудиторијуму, а учествује и на фестивалу забавне музике Београдско пролеће на коме за интерпретацију „Јабланови“ добија признања публике и својих колега, већ афирмисаних музичара. Затим долази једномесечна летња турнеја и учешће на већ традиционалној музичкој манифестацији Хит-лета. Са композицијом Сање Илића „Огледалце, огледалце“ постиже још један значајан успех. Од сарадње са овим младим београдксим композитором Сузана очекује још много успешних нумера. О себи каже: „Дајем све од себе, истрајна сам и стрпљива.“

Сузана изнад свега воли музику и омиљени певачи су јој Роберта Флек, Дајна Рос, Џоан Баез. Ела Фицџералд, Бисера Велетанлић, Нада Кнежевић, Тереза Кесовија и Јосипа Лисац.

Адреса: СУЗАНА МАНЧИЋ, Цвијићева 18, 11001 Београд

ПЕСМА за ову недељу

ПОЉУБИ МЕ

Музика: Александар Сања Илић
Текст: Марина Туцаковић
Пева: Миша Марковић

Чудесан и тих
Мами ме твој глас
Ноћ је као
Створена за нас

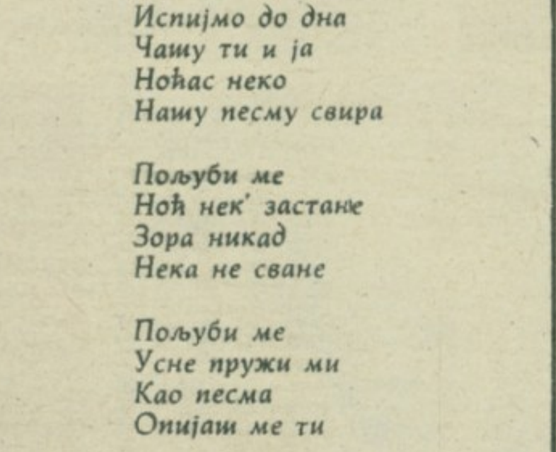
Испијмо до дна
Чашу ти и ја
Ноћас неко
Нашу песму свира

Пољуби ме
Ноћ нек' застане
Зора никад
Нека не сване

Пољуби ме
Усне пружи ми
Као песма
Опијаш ме ти

Нежно шапни ми
Речи, љубави
Можда ћемо
Срећни бити ми

Испијмо до дна
Чашу ти и ја
Ноћас неко
Нашу песму свира

ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ...

ВЕСТИ ИЗ ПРИЗРЕНА

Група ЕЛДОРАДО, основана је 20. марта 1976. године у Призрену и броји три члана који свирају рок и забавну музику. Ученици су основне школе, али иако веома млади, показали су се и као веома даровити музичари и композитори. Имају већ око двадесет својих композиција од којих су најпознатије: „Зашто те нема“, „Тако ми свега“, „Какав је то начин“ и друге. Песму „Зашто те нема“, која је постала прави хит међу младима, снимили су за Радио-Призрен.

Групу сачињавају: Цако Јакуп (гитариста, вокални солиста, композитор и писац текста), Грковић Дејан (гитара и вокал) и Мустафа Исмет (бубњеви и вокал). Ко жели да сазна нешто више о овим дечацима може да им пише на адресу:

Група ЕЛДОРАДО
Дрвара 60
38400 Призрен

Део слободног времена који проведе на свом имању Ли користи за јахање, мада, како сам каже, није добар јахач. До сада је падао с коња неколико пута, а једном је чак и руку сломио.

Ли окружен својим љубимцима, расним псима.

Просторија у којој ствара познати музичар, пуна је појачала и музичких инструмената.

РУБИНОС

Ове године музичка продукција нам је понудила низ нових варијанти хард-рока који изводе гневни млади људи необичног изгледа и нових идеја. Вероватно као реакција на то, појавио се састав РУБИНОС који сачињавају четворица, за данашње прилике, необично уредних младића заљубљених, како кажу, у сасвим обичну поп-музику. Група још није успела да се домогне самог врха, али то је, како тврде критичари, само питање дана. РУБИНОСИ су у својој једноставној хармоничности успели да достигну савршенство. То је музика шездесетих година која односи у прошлост, у време када се више одлазило у дискотеке да би се играло и да би се заборавила свакидашњица. Члановима групе многи одају признање због тога што се нису плашили да пођу путем којим су већ многи прошли певајући о љубави. Јер, они су свесни да увек има заљубљених младића и девојака који ће то радо слушати.

ГОРАН И ГАБОР

Следеће године „сарајевска поп-школа“ остаће без двојице најизразитијих представника: ГАБОР ЛЕНЂЕЛ (композитор и вођа ТЕШКЕ ИНДУСТРИЈЕ) и ГОРАН БРЕГОВИЋ (композитор и вођа БИЈЕЛОГ ДУГМЕТА) одлазе на одслужење војног рока. Шта ће бити с њиховим групама?

Одлазак Габора Ленђела представља уједно и престанак рада групе ТЕШКА ИНДУСТРИЈА. Габор ће се по повратку из војске преселити у Нови Сад и ту ће покушати да настави започети посао само са новом поставом. Онима који воле музику ТЕШКЕ ИНДУСТРИЈА. Габор ће се по повратку из војске преселити у Нови Сад и ту ће покушати да настави започети посао само са новом поставом. Онима који воле музику ТЕШКЕ ИНДУСТРИЈЕ остаће за утеху нова ЛП плоча за коју је материјал одавно припремљен.

Што се тиче Горана Бреговића и његових „дугмића“ све је познато. Група по Гогановом повратку наставља с радом и концертима. Ускоро ћемо имати прилику да чујемо њихов албум „Концерт код Хајдучке чесме“ снимљен уживо.

НАША КАРИКАТУРА

ТОР 3Х

1. DOMAĆA LISTA

1. ĆAO И ПИШИ МИ — Златко Пејановић — ПГП РТБ
2. ПУТ ПУТУЈЕ КАРАВАН — С времена на време — ПГП РТБ
3. МАМА, НИСАМ ВИШЕ МАЛИ — Борис Бизетић — БЕОГРАД ДИСК
4. АУ, АУ — Слађана Милошевић — ПГП РТБ
5. РИЦО, МОЈА ЗЛАТНА РИЦО — Кићо Слабинац — SUZY
6. МАЛИНКОНИЈА — Оливер Драгојевић — ЈУГОТОН
7. МОЈ ОТАЦ ТРАВУ КОСИ — Ивер — ЈУГОТОН
8. МИЛА МАЈКО, ИДЕ БРОД — Либертас — ЈУГОТОН
9. МЈЕСЕЧЕ, ТИ СТАРИ ДРУЖЕ МОЈ — Мини Јевремовић — ЈУГОТОН
10. 'ОЋУ ДА СЕ ЖЕНИМ — Парни Ваљан — ЈУГОТОН

2. STRANA LISTA u domaćoj produkciji

1. I'M IN YOU — Peter Frampton — ПГП РТБ
2. PEARL'S A SINGER — Elkie Brooks — ПГП РТБ
3. BLOOD AND HONEY — Amanda Lear — ПГП РТБ
4. HOTEL CALIFORNIA — Eagles — SUZY
5. MA BAKER — Boney M — ЈУГОТОН
6. SIR DUKE — Stevie Wonder ДИСКОТОН
7. CHANSON D'AMOUR — Manhattan Transfer — SUZY
8. DON'T FOR CRY ME ARGENTINA — Petula Clark — SUZY
9. WHITE RIOT — — Clash — SUZY
10. GOOD MORNING JUDGE — 10 CC — ПГП РТБ

3. СР НЕМАЧКА

1. BARFUSS DURCH DEN SOMMER — Jürgen Drews
2. HIMBEEREIS ZUM FRÜHSTÜCK — Hoffmann & Hoffmann
3. MUSST DU JETZT GEHEN, LUCILLE — Michael Holm
4. SAND IN DEINEN AUGEN — Roy Black
5. OH, SUSI — Frank Zander
6. NIMM DEN NÄCHSTEN ZUG — Howard Carpendale
7. DIE NACHT, ALS CHRISTINA FORTLIEF — Peter Orloff
8. ROCK'N ROLL MADE IN GEMANY — Didi ZILL
9. GEFEUERT — Udo Jürgens
10. KOMM DOCH HEUTE NACHT ZU MIR — Peter Maffay

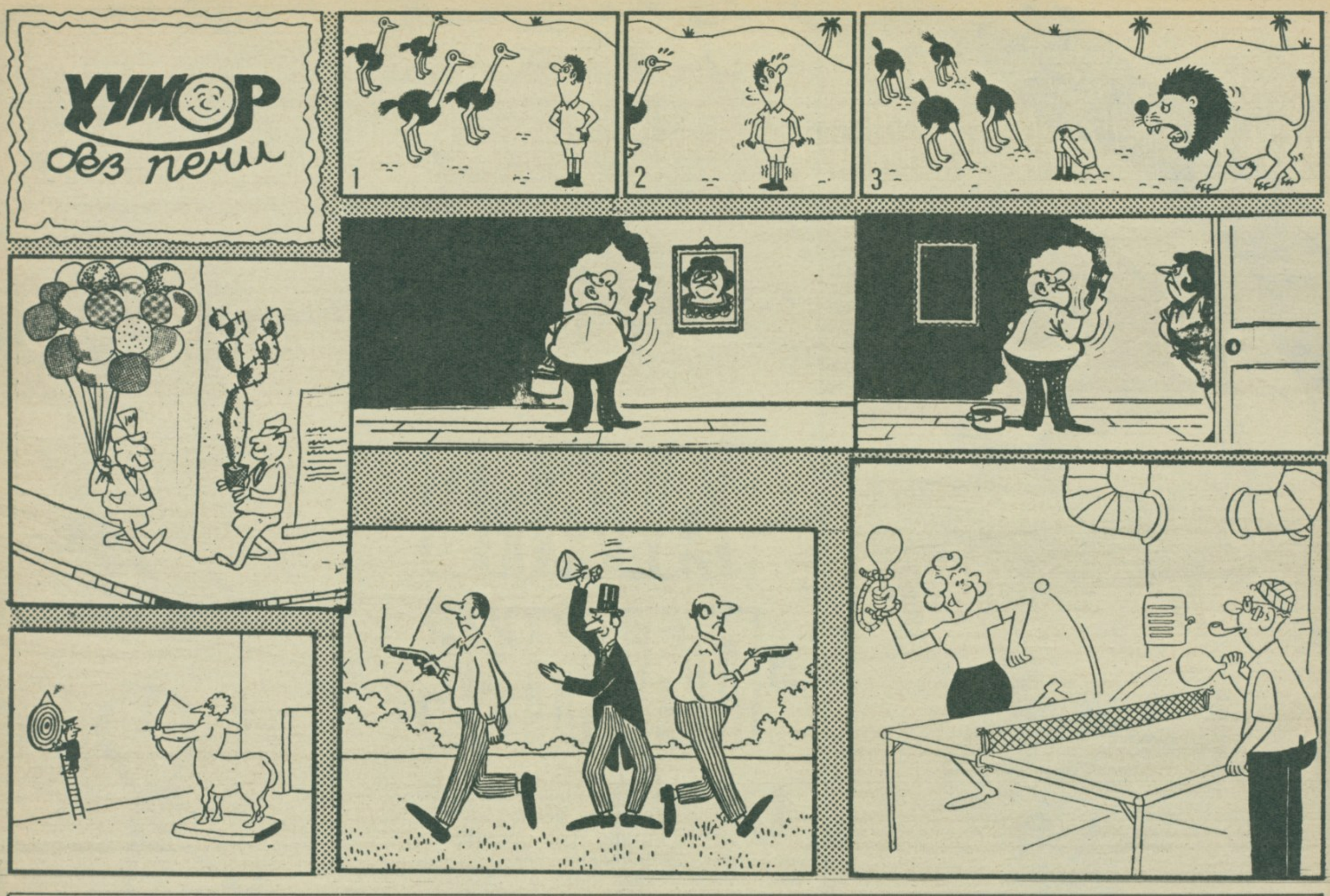

и данас и сутра на вашој трпези „ТОПОЛА"

Рецепт нека остане — тајна... Важан је — укус!
А — паштете „Топола" задовољиће укус и највећих пробирача и гурмана! БАТ, ЈЕТРЕНА, МЕСНА ПАШТЕТА и МЕСНИ НАРЕЗАК! Са квалитетним састојцима, у практичном паковању, за свакодневну исхрану љубитеља „доброг залогаја"!
Производи: МЕСНА ИНДУСТРИЈА „ТОПОЛА" — БАЧКА ТОПОЛА!
Производи „ТОПОЛА" освојили су трпезе САД, Канаде, Шведске, Швајцарске, Италије...!

ПАШТЕТЕ „ТОПОЛА" — ОСВОЈИЋЕ И ВАС!

КАКО ЈЕ НАСТАЛА КАСИЦА ЉУБЉАНСКЕ БАНКЕ У ОБЛИКУ КОЦКЕ?

Кад убациш метални новчић у касицу Љубљанске банке, која има облик коцке, вероватно ни не помислиш како је настала касица, односно где је израђена. Да ли те ово интересује? У реду, па напишимо нешто о томе.

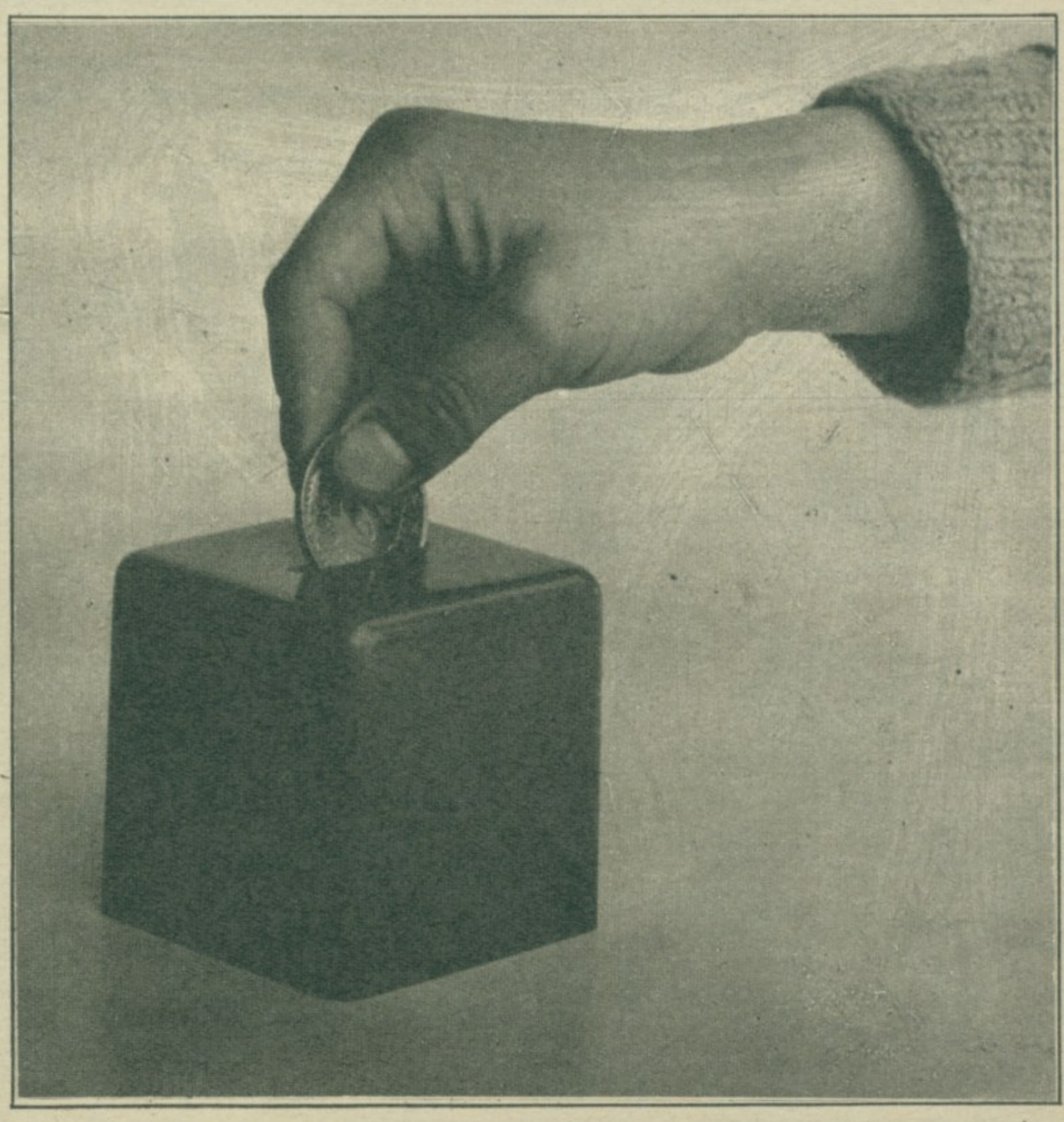
Љубљанска банка се одлучила за касицу у облику коцке зато, јер ово геометријско тело представља неку врсту формуле за израчунавање запремине. Реализацију ове идеје, дакле израду касице Љубљанска банка је поверила предузећу „ПЛАСТИКА", чији су се стручњаци одмах прихватили посла.

Најпре је израђен прототип — касица у облику коцке. Овај прототип је потом усавршен и припремљен за серијску производњу. Ради лакшег разумевања о томе шта је све потребно за серијску израду овог производа, навешћемо три ствари. Најпре ваља поменути машину која прерађује сировину — пластичну масу, дајући јој жељени облик; затим, наравно потребну количину пластичне масе и оруђа помоћу којих машина производу даје такав облик, какав су стручњаци планирали.

Наравно, „ПЛАСТИКА" располаже одговарајућим машинама; поручена је и сировина и израђено је потребно оруђе. У питању је некаква врста калупа. Одлучено је да касица буде састављена од коцкастог кућишта са отвором на горњој површини за новац и бравом на дну коцке која је причвршћена са унутрашње стране. Дакле, без металног дела. Чак и брава треба да буде пластична! Затим су радови почели: мајстори су ручно саставили оруђе и ставили га у машину за штрцање пластичних маса; одређује се циклус штрцања пластичне масе и висина температуре која је потребна да пластична маса постане текућа јер се она добија у облику зрнаца; исто тако одређује се снага притиска и начин хлађења. Поступак је, наиме, следећи: сировина у зрнастом облику сипа се у цилиндар машине. Ово се помоћу електричне струје загрева све док се пластична маса не претвори у густу течност. Тада се маса штрца у одговарајућа оруђа, у такозване калупе коцкастог облика. Оруђа расхлађује вода, тако да се маса охлади и поново претвори у чврсто агрегатно стање. Кад се оруђе састављено од два дела рашири, систем машине за избацивање избацује готов производ.

Кад се на овај начин у радионици изради кућиште коцке, на исти начин се израђује дно, на које се заваривањем причвршћује на исти начин израђена брава (која има више делова). Након тога касицу састављају марљиве руке радница.

Укратко смо описали настанак твоје касице, мада је пут настајања знатно дужи. Потребно је доста труда, пре него што се касице стрпају у пластичне кесице и потом у велике пакете, да би их аутомобили пребацили до банке где их добијају младе штедише.

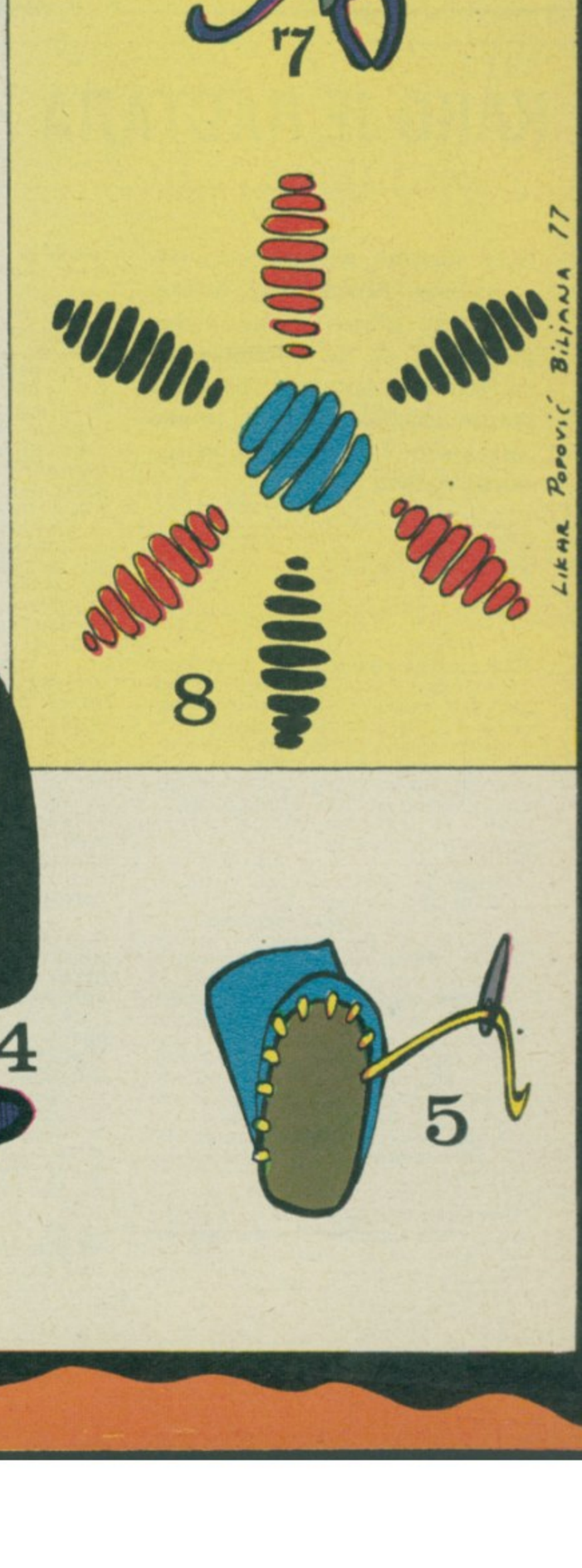

КУТАК ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

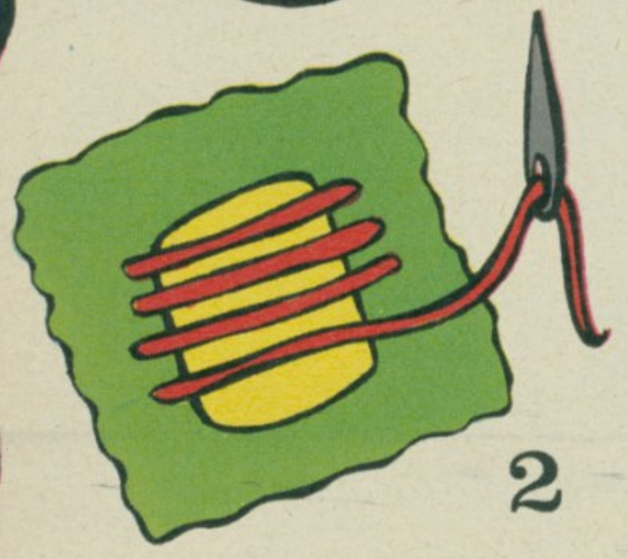
ЧАРАПЕ -ПАТИКЕ

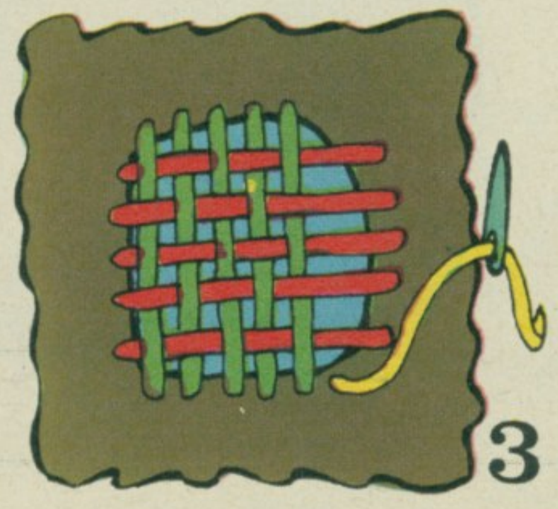
Од старих вунених чарапа можете направити лепе патике за кућу. Уколико су на прстима или пети (црт. 1) поцепане, наши цртежи вам показују како ћете их закрпити. Прво провлачите водоравне нити (црт. 2) а затим испреплетите усправне (црт. 3). Од коже или чојице (може и од старог штофа или капе) искројте табане (црт. 4) и нашијте их на дно чарапа (црт. 5). Патику украсите везом који видите на цртежима 6 и 7.

На местима где су закрпе извезите цветиће које видити на цртежу 8.

БИБЛИОТЕКА

ЗРНЦА ВЕЛИКОГ СВЕТА

МЛАДИ, ЗНАЊЕ НАПРЕДУЈЕ КОРАЦИМА А НЕ СКОКОВИМА!

Зато, корак по корак... Зрнце по зрнце... Свет је велики! Откривајте га постепено! У томе ће вам помоћи нова едиција „НАРОДНЕ КЊИГЕ" намењена баш вама! Између две игре, мало по мало... Упознајте свет који вас окружује. Задовољите своју радозналост! Учите!

Или — много занимљивих појединости и много одговора на питања која вас муче... Познати стручњаци, књижевници и публицисти потрудили су се да вам и најсложеније појаве света у коме живите, објасне једноставно, кроз приче и занимљивости... Док се будете одмарали уз неку од ових књига, нећете ни приметити да учите! А научићете много и научичете лако!

Све књиге из библиотеке „Зрнце великог света" штампане су ћирилицом, у тврдом повезу, формата 22X22 цм, богато илустроване у боји, а цена по једном примерку износи дин. 120. —

1

Слободан Анастасијевић
ТВОЈИ СИГУРНИ КОРАЦИ

Док не порастете до волана, док не махнете првом возачком дозволом треба да научите много... О пешацима и семаформа, о саобраћајним знацима и сигналима, о тротоару... Ова књига помоћи ће вам у томе. И забављајући вас, можда и насмејати...

2

Јелисавета Николић
ПОГЛЕДАЈ МЕ, ПОГЛЕДАЈ СЕ
(разговори о лепом понашању)

Иако још растете, довољно сте и велики и важни да вас други примете...! Зато је значајно и како ће вас ти други видети. Шта ће о вама мислити...? Погледајте се и погледајте друге... Ако вам се учини да грешите у нечему, прочитајте сву књигу. Она ће вам помоћи да исправите грешке. Да будете бољи и лепши...

3

Коста Степановић
Милија Станић
ИЗВИНИТЕ, ИЗВИНУО САМ СЕ
(Приче о језику)

Ако се заплетете о нешто, можете пасти... Али, ако се заплетете, макар и о најмању језичку замку — створићете забуну...! Погрешно ће вас разумети...! Веселе и мудре загонетке, помоћи ће вам да правилно говорите и да се на најлакши начин уверите да правопис није баук!

4

Миливој Југин
СВИ СМО КОСМОНАУТИ

Далека, тајанствена васиона... и у њој хиљаде планета, комета, сателита. Ко још од вас није пожелео да је осветли, упозна..? Са аутором ове књиге прошетаћете васионом... Маштовито, разиграно, уз шалу, доживећете и најдраматичније али и најлепше тренутке човекових додира са васионом...

5

Жика Миновић
Миленко Матицки
ЧИТАНКА САМОУПРАВЉАЊА

Бити самоуправљач није мала ствар! А ви то јесте, иако, можда, тога нисте свесни... Бачко самоуправљање је ту, око вас и ради вас! Упознајте се са идејама, развојем и стремљењима самоуправљања, да бисте у њему и активније учествовали. Данас у вашем разреду, школи... Сутра у вашој радној организацији...

6

Душан Васић
Рајко Ђукић
ХАЈДЕ ДА МЕЊАМО СВЕТ
(Разговори о марксизму)

Бити човек, то значи и непрекидно усавршавати сопствене способности и знање, „мењати свет", услове рада, друштвене односе... То значи неговати критичност и самокритичност, част и понос и тежити ка најузвишенијем циљу — слободи. Али, пре него што пожелите да понешто и промените у овом свету, свет прво упознајте и следите Марксово и марксистичко схватање човека, друштва и историје

НАРОДНА КЊИГА

Издавачко предузеће „НАРОДНА КЊИГА", Шафарикова 11, 11000 Београд

НАРУЏБЕНИЦА ПЗ-1

Овим неопозиво наручујем следеће књиге (упишите бројеве књига и назначите њихову вредност):

бр. књига . . . . . у укупној вредности од дин . . . . . .

ЗА ГОТОВО — уписану вредност књига, по одбитку 5% попуста, платићу поштару кад ми испоручи књиге.

НА ОТПЛАТУ — уписану вредност књига отплатићу у 6 месечних рата, по пријему књига, и уплатница. Рате ћу уплаћивати до 5. у месецу до истека отплате.

У случају спора надлежан је суд у Београду.

(презиме, очево име и име)

(пошт. број, место, улица и број)

(радна организација у којој је купац запослен)

(потпис купца, бр. личне карте и где је издата)

(овера радне организације за купца на отплату)

М. П.

Наруџбеница се оверава само при куповини књига на отплату, а пензионери прилажу претпоследњи чек од пензије. Књиге се такође, могу купити у Сервису „Народне књиге", Николе Спасића бр. 2 и у „Салону књига", Цетињска бр. 6.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

НИКО ОД НАС НИЈЕ МНОГО СПАВАО ТЕ НОЋИ. УЖАС НАС ЈЕ ОБУЗИМАО ДОК СМО ГЛЕДАЛИ ЦЕСИЈА. УЈУТРО, ПОЛА ГА НИЈЕ БИЛО.

ЧОВЕК КОЈИ НИЈЕ ПОСТОЈАО

Р. А. ЛАФЕРТИ

Ја сам тип човека будућности — рече Ладо једног дана. — Верујем да се људи са новим способностима већ појављују. Свет ће морати да нас прихвати.

— Ти си дупла варалица, седмоструки, четвородимензионални лажов! — заурла Ранкис.

— Да, знам — рече Ладо. Био је највећи лажов у околини и тиме се веома забављао.

— Ладо, ти никада ниси рекао истину у своме животу — рече гласно.

Нека човек нестане!

— Да ти кажем шта ћу учинити, Ранкис — рече Ладо. Гледао га је неодређено.— Ти изабери коју хоћеш моју лаж, било шта о чему сам ти причао, а ја ћу ти доказати да је то истина.

Тада смо почели да се интересујемо за разговор.

— Једном си рекао да можеш да учиниш да човек потпуно нестане. То сам одабрао. Учини!

— Не бих желео да било ко нестане, Ранкис.

— Хајде, Ладо. Изазивам те. То је једна од лажи које не могу бити истина. Изабери човека и нека нестане. Хоћемо да се уверимо.

— Добро — рече Ладо. —То ће трајати неколико дана, али све можете видети. Наравно, човек ће нестати.

— Кладим се да неће — рече Рајмонд Ранкис.

— Хоће — рече Ладо тога дана, пошто је мало размислио. — Учинићу да нестане Цеси Пид.

— Ко? — запита Ранкис.

— Цеси Пид. Ено га, пије кафу на крају тезге.

— Ох! Ох, Цеси. Добро. Кад ћеш почети?

— Већ сам почео — рече Ладо. — Већ сам га мало стањио. Забављајте се гледајући како ишчезава.

Људи! Смејали смо се као магарци на свежу детелину. Али, то није узнемиравало Лада.

Када је, идућег јутра, дошао у кафе на доручак, Цеси Пид је изгледао лоше, мада је, истини за вољу, он увек изгледао лоше.

— Је ли добро, Цеси? — запита га Рајмонд Ранкис. — Ладо, трикови су трикови, а неки су ти били добри. Али, ако нешто учиниш нажао овом човеку, тешко теби.

— Нико неће бити озлеђен мојим триковима — рече Ладо.

Али, шта год да је било, то је почело

Џони Нобел је разгласио по граду да Цеси Пид хода по сунцу, а нема сенке. Још двојица су ово видела. Онда се наоблачило и више се није могло проверити.

Истога дана, нешто касније, приче су колале градом као епидемија. Чак је и тврдоглави Рајмонд Ранкис морао да призна да нешто није у реду.

— Кажем вам, сунчеви зраци пролазе крозИ Цесија Пида — говорио је. — Виде се и обриси предмета иза њега. Реци ми, Ладо, пре него ово постане злочин, је ли то одиста трик?

Хајдемо код мене кући

Ранкис рече:

— Ја имам највећу и најсигурнију кућу у граду. Отићи ћемо тамо нас осморица као сведоци, ти Цеси, и ти Ладо, и гледаћемо ствар до краја. Ко год да си ти, Ладо, и што год учиниш, гледаћемо те. Је ли ти јасно?

— Не, ти си збуњен, Ранкис. Али, твој предлог ми одговара. Који варалица не воли ограничен број посматрача?

Никоме нисмо дозволили да уђе за педесет сати, мада су људи лупали.

Отприлике, једном на сваки сат, Ранкис би експлодирао:

— Ладо, ти убијаш човека! Ако он оде, оде и ти!

— Кунем се да нећу учинити ништа лоше особи која се зове Цеси Пид, нити било којој другој особи — одговарао је Ладо.

Нико од нас није много спавао прве ноћи. Ужас нас је обузимао док смо гледали Цесија. Ујутро, пола га није било.

Дан је био као кошмар. Цеси је нестајао пред нашим очима. Изгубили смо сваки осећај за време и меру.

Друге ноћи Пид је постао толико нематеријалан да је и дим пролазио кроз њега. Од њега је остала само контура и бледи осмех.

Ујутру, Пид је једва био присутан. Нестајао је као у кошмару. У подне је мали Мак Мекгод изјавио да више не види Цесија. Сви смо, по подне, с времена на време, губили Цесија Пида и са великим тешкоћама поново уочавали његове обрисе. Онда смо га потпуно изгубили.

Када је пала ноћ, Цеси Пид је нестао. Ошамућени, седели смо у тишини. Онда је Рајмонд Ранкис проломио тишину тешким уздахом.

— Ладо! — зарежа Ранкис опасно — Видиш ли га још?

— Нисам никада ни могао — рече Ладо мекано.

— Шта?

— Рекао сам да га никад нисам ни могао видети — објасни једноставно Ладо.

— Будало! То ти неће успети! Цеси је нестао, Ладо!

— Знам. То је најбољи трик који сам извео.

Ранкис дивљачки шчепа Лада.

— Врати га! Врати га одмах, Ладо!

— Не, не могу, Ранкисе. Немам кога да вратим.

— Али, ту је... био је Цеси Пид. Врати га, или ће то бити убиство!

— Најбоље да сви одемо до шерифа — рече Хетмонек. — Ако ово и није убиство, наћи ћемо неко име за то.

ШРАФКО

— Шта се догодило Цесију Пиду?

— Нестао је. Већ су Вам испричали.

Код шерифа

— Можеш ли га вратити?

— Мислим да бих могао, али, покварићу шалу.

— Сматрате ли да је убиство човека шала, госпдине Ладо?

— Није уопште у питању убиство. Цеси Пид није био човек.

— Ах? А шта је био онда?

— Није био ништа. Цеси Пид није никада постојао.

— Ладо, ти си црвеноглави лажов — рекао је Ранкис.

— Наравно, лажов сам — признаде Ладо. — А то значи да сам илузиониста. Познајем стотине вештина, а једном сам се мало поиграо. Могу учинити да било шта изгледа као стварност.

— И, када си учинио да први пут видимо Цесија?

— Идуће ноћи, пошто си ме изазвао — рече Ладо.

— Ти га ниси познавао, Рајмонде — рече Ладо. — Ја сам ти га сугерисао, ти си прихватио. Није никада постојао никакав Цеси Пид. Проверите! Нађите ми писане доказе о Пиду за последња четири дана. Ако човек стварно живи годинама у граду, мора да постоји нешто забележено о њему, морао је негде живети. Ако је нешто радио, мора да су забележене исплате на његово име. Живимо у свету хартије, мора да постоји негде запис о њему.

— Цеси није био такав да се о њему много пише — рече Џон Нобел.

— Покушајте — наваљивао је Ладо. — Нећете наћи никакву забелешку. Молим да сваки од вас сведока да одвојене изјаве о његовом изгледу.

Сакупила се гомила обавештења у року од два сата.

— Колико га дуго знају? — запита Ладо.

— Нико није сигуран. Изјаве се крећу од пет до педесет година.

— Да ли се описи о овом непостојећем човеку слажу?

— Сви се слажу у једном: не могу га описати.

— А колико дају година тој особи без описа?

— Говоре о њему као о човеку неодређених година. Нормално је, господине Ладо, да људи дају нејасне изјаве. Али, ја не сумњам да је Цеси Пид постојао и да сте Ви криви за његову смрт.

— Јесте ли нашли какав писани запис о њему?

— Не.

— Је ли он оставио за собом нешто написано?

— Не, мислим да је био неписмен. Како сте га убили? Где је тело?

— Шерифе, ја говорим чисту истину, али ви ме не слушате — рече Ладо. — Илузија је једна од мојих нежељених способности. За своју забаву, а верујем и забаву других, створио сам илузију човека. Онда сам пустио да нестане. Цеси Пид није постојао. Сви овде су прости људи, као створени за продужену хипнозу.

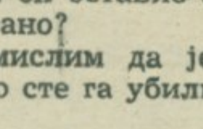
— Зар се не кајете због убиства? — упита шериф.

— Будале! — вриснух. — Никада није било никаквог Цесија Пида!

Ох, па сада то знамо. Али, како Ладо рече једном, зашто бисмо кварили шалу? Обесили смо га. Као што он рече, на овај свет је стигао мало прерано да би било добро за њега. Престао је да вришти пре но смо га сасвим подигли.

— Ја имам толико способности, тупавци — рече. — Можда ће ми неко саветовати како да их искористим?

— Неће нико — рече Рајмонд Ранкис, и ми га обесимо.

Када се шериф, праћен полицијом, појавио кроз полутаму јасно је било о чему се ради.

Обесили човека? Ко? Ми? Михаил Ладо? То име не постоји у нашем граду.

А оно што сте чули раније? Прекјуче? Мора да је нека грешка. Хартије у Вашој торби? Кладим се да је то она торба са којом бежи онај дечак. Не, ми не знамо ко је био он. Ми не знамо, уопште, ко је шта.

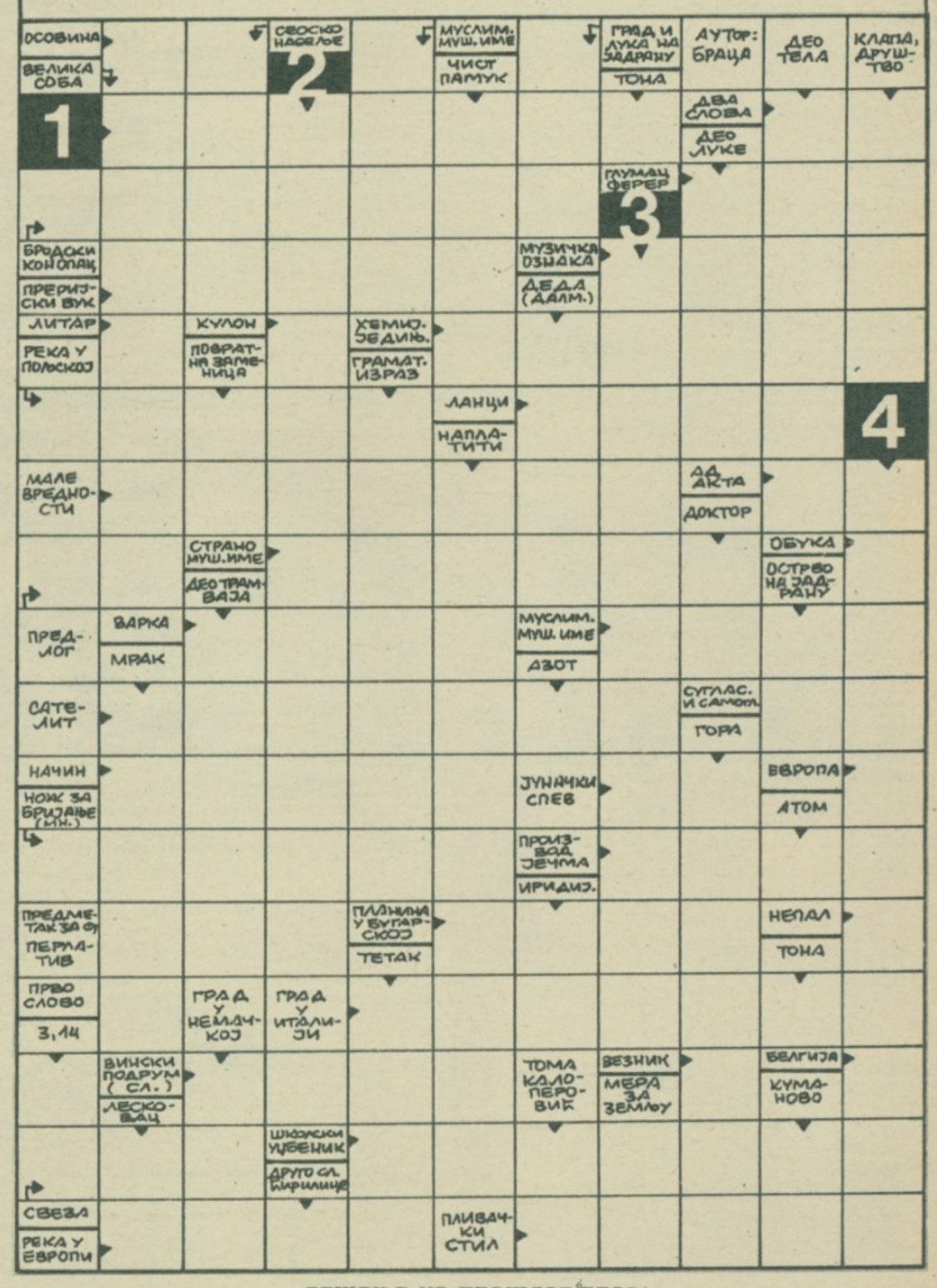
укрштене речи

ПОЗНАТИ ПРОНАЛАЗАЧИ:

1. Британски (шкотски) инжењер и физичар, проналазач модерне парне машине, извршио многа открића у науци о топлоти; 2. Енглески физичар и хемичар. Између осталог, открио закон електромагнетне индукције, те закон електролизе а његово име носи, поред осталог, и јединица електричног капацитета (F); 3. Један од најплоднијих генија у електротехници, рођен у Смиљану (Лика), његово име носи јединица за јачину магнетског поља у физици и електротехници; 4. Шведски научник, 1867. пронашао динамит, па балистит, један од првих бездимних барута, и патентирао још преко 100 других изума.

1. (1736—1819) 2. (1791—1867) 3. (1856—1943) 4. (1833—1896)

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: Б, калорифер, укопавати, страдалац, кекс, Ками, ура, н, Нин, ас, Точ, гну, касање, с, партнери, Рус, Аг, зј, оци, КОАЛА, лија, Штип, „Ајакс“, Ото, ЗА, овелик.

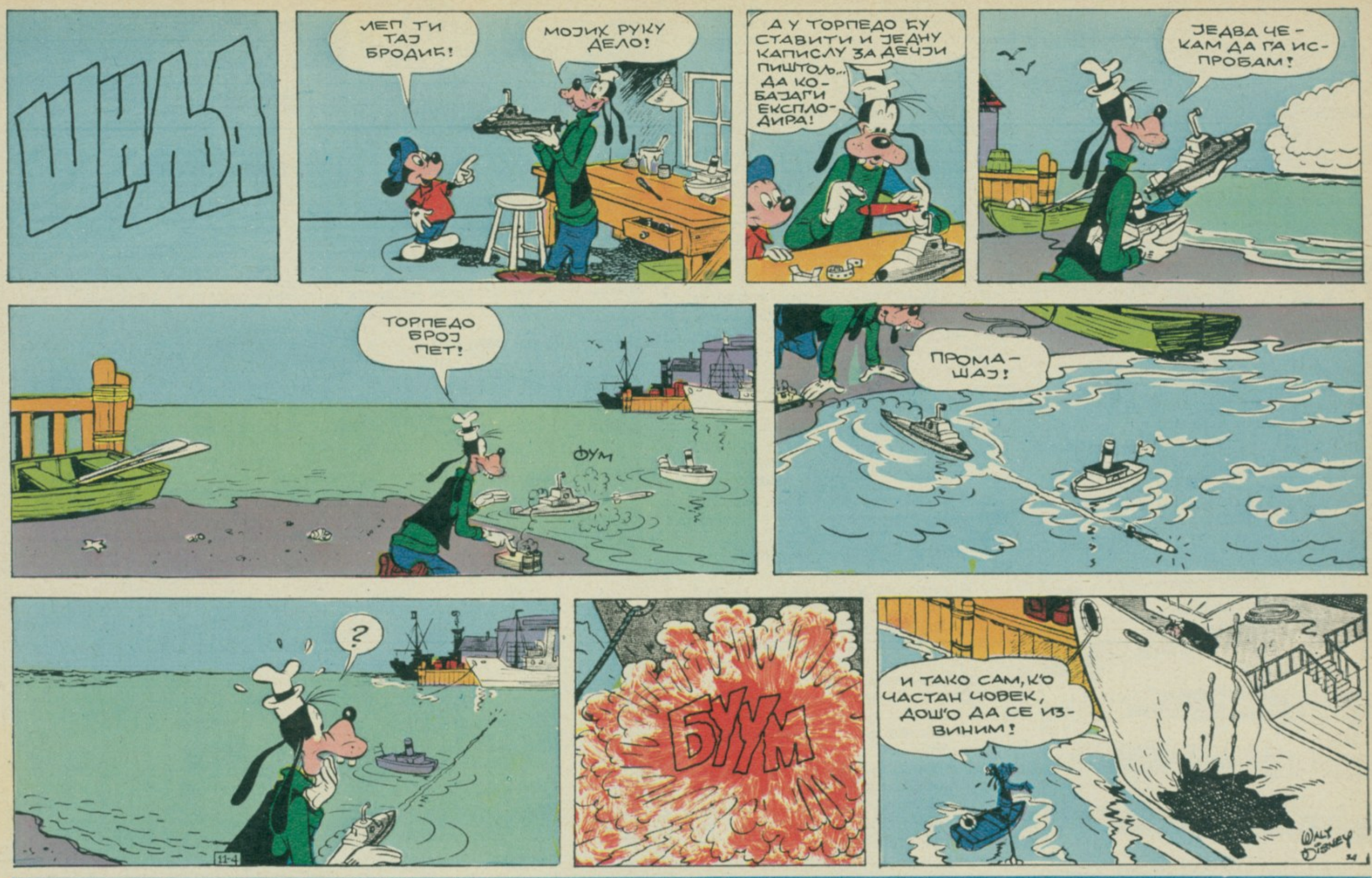
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“, Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбуњов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: тромесечна 66,00 дин, полугодишња 132,00 дин, годишња 264,00 дин. Претплата за иностранство: тромесечна 132,00 дин, полугодишња 264,00 дин, годишња 528,00 дин. Текући рачун за уплате из земље број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: Долар 29.—, ДМ 68.—, Ффр. 143.—, СФрс. 73.—, Шкр. 125.—. Девизне уплате слати преко Београдске банке — Београд, на рачун број 60811-620-292-32000-000-00054, са обавезном назнаком за „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/II, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

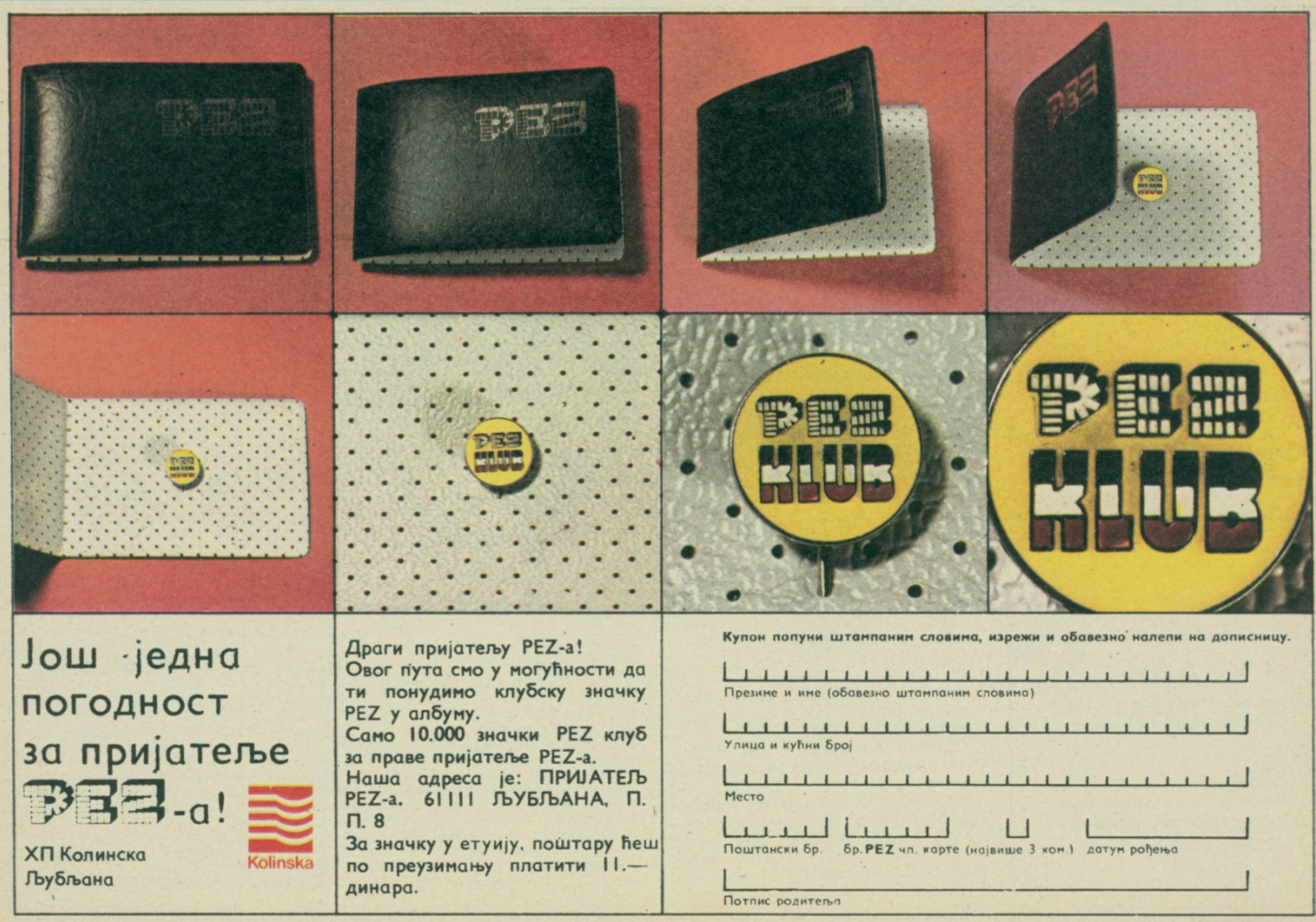
ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Образовање је капитал који је исто тако корисно стећи као и материјална добра.

(И. Тен)

Још једна погодност за пријатеље PEZ-а!

ХП Колинска
Љубљана

Kolinska

Драги пријатељу PEZ-а!
Овог пута смо у могућности да ти понудимо клубску значку PEZ у албуму.
Само 10.000 значки PEZ клуб за праве пријатеље PEZ-а.
Наша адреса је: ПРИЈАТЕЉ PEZ-а, 61111 ЉУБЉАНА, П. П. 8
За значку у етуији, поштару ћеш по преузимању платити 11.— динара.

Купон попуни штампаним словима, изрежи и обавезно налепи на дописницу.

Презиме и име (обавезно штампаним словима)

Улица и кућни број

Место

Поштански бр. | бр. **PEZ** чл. карте (највише 3 ком.) | датум рођења

Потпис родитеља

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ЖЕЛИМ ДА ПИШЕМ...

Желео бих да ми кажеш адресе наших кошаркаша који су се у Лијежу по трећи пут узастопно позлатили.

Ратко Беговић, Бор

Нашим „златним" момцима можете писати по клубовима у којима играју: **Далипагић и Кићановић** — КК „Партизан", Хумска 1, Београд; **Ћосић, Јеловац и Папич** — КК „Брест", Целовшка 25, Љубљана; **Радовановић, Делибашић, Варајић и Цогић** — КК „Босна", Јелића 4, Сарајево; **Јерков и Крстуловић** — КК „Југопластика", Сплит и **Славнић** — C. Juventud Badalona, Av. Alphonso VIII C/H, Badalona, Espana.

ЧИТАЈТЕ СЛОБОДНО!

Летовала сам на нашем приморју и после једне кишне ноћи, када је прозор остао отворен, на зиду собе видела сам скорпију. Реци ми колико је опасан њен отров и где се налази?

Красимира Стојанова,
ученица, Обреновац

Скорпије (Scorpionidae) су животиње из класе паукова које живе претежно у топлијим крајевима. Крећу се углавном ноћу, док се преко дана крију под разним отпацима или у јамама које саме ископају. Задњи део њиховог тела завршава бодљом кроз коју испуштају отров.

Има их више врста: **европска скорпија,** коју си и ти видела, живи у земљама поред Средоземног мора а код нас у Далмацији, Црној Гори и Македонији, затим **јужноевропска, афричка** ... Највеће живе у тропским пределима Африке и Америке, дугачке су око 25 цм и

релативно су неагресивне — нападају само друге скорпије.

Отров свих врста веома је опасан, не увек и смртоносан. Врсте средње величине, од 5 до 7,5 цм имају понекад довољно отрова да усмрте човека. У свим тропским и суптропским пределима људи су често изложени убоду ових опасних чланконожаца па је противотров постао медицинска потреба.

Далеко мање и непознатије су **лажне скорпије** чија дужина не прелази 6 мм. Такозвана **књишка скорпија** може да се нађе међу страницама старих књига кроз које се вешто провлачи захваљујући свом невероватно спљоштеном телу. Али, слободно идите у библиотеке и узимајте књиге — она је потпуно безопасна јер напада инсекте мање од себе.

ПОЗДРАВ СА КОПАОНИКА

Ученици VII разреда основне школе „Јован Поповић" из Крагујевца логоровали су на Копаонику одакле су нам послали и ово писмо:

„Поред свакодневног пешачења, вожње успињачом до Панчићевог врха, бављења спортом и разноврсних забава у логору, нисмо заборавили ни „Политикин забавник". Нестрпљиво смо очекивали петак, који је, наравно, изузетан а онда куповали наш омиљени лист и често га заједно, наглас, читали. О томе сведочи и овај снимак направљен после једне шетње. Здесна налево су: Зоран Мијајловић, Саша Крљић, Славица Срећковић, Соња Ивић, Љиљана Тирнанић и Јасмина Радосављевић. Сви су одлични и примерни ученици".

Ваш читалац
Ђорђе Маринковић

ГОВОР РУКАМА

Молим вас да објавити азбуку којом се, помоћу прстију, споразумевају глувонеми.

Читатељка из Смедерева

„Политикин забавник" је објавио у броју 1313, 25. фебруара ове године, рубрику „Како се говори рукама".

ЗЛАТНИ ПРОЗОРИ

Недавно сам се први пут возила авионом. Стјуардеса је за време лета обавестила путнике да је спољашња температура минус педесет степени. Како је могуће да се на тој висини не заледе прозорска окна?

Марија Петковска,
Скопље

Ово си заиста добро приметила. На великим висинама температура ваздуха је веома ниска, па се често лед хвата на трупу и крилима

али не и на прозорским окнима захваљујући — злату. Поред трајности и лепоте злато је од свих метала најбољи проводник струје и топлоте. Ова његова особина искоришћена је у авио-индустрији — веома танак слој овог метала превлачи се преко спољашње стране стакла које се поставља на летелице. Посебним поступком са свега неколико грама злата може да се прекрије око 80 прозорских окана. Приликом лета на великим висинама са спољашње стране прозора пушта се струја која се, захваљујући златном слоју, лако преводи преко окана и загрева их, па тако спречава хватање леда на стаклима.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Венцислав Димитров, 92000 Штип, Тодора Чучкова 29 — 13 година, скупља поштанске марке и навија за „Партизан".

• • •

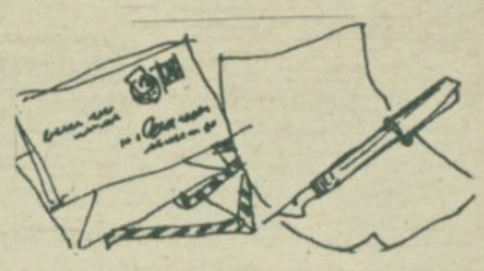
Маријана Седлар, 11000 Београд, Булевар револуције 250 — 10 година, скупља салвете и воли „Забавник".

• • •

Јадранка Кујак, 41246 Марија Бистрица, Колодворска 32 — 12 година, скупља значке и воли спорт.

• • •

Ристо Аризонков, 92000 Штип, Бориса Кидрича 13/1 — навија за „Хајдук" и скупља значке.

Сестра и брат (18 и 20 година) из Гане желе да стекну пријатеље у нашој земљи и то, како кажу, од 18 до 60 година. Дописивање на енглеском. Адреса сестре је: **Miss Comfort Pokuah, c/o Darko Sefah, Post Ofice box 192, Koforidua, e/r Ghana, West-Africa** а братовљева: **Samuel Sefah Darko, Post Ofice box 192, Koforidua, e/r. Ghana, West-Africa**.

• • •

Ирена Чизовски, 11090 Београд, Станка Пауновића 56 — 14 година, воли забавну музику, навија за „Црвену звезду".

• • •

Дијана Брљевић, 59000 Шибеник, Раде Кончара 30/11 — 12 година, воли спорт и забавну музику, скупља салвете, значке и маркице.

• • •

Снежана Праштало, 11307 Болеч, Раван 29, Лештане — 9 година, воли забавну музику и скупља разгледнице.

мини формуле
макси успех!

Формат: мини (5 x 6см)
Страница: 225
Цртежа: 150
Изашло из штампе

НАРУЧУЈЕМ ____Ком

Формат: мини (5 x 6см)
Страница: 220
Цртежа: 140
Излази ускоро

НАРУЧУЈЕМ ____Ком

* СВЕ ФОРМУЛЕ

из математике физике и хемије за основце, средњошколце и студенте налазе се у ове 2 књиге мини формата.

Цена једне књиге 30 дин.
Обе књиге комплет 50 дин.
Два комплета само 80 дин.

МИНИ ФОРМУЛЕ
Поштански фах 64.
71000 САРАЈЕВО

WALT DISNEY

МИКИ

